

श्री कर्पूर प्रकर तथा कस्तूरी प्रकरणना शब्दार्थ.

सशोधन करी छपावी प्रसिद्ध करतार,
शा. बालाभाई ककलभाई.
अमदावाद.

संवत् १९८१.

पुत ५००.

वर्ष १९२५

शान्तिविजय प्रिन्टिंग प्रेसमा ईश्वरलाल केशवलाल
अने माणकलाल भाधवजीए छाप्यु.
ठाकवा चोकी, अमदावाद.

९२३२५

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
૧૨૩૨૮

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૨૩૨૮ વર્ગાંક

પુસ્તકનું નામ ઈ.પૂ. ૨૪૩૨ના શાસ્ત્રીશી

વિષય પૃ. ૫૩૦ નં. ૪૫ ૪

કર્પૂર પ્રકરના શબ્દાર્થ

શ્લોક (૧) લો.

કર્પૂર પ્રકર કપૂરના મમુહ
સગ્ધો

ગમામૃતરમે શમતારૂપી અમૃત
રસને વિષે

વક્રેન્દુ મુખરૂપી ચદ્રને વિષે
ચદ્રા તપ ચદ્રની જ્યોત્સ્ના
સરગ્ધો

શુદ્ધ ધ્યાન કેવળ જ્ઞાન

તરુ વૃક્ષ પ્રમુન પુષ્પ

નિચય સમુહ સરગ્ધો

પુણ્યાન્ધિ પુણ્યરૂપી મમુદ્રનેવિષે

ફેનોદય કીર્ત્તના ઉદય સરગ્ધો

મુક્તિશ્રી મુક્તિરૂપી લક્ષ્મીના

કરપીડને વિવાહમા

અન્ઠસિચયઃ નિર્મળ વસ્ત્રસમાન

વાકામ ધેનો વાણીરૂપી કામ-
વેનુના

પય દુધ સમાન

વ્યાહ્યા વ્યાખ્યાન વખતે

લક્ષ્ય દેખાતે

જિનેશ જીનેશ્વર ભગવાનનો

પેશલ મનોહર રત્ન દાતનો

જ્યોતિશ્ તેજનો ચય મમુહ

પાતુ ગ્ધાણ કંઠે

વઃ તમેને ॥ ૧ ॥

શ્લોક (૨) જો.

અન્યાઃ હે ભવ્ય પ્રાણીઓ

લલ્લવા પામીને

આર્યદેશ આર્ય દેશને

કથમપિ કોઇપણ પ્રકારે

(૨)

નૃપભવ મનુષ્ય ભવને
 મત્કુલ સારા કુલને
 માધુસગ માધુના અમાગમને
 બોધ ઉપદેશ વચનને
 દેવાદિશક્તી દેવ, ગુરુ, અને
 ધર્મને વિષે શક્તિને
 કુરુત કરે ગમ ઉપશમ
 ચતિ સાધુપાણુ અને
 શ્રાવકત્વત્રતાનિ શ્રાવકના ૧૨
 વ્રતોને
 સમ્રક્ષેત્રી સાત શ્વેત્ર
 જિનાર્ચા જીન પૃજન
 નય ન્યાય વિનય વિનય
 સુવૈરાગ્ય ત્રારે વૈરાગ્ય
 દાનાદિ દાન વિગેરે (શીલતપ)ની
 પુષ્ટિ પુષ્ટિને
 શબ્દ શબ્દ (સ્પર્શ રૂપ રસ ગંધ)
 દ્યુત દ્યુત(જુગદુ) માસ, સુરાપાન
 કુષાદે. ક્રોધ, માન, માયા, લોભ
 વિગેરે

જય જયને અપિ પાણુ
 સુકૃતાહેષુ પુણ્ય તિવસોને વિષે
 સત્કર્મ સારા કર્યને
 મુક્ત્યૈ મોક્ષને માટે ॥ ૨ ॥

શ્લોક (૩) જે

કોડપિ કોઈ પાણુ સ્યાત હોય
 લઘુકર્મક હલકા કર્મવાળો
 સુકૃતધી પુણ્ય બુદ્ધિવાળો
 દેશેડપિ દેશમા પાણુ
 અનાયે અનાય એવા
 સ્વત પોતાની મેળે
 તસ્ય તેને અપિ પાણુ
 આર્દ્રકુમારવત્ આદ્ર કુમારની પેઠે
 ગુણચય ગુણુનો સમુદ્ધ
 કિન્તુ પરતુ
 આર્યદેશાશ્રયાત આર્ય દેશના
 આશ્રયથી
 ક્ષારાબ્ધૌ ખાન સમુદ્રમા
 શશિનઃ ચ દ્રની બથ અને

કૌસ્તુભમણેઃ કૌસ્તુભમણિની
મા તે શ્રી શોભા
કુત ધ્યાત્રી યા જ
અમવત હોય
ગગાગાલિનિ ગગાવડે શોભના
ગમુમૂર્ધ્નિ મહાદેવના મસ્તક ઉપર
કમલાગારે લક્ષ્મીના સ્થાનરૂપએવા
દ્વયેઃ વિષ્ણુના ચ અને
ઊર્ગસિ ધ્યાનિને વિષે ॥ ૩ ॥

શ્લોક (૪) થો

આર્ય આર્ય વેશ દેશને
અવાણ્ય પામીને
વર્મ રહિતઃ ધર્મ વિનાને
અપિ પાણ્ય અન્યસ્ય બ્રીજની
વર્મક્રિયા ધર્મ ક્રિયાને (અને)
ધર્મસ્થાન ધર્મના સ્થાનના
મહાન્ ઉત્તમોને ચ અને
વીક્ષ્ય બ્રેધને (અને)
સુગુરોઃ સારા ગુરૂ પાસેથી

શ્રુત્વા શાભાગીને
ચ અને ધર્મ ધર્મને
કચિત્ કોઈ વખતે
બોધ બોધને યાતિ પામે છે
કુલોત્થ કુલ પગ પરાથી
નાસ્તિકમતઃ નાસ્તિક મતવાળો
ભૂપઃ રાજ પ્રદેશી પ્રદેશી (નામે)
યથા જવી રીતે મત્સ્ય સાયુ છે
ચદન સગિન' ચ દનના

મમાગમવાળા

ક્ષિતિરૂઢ વૃક્ષો ન નહીં
અન્યેઽપિ બ્રીજ એ પાણ્ય
કિમ્ શુ
ચદનાઃ ચ દન વૃક્ષો ॥ ૪ ॥

શ્લોક (૫) મો

ઉત્સર્પિણી ઉત્સર્પિણી અને
અવસર્પિણી અવસર્પિણીઓને
ક્ષિતિ પૃથ્વીકાય
મરુત્ વાયુકાય તેજસ્ તેઉકાય

અસુ આકાપને વિષે
 અસહ્યાઃ અગણીત
 નયેત પામે (ભમે)
 સપ્રાપ્તૌ માત આઠ
 તુ વર્ણા ભવાત ભવોને
 તિરશ્ચિ તિર્યયને વિષે
 મનુજ મનુષ્યને વિષે
 જીવઃ જીવ અતરે સમયે
 અત્ર આ અસ્ય આતુ (જીવનુ)
 ચેત્ત જો ધર્મઃ ધર્મ હોય તન તો
 ધરણેદ્રવત્સ ધર્મેદ્રવત્સ (નામે)
 સુગતિ મારી ગતિને
 પ્રાપ્નોતિ પામે છે
 તિર્યક તિર્યક
 અપિ પણ ॥ ૫ ॥

શ્લોક (૬) ઠો.

કાલ વખત પ્રાણિ જીવ
 મવાઃ ભવ (અવતાર ન સાર)
 અનાદિનિધનાઃ આદિ અત રહીત

(છે) જન્મ મગ્ગ રહીત
 તત્ તે કારણ માટે
 સર્વજાતૌ મવેં જાતિમાં
 સદા નિરતઃ જીવેન જીવે
 ભ્રમતા ભમતા
 મુહૂર્ત યે ધડીવાર અપિ પણ
 હિ નિશ્ચયે પ્રાપ્ત પમાયુ
 ન નહી કિશ્ચિત કંઈક
 હિતમ હિત (નર્મકંપ સુખ)
 મુક્તા મોતીની
 મુક્તિકયા છીપથી
 ઇવ જમ વારિ પાણી
 મણિકૃત મણિ કરનાર
 વાઘૌ સમુદ્રમાં
 ક્વચિત્ કોઈ વખતે
 દૈવત દૈવ યોગે
 તત્ તે કારણ માટે
 પ્રાપ્ય પામીને અથ હવે
 સકલેન સકલ નામે (અને)
 શબલેન શબલ નામે

ચક્ષુષા બળદની શ્વ પેઠે
ધાર્ય પાગલ કન્યુ
શ્રિયે (મોક્ષ) લક્ષ્મીને માટે ॥૬॥

શ્લોક (૭) મો.

ક્ષત્રે ખેતરમા ન નહીં
અમલ વાલુકે નિર્માળ ગેતીવાળા
ચ અને

લવણા કીર્ણે ખારાસવાળા

ચ અને રોહેત ઉગે

યથા જમ વીજ બીજ

કિંચિત્ કંઈપણ રૂઢ આ

અસ્થિલ સમય (નહીં ખેડેલામા)

ચ અને ફલતિ ફૂલે છે

ક્ષાત્રે ખેડેલા ખેતરમા ચ અને

નાનાફલે ધણા ફલોવડે

દેવે દેવ ભવમા

નૈરયિકે નારડી ભવમા

તિરશ્ચિ પશુ યોનિમા

મનુજે મનુષ્ય ભવમા

શ્રેયઃ પ્રસૂતિ* કલ્યાણની ઉત્પત્તિ
તથા તેવી ગીતે

તસ્માન તે કારણ માટે

મંઘકુમારવત મેઘકુમારની પેઠે

નરભવે મનુષ્ય ભવમા

અનતશ્રિયે મોત્ય લક્ષ્મીને માટે

ત્વર્યતા ઉતાવળ કરે ॥ ૭ ॥

શ્લોક (૮) મો.

વેલાકૂલે સમુદ્ર સમાન

મહતિ મોટા

નૃભવે મનુષ્ય ભવમા

પ્રાક્ પૂર્વે

પ્રસન્નેદુવત્ પ્રમનય દ્રગજની પેઠે

તત્ તે કારણ માટે

જીવાઃ જીવે

મૂઢશ્ચ દુઢધિયઃ મૂઢ, શ્લેષ,

દુઢ, મુદ્ધિવાળા

ક્રીણતે પ્રાપ્ત કરે છે

કર્મવસ્તુ કર્મ વસ્તુને

કુરા કુર એવી ગુપ્તિ ગુપ્તિ
 કુગતિ યુગલીવર્ણકઃ નરક તિર્યકરૂપ
 ન ગતિનુ યુગલ તેનો છે
 સ્વ સ્વર્ગ [વર્ણક નરમા
 દુસ્ત દુ ખે કરીને અત્યાચારે એવો
 યેન જનાવડે અતે મગલાતે
 સ્યાન હોય શિવપુર મોક્ષપુર
 ડરુ સ્ફૂર્તિ મોટા પ્રકારારૂપ વાળુ
 તેણા તેમને
 ક્રમેણ અનુક્રમે ॥ ૮ ॥

શ્લોક (૯) મો

તત્ તે કારણ માટે
 નાદશ તેવા પ્રકારનો
 અભવ્યપિતુ અભવ્ય છે બાપ
 જનો એવો
 મુતઃ પુત્ર અપિ પાણુ
 ધર્માલસ ઈર્ષાનેવિષે આલસવાળો
 ય જ સુલસઃ સુલભ નામે
 અભવન હોતો હવો ન નહીં

સઃ તે કિમ શુ
 વિષાદેઃ ઝેરી સાપથી
 વિષદ્વન ઝેર હરણ કરનાર
 મણિ મણિ તત્ તે પકાત કાદવયદ્રી
 ન નહીં વા અચવા
 શ્રીમદન લક્ષ્મીના વરૂપ
 સરોજ કમલ ॥ ૯ ॥

શ્લોક (૧૦) મો

બોધાય બોધને માટે
 સદ્ધર્મ કુલેન્દ્રવાઃ મારગ ધર્મ વાળા
 કુળમા ઉત્પન્ન થએલીઓ
 સ્ત્રિયઃ સ્ત્રિયો અપિ પાણુ
 ઉદાયનસ્ય ઉદાયન રાજની
 ઇવ પેઠે પુરા પહેલા
 પ્રભાવતી પ્રભાવતી (રાણીની પેઠે)
 સત્તીર્થતા સાઝ તીર્થ પાણુ
 કિમ શુ જલધેઃ મમુદ્રનુ
 ન નથી ગગયા ગગાવડે
 સદ્વૃત્તતા મપૂર્ણ ગોળાશપણુ

વા અથવા

શશિનઃ ચ દ્રનુ ન નથી

રાકયા પુનમવટે ॥ ૧૦ ॥

શ્લોક (૧૧) મો.

જીવાદિતત્ત્વવિકલૈઃ જીવાદિ તત્ત્વથી

વિપુલૈ વિસ્તારવાળા ગીહીત

તપોભિઃ તપોવટે

મુક્તઃ મુક્ત ન નથી

તામલિ તામલી નામે

અજાત નથી થયો

મુસાઘુસગઃ સારા સાધુનો સમા-

કઃ કોણુ લગમ જેને

સ્વર્ણસિદ્ધિ સોનાની સિદ્ધિને

અધિગચ્છતિ મેળવે છે

કૂટકલ્પૈઃ મિથ્યા ઔષધિઓવટે

કઃ કોણુ વા અથવા

અબુધિમ્ સમુદ્રને તરતિ તરે છે

જર્જરયાનપાત્રૈ ભાગેલા વહાણથી

જીર્ણ ॥ ૧૧ ॥

શ્લોક (૧૨) મો.

ગિરિપુષ્પ ગિરિનામેઅનેપુષ્પનામે

શુકૌ બે પોપટ ઇવ જેમ

અમલ નિર્મળ અગૌ પ્રાણી

ગુણ ગુણનો

નાશોદય નાશ અને ઉદય તેને

ભાગ્ ભજનાગ

જડ મૂર્ખ (અને)

જ્ઞ જ્ઞાની (ના)

સગાન્ અમાગમથી

જલદ મેવતુ અબુ પાણી

વિષ ઝેર સુધા અમૃત

ચ અને ન નહી

સ્યાત્ થાય કનકદ્રૌ ધતુરામા

ચ અને કિમ્ શુ

ઇક્ષુકાનને શેલડીના વનને વિષે

ચ અને ॥ ૧૨ ॥

શ્લોક (૧૩) મો.

પ્રાપ્ય પામીને અત્સમ્ થોડું

अपि पाण अमल निर्भण
 बोधवचः बोधनु वयन
 चिलाती पुत्र यिलाती पुत्र
 यथा नवी गीत
 अघमलीन पापथी भलीन अवे
 अपि पाण बिमर्त्ति धागणु कगेछे
 शुद्धिम शुद्धिने किम यु
 कोटिवेधिरम कगेछे नान तपावे-
 ला बोढाने सोनु अनावनाग्ग्य
 चदनरत्नबिदुय ननरत्नना टीपाना
 म्पण्णोऽपि अरुक्काथी पाण
 हेम सोनु शिञ्जिर ठुं
 च अने न नथी
 तम लोह तपेसु लोडु ॥ १३ ॥

श्लोक (१४) भो

द्वेषे अप्रीयने विषे अपि पाण
 बोधकवचः बोधकारी वयननु
 श्रवणम् श्रवण विधाय करीने
 ग्यान् होय

रौहिणेय गलिण्येय नान्मयेन नी
 इव पेठे जतु प्राणी
 उदारलाभः अत्यन लाभ
 काथः उकाणो
 अप्रियः अप्रिय अपि पाण
 सरुजा गेगीअने
 सुखद सुअ आपनागे
 रविः मर्य वा अथवा
 सत्तावकः तापकारी अपि पाण
 जगदगमृता नगनना प्राणीअने
 हिताय हितने भाटे ॥ १४ ॥

श्लोक (१५) भो.

क कोणु (कोर्ध)
 अपि पाण अन्य भीजे
 एव निश्चे (नक्की)
 महिमा प्रसाव ननु निश्चे
 शुद्ध दृष्टेः शुद्ध दृष्टिवाणाने
 (निर्भण समकितवाणाने ।
 यन् न कारणु भाटे

શ્રેણિકા શ્રેણિક ગજ
 હિ નિશ્ચે
 અવિરત નહિ વિરતીવાળો
 અપિ પાણ જિન જન
 અત્ર આહી માત્રી થશે
 પુણ્યાર્ગલઃ અધિક પુણ્યવાળો
 કિમ શુ ઇતરઃ સામાન્ય (જન)
 અપિ પાણ ન નહિ
 માર્વભૌમઃ ચક્રવર્તિ
 રુપચ્યુતઃ રૂપ રહિત
 અપિ પાણ
 અધિગુણ, અધિક ગુણવાન
 ત્રિજગત્ ત્રણ જગતથી
 નતઃ નમાયેતો
 ચ અને ॥ ૧૫ ॥

શ્લોક (૧૬) મો

તત્ તે દર્શનમ દર્શન
 કિમપિ કોઠપણ (અપૂર્વ) સા તે
 મુલ્લા સુલભા (નામે શ્રાવિકા)

આપ પામી
 યેન જનાવડે (જે દર્શનવડે)
 પ્રાદાત આપના હવા (પ્રશંસા)
 જિનઃ જન [કરતા હવા)
 અપિ પાણ મહિમાત મહિમાને
 અમાન માપ રહિત (ધણા)
 અસ્યૈ આને (સુલભાને)
 નૈર્મલ્યત નિર્મલપણાથી
 ગણિકલા ચ દ્રવી કંઠા
 ન નહિ ચ અને
 કેતકીત્વ કેતકી (કેવડાનુ પુ'પ)
 પણાને
 માલાતુલા માળાપણાને ચ અને
 હરમૂર્તિ માહાદેવના મસ્તક ઉપર
 વમાર ધારણ કરતી હવી
 ગગા ગગા ॥ ૧૬ ॥

શ્લોક (૧૭) મો

દૂર દુર અર્હત અગિહત
 અસ્તુ મહે [ભગવાનની

મહનાદિ પૂજા વિગેરે
 નતિ નમસ્કારની
 ઇચ્છયા અગ્રાવરે અપિ પણ
 શ્રેયઃ સુરઃ શ્રેષ્ઠ દેવ
 અજનિ થયો ન નહીં
 સેટુક સેટુક (નામે શ્રાવણ)
 દર્કુર દેડકો કિમ યુ
 કલ્પદ્રુમઃ કલ્પવૃક્ષ
 સ્મરણતઃ સ્મરણ કરવાથી
 અપિ પણ ન નહિ કિમ યુ
 ફલાય ફલને માટે
 પાર્શ્વે પામે (સમીપમા)
 અપિ પણ વા અર્થવા
 મૃગમદ કમ્તુરી ન નહિ
 હિ નિશ્ચયે
 સૌરમાય સુગધને માટે ॥૧૭॥

શ્લોક (૧૮) મો.

ધ્યાત ધ્યાન કરાએલા
 પરોક્ષે પગેશમા અપિ પણ

જિનઃ જીન (ભગવાન)
 ત્રિશુદ્ધયા ત્રાણ શુદ્ધિ વટે
 (મન વચન કાયા)
 જીર્ણામિધ જીર્ણાભિપ (નામે)
 શ્રેષ્ઠિવત્ શેઠની પેઠે
 ઇપ્તસિદ્ધયૈ અગ્રીતની નિદ્ધિમાટે
 સિધુપ્રવૃદ્ધયૈ સમુદ્રની વૃદ્ધિ માટે
 કુમુદ પાયાણા (એકજાતનાપુ'પ)
 ઓષ સમુદ્રની [ના
 લક્ષ્મૈ શોભા માટે
 ચક્રોર ચક્રોર (એકજાતનુપક્ષિ)ના
 તુષ્ટૈ સતોષ માટે વિધુઃ ચંદ્ર
 અન્નગઃ આકાશમા રહેલો
 અપિ પણ ॥ ૧૮ ॥

શ્લોક (૧૯) મો.

નવ્યઃ નવો ગુરુઃ ગુરૂ
 સુરતરુઃ કલ્પવૃક્ષ
 વિહિતામિતર્દિઃ કરીછે અમાપ
 યત જે કારણ માટે [સમૃદ્ધિજેણે

કેવલાય દેવત્ર જ્ઞાનને માટે
 કવલાર્થિપુ કોળીઆનાઅર્થિઓને
 ગૌતમઃ ગૌતમ રૂપિ
 અમૂત યથા
 તાપતુરે તાપથી આશ્રય થએલાને
 અમૃતરસઃ અમૃત રસ કિમુ શુ
 શૈલ્યમ ઠંડકને ણ્વ જ (નિશ્ચયે)
 ન નહી પ્રાર્થિતઃ પ્રાર્થનાકરાએલો
 અપિ પણ વિતરતિ આપે છે
 અજગમસ્ત્વ અજરામરપણુ ૧૧૧

શ્લોક (૨૦) મો.

કુબોધમતયઃ કુન્નિ ત જ્ઞાનવાળા
 અમિતઃ સમગ્રપણાથી
 કુગુરવઃ કુત્સિત ગુરૂઓ
 જમાલ્યાદિવત્ જમાલ્યાદિની પેઠે
 પુતઃ ફરીથી
 ક્વચન કોઈપણ જગ્યાએ
 વજ્રવન વજ્ર સ્વામીની પેઠે
 સુગુરવઃ સારા ગુરૂઓ

અમલાઃ નિર્મલ (પાપરહીત)
 જન્મતઃ જન્મથી આરંભીને
 કરીર ફેરડો (અને)
 પિચુમલ્લવન્ લીપડાની પેઠે
 ઘનમારમચ્છદનાઃ કપૂર અને શ્રેષ્ઠ
 ઘનાઃ ધણા [અદન
 ન નહી ચ અને
 સ્વરોષ્ઠવન્ ગવેડા અને ઉટની પેઠે
 જયતુરગ શ્રેષ્ઠ ઘોડો
 મદ્રદ્વિપા શ્રેષ્ઠ હાથી ॥ ૨૦ ॥

શ્લોક (૨૧) મો.

વિજ્ઞાય જાણીને
 ધન્યાઃ ધન્ય પુરૂષો
 જિનધર્મમર્મ જીનધર્મના મર્મને
 રજ્યતિ ગળ થાય છે
 શય્યભવવત્ શય્યભવની પેઠે
 ન નહી જાડ્યે મૂર્ખતાને વિષે
 પીત્વા પીધને સિત્તા સાકરવડે
 ભાવિત મિશ્રિત

ધેનુદુગ્ધ ગાપના દુધને

કઃ કોણ વા અથવા

આમ્લતક ખાટી છાશ

અર્કપચાસિ આકડાના દુધને

પડયેત જુવે ॥ ૨૧ ॥

શ્લોક (૨૨) મો.

લબ્ધે મેળવે સતે (પામે સતે)

જડઃ મૂર્ખ કઃ અપિ કોઠ પણ

હિતં હિતકારક એવાય અપિ પણ

ધર્મે ધર્મ (પામે સતે)

સ્તૌતિ વખાણે છે

અશ્વસૌહ્યાનિ ઇન્દ્રીઓના સુખોને

શશી શશી (રાજની પેઠે)

હવ પેઠે રાજા રાજ (શશી) નામે

ન નહી પકજ કમલને

મેક દેડકા ઉપૈતિ પામે છે

પક કાઢવને કમેલકઃ ઊઠ ન નહી

આમ્ર આખાને ઇયર્તિ પામે છે

નિવમ્ લીખડાને ॥ ૨૨ ॥

શ્લોક (૨૩) મો

અષ્ટાઢઃ આઠ વર્ષના

અપિ પણ

તથાવિધ તેવા પ્રકારના (દુષ્કર

વ્રતતપઃ અહિમાદિવૃત્ત, [એવા)

અને ખાર પ્રકારના તપ

સ્વાધ્યાય સ્વાધ્યાય (ભણવું)એવા

કૃત્ય કાર્યમા

અસહઃ અશક્ત એવાય

અપિ પણ ઉચ્ચ શ્રેષ્ઠ

ધ્યાનવલેન ધ્યાનરૂપી બલવડે

કર્મરૂપિણિ કર્મરૂપી શત્રુઓથી

મુક્તઃ રહિત (મુકાએલા)

અતિમુક્તઃ અતિ મુક્ત નામે

મુનિ રૂપિ શક્ત્યા શક્તિવડે

ગચ્છત તમે જતા (કેમ નથી)

તત્ તે કારણ માટે

ન નથી કિ કેમ (થુ)

હિતપથ ધર્મ માર્ગ પ્રત્યે

મુક્ત્વા મુકીને

પ્રમાદાંતર ઉત્કટ પ્રમાદને
શ્રયન્તે સભગાય છે ચ અને
મદાલમા મદાલસાના તનુમુવઃ પુત્રો
(શરીરથી ઉત્પન્ન થયેલા)
બાલ્યેડપિ પાલ્ય અવસ્થામા પાણુ
યાંગોજ્વલા ધ્યાનથી નિર્મલ
થયેલા ॥ ૨૩ ॥

શ્લોક (૨૪) મો.

શીલ શીલ ને તપઃ તપ ને
ચ અને બલદેવમુનિઃ બલદેવમુનિ
(કૃષ્ણવાસુદેવના મોટાભાઈ)
ચરિત્વા આચરીને દાન દાનને
પ્રદાય આપીને રચકૃત સુથાર
ત્રિતયે ત્રણને વિષે (શીલ, તપ, દાન)
અપિ પાણુ અજ્ઞાત અસમર્થ
ણઃ મૃગ મુદા હર્ષવડે
તદનુમોદનયા તેની અનુમોદનાથી
બલદેવના શીલ તપ દાનને
સુરઃ દેવ [વખાણવાથી

અમૂન થયો યોગાન્ સમાધીથી
હિ નં કાગળુ માટે
સિદ્ધિમ સિદ્ધિને અગમન્ પામ્યો
ચતુરગિતાદિ ચતુઃગીપુરુષ ॥ ૨૪ ॥

શ્લોક (૨૫) મો.

શમેન શમતાથી
સિધ્ધ્યન્તિ સિદ્ધ થાય છે
મતાનિ વાંછીતો
કૃષ્ણાનુજર્ષિવત્ કૃષ્ણના
તૌત્રતપઃ આકરૂં તપ
અસ્તુ હો વા અથવા મા ના
દિનાધિનાથેન મર્થથી
કૃતે કરે સતે
અન્નપાકે અન્ન પાકવામા
સચુક્ષણ સગગાવવાને
ક ડોણુ કુરૂતે કરે છે
અનલસ્ય અગ્નિના ॥ ૨૫ ॥

શ્લોક (૨૬) મો.

પ્રાલૈ પ્રીતિને માટે

ઝમી શમતાવાળો
 સ્વપરયોઃ પોતાને વિષે તથા પા
 અપિ પાણુ રકાને વિષે
 ચહુરુદ્રગિય ચહુરુદ્રનો ગિય
 યથા જમ આત્મનિ પોતાને વિષે
 ગુરૌ ગુરુને વિષે અપિ પાણુ
 કવલદ્વર્ચા કેવળજ્ઞાનની સમૃદ્ધિવંદ
 સમર્પિસગતિમ સમર્પિનાસમાગમને
 અવાપ્ય પામીને
 વિશાસ્ત્રનામા વિશાખ નામે
 ચૌર ચૌર અપિ પાણુ
 અમૂત યથા
 વિલમ્બ વિલામ પામતી છે
 ઉન્નલદિવ્યશક્તિ ઉજળી દિવ્ય
 શક્તિ જની ॥ ૨૬ ॥

શ્લોક (૨૭) મો.

વ્રતમ વ્રત અપિ પાણુ
 બહુર્ચર્ણમ બહુ કાલ સુધી કરેલુ
 માતિચારમ અતિચાર સહીત

કુગચૈ કુગનિને માટે
 દિન એકે હપ્તાટે
 અપિ પાણુ શુચિ નિર્મલ
 મુક્ત્યૈ મુક્તિને માટે
 કુહરીકાદિવન્ કુહરીક અને
 તન તે (વ્રત) [પુહરીકની પેટે
 અહ્મ ખેટે દહતિ ખાળે છે
 ચિત્રાવારિપૂર ચિત્રા નક્ષત્રના
 અપિ પાણુ [પાણીનો સમુહ
 જલ્યમ્ ધાન્યને મુશ્કમ અત્યંત
 અપિ પાણુ કૃશપાથઃ થોડુ પાણી
 સ્વાતિજમ્ સ્વાતિ નક્ષત્રમા પડેલુ
 પાતિ રક્ષણુ કરે છે
 જતુન્ પ્રાણીઓને ॥ ૨૭ ॥

શ્લોક (૨૮) મો.

વ્રતેન વ્રતવડે શુચિના પવિત્ર
 અપિ પાણુ કિમ્ શુ અથ હવે
 સદ્ગુરુપામને સારા ગુરુની ઉપા-
 સના વડે

ઉદાયિનૃપ ઉદયી ગબ્જના
 મારક માગ્ના
 શ્રમણવન સાધુની પેટે
 મપાપાત્મનઃ પાપીઠે આત્માજ્ઞેનો
 શિરસ્થવિપદન માથા ઉપર ગહેલો
 મણિ મણિ તેને [વિપદાગ્રી
 ફાળિગણઃ સંપાનો મમુદ
 કિમ શુ આનંદનઃ હર્ષકાગ્રી સ તે
 ચંદનવનસ્થિતઃ ચંદનના વનમા
 કિમ શુ અથવા અથવા [રહેલો
 જગતાપદન જગતના તાપને દ્ર
 કુનાગે ॥ ૨૮ ॥

શ્લોક (૨૯) મો.

મારોઃ સાધુને અન્હાય જલદી
 મિદ્ધિ. મિદ્ધિ (મોખ)
 મુચરણકરણેઃ મારા આચરણોવડે
 શ્રાવકસ્ય શ્રાવકને અપિ પાણ
 હિ જે કારણ મારે સ્યાન્ હોય
 મધ્યે મધ્યમા

અપ્રાના આઠ (ભવોની મધ્યે)
 મવાના ભવે
 શશિ ચ દ્રમા મરખા
 વિપદ ઉચ્ચવય ગુણ ગુણો વડે
 આનંદન હર્ષકાગ્રી
 આનંદ આનંદ (નામે) ના
 વૃત્તૈઃ વૃત્તો વડે ચેન જો
 નૌમિ નાવો વડે
 ગ્રીવગામિ* જલદી જનાના
 જલધિ મમુદ્રના
 જલપથે જલ રમ્તેથી
 તીરદેશેષુ કાઠાના આનંદે (કાઠ)
 પાથા મુમાદ્ગે
 કેચિન્ કુટલાક
 યાતિ જાય છે આશુ જલદી
 ન નહીં અન્યે બીજાઓ
 હય અશ્વ (પોઠા) કરપ ઊટ
 રથેઃ રથોવડે મૂપથે જમીનમાર્ગે
 કિમ શુ ક્રમેણ અનુક્રમે ॥ ૨૯ ॥

શ્લોક (૩૦) મો.

મમ્યક્ત્વ સમ્યક્ત્વરૂપ
 વદારત્તેજાઃ ઉદાર નેત્રવાળો
 નવનવ નવીન નવીન
 ફલદ કુલદાયક
 આવર્તરૂપ કુડાળારૂપ
 વ્રતાલિઃ (આગ) વ્રતની પકિત
 વાળો (અને)
 મિદ્ધાતોક્ત મિદ્ધાતમા કહેલા
 ણકવિશતિ એકવીશ
 અમલ નિર્મલ
 ગુણગતિઃ ગુણ રૂપ ગતિ છે
 જતી (એવો)
 શ્રાદ્ધ વર્મ શ્રાવક ધર્મ રૂપ
 તુરગઃ પોટો પ્રાપ્ત્ય પમાડીને
 અત પારને
 મવાઘૈ સમાન્રૂપી નમુદ્રના
 નયતિ લેધ અય છે
 શિવપુર મોક્ષનગર પ્રત્યે

કામદેવાદિવન કામદેવાદિ (આ
 વંકાની) પેઠે
 તન તે કાગળ માટે
 મિથ્યાત્વાવીશ મિથ્યાત્વરૂપ ગ-
 જના (પ્રત્યા વિગેરેના)
 શકાદિક શકા, કાક્ષાદિક
 હયહ્રગ્ત અશ્વ યોગેથી
 યત્નતઃ યત્ને કરીને
 રક્ષણીયઃ રક્ષણ કરવાયોગ્યછે ૩૦

શ્લોક (૩૧) મો

અક્ષુદ્ર ખીન્નના છીંદ્રને નહીં
 રૂપસૌમ્ય રૂપાળો [શોધનારે
 વિનય વિનય અને
 નયયુત ન્યાય યુક્ત
 ક્રુરતાશબ્દયુક્ત ક્રુરતા અને મા-
 યાવીપાળાવી રહીને
 મધ્યસ્થઃ કદાચહી નહીં
 (પોટા આચરુવાળો નહીં)

નિર્વદર્શી આગળ સાડ થવાના

વિચારવાળો

પરહિતનિમ્નતઃ બીજના હિતમા

તત્પર

લઘ્વલક્ષ્ય અવસરનો જાણનાર

કૃતજ્ઞ કાર્યને જાણનાર

મહાશ્વિન્ય મારા સરલ સ્વભાવ-

વિશેષી વિશેષજાણુ [વાળો

મદયગુણરુચિઃ દયાવાળો અને

ગુણને વિષે રૂચિવાળો

મત્કથ સારી વાર્તા કરનારો

પક્ષયુક્તઃ બન્ને પક્ષવાળો

વૃદ્ધાદિ વૃદ્ધ પુરૂષને યોગ્ય

લજ્જન લજ્જાવાળો યઃ જ

શુભજનદયિતઃ સત્પુરૂષને વહાલો

ધર્મરત્નસ્ય ધર્મરૂપી રત્નને

યોગ્યઃ યોગ્ય છે ॥ ૩૧ ॥

શ્લોક (૩૨) મો.

ધર્મોણા ધર્મોની મધ્યે

ગુરુ મોટો એવ નક્કી

જતુષુ પ્રાણીઓને વિષે

દયાધર્મઃ દયારૂપી ધર્મ

તતઃ તે કાગળ મોટો

સસ્થિત રહેલો છે

શ્રીવજ્રાયુધચક્રવર્તિ શ્રીવજ્રાયુધ

સદૃશા જવાની મધ્યે [ચક્રવર્તી

નો નહીં સમમાદેઃ સમમાદિના

હૃદિ હૃદયને વિષે [(નામ છે)

ચૂલયા ચૂલિકાને વિષે

કનકાચલસ્ય મેરૂ પર્વતની

રમતે રહે છે કલ્પદ્રુમઃ કલ્પવૃક્ષ

નો નહીં મરૌ મારવાડમા

કિમ્ શુ ચ અને

પેરાવળ ઐરાવત નામે

વારણઃ હાથી

કુત્તપતે હલકા રાજના

દ્વારે ખારણે અસ્તિ હોય છે

ચઃ જ સ્વઃ સ્વર્ગના

પત્તેઃ પતિના (કેદરના) ॥૩૨॥

श्लोक (३३) भो

एका ऐक्ये ऐवी
 जीवदया श्रवदया एव निश्चये
 नित्यसुखदा दुर्भेदा भुष् आप-
 त्त ते कागलु भाटे नारी छे
 नेमिना नेमि
 स्वामिना नवाभीये कन्या कन्या
 राज्य गज वनादि धन विगेरेने
 फल्गुवृणवन तुच्छ तृणुनी पेठे
 मलयज तल्ल दलने
 सा ते (दया) एव न
 आदृता अगीकाः करी सः ते
 अर्हन् अगिह त वा अयवा
 अस्य ऐभने किम् तु
 उन्नयते कहेवाय
 निजहितं पोताना हितने भाटे
 न नही अन्यः भीजे अपि पालु
 मदायते भद्र आचरणु कडे छे
 किम् तु कस्यापि डाधने पालु

अजरामरत्वं अजराम-पायु
 अथवा अथवा नेष्ट नथी ६ ८
 सुख भुष्
 शाश्वत शाश्वत ऐव ॥ ३३ ॥

श्लोक (३४) भो

सकटेऽपि सकटमा पाण
 न नही महान मोटा पुं५
 मृषा मिथ्या, अगत्य
 वदेत् भोले
 दत्त दत्त नामे पुत्रेहितना
 मातुलम् भामा
 कालिकार्यवन कालिकायार्थनी प
 चदन यदन सुरभिः युगल
 अश्मवर्षणे पथ्यः उपर पथे नते
 अपि पाल इष्टु गेलडी
 अद्भुतरसः अद्भुतः शोभागे)ग्ग
 अपि पाल
 पीलने पीले छते ॥ ३४ ॥

શ્લોક (૩૧) મો

ઘોરા ભયકર એવી
 દુર્ગતિમ નરક ગતિને
 ગતિ પામે છે
 અલીકલવમ યાહુ બુહુ
 અપિ પાણ
 અધ્યર્થિત પ્રાર્થના કરાયેલો
 અપિ પાણ બ્રુવન બોલતો
 વાઢે વિવાદમા
 નારદ નાગર અને
 પર્વતાલ્ય પર્વત એ બે (નામ)
 મુહુરોઃ મિત્રને યત જવી રીતે
 વસુઃ વસુ નામે મૂપતિ ગજ
 ચક્રે કરાયા
 અર્ચાવિધુર પૂજા રહિત
 વિરચિ બ્રહ્મા
 અનૃતાન્ બુહાર્થી કેતકી કેવડે
 અનિષ્ટા પ્રીતિ રહીત
 મૃષા બુહી માહ્યાન્ સાક્ષીથી

કિં શુ ન નાહી હરિઃ વિષ્ણુ
 મવેન મહાદેવે મહિતઃ પૂજનીક
 સત્યાન્ મત્ય વચનથી
 પરિક્ષાક્ષણે પરિક્ષા વખતે ॥૩૫॥

શ્લોક (૩૬) મો

વૈરાગ્યશસ્ત્ર વૈરાગ્યરૂપી શસ્ત્રથી
 હતમોહતમ હતુઓ છે મોહરૂપી
 અધકાર જાણે
 અમલાતર્દષ્ટ્યા નિર્મલ દૃષ્ટિવડે
 અપવિષ્ટ દેખાડ્યા છે અને
 પરિવૃષ્ટ દીઠા છે
 હિતાહિતાર્થઃ હિત અને અહિત-
 નો અર્થ જાણે
 ચૌર અપિ ચૌર પાણ
 શુદ્ધ્યતિ શુદ્ધ થાય છે
 શમેન શમ વડે
 દુઃપ્રહારી દુઃ પ્રહારીની
 ઇવ પેઠે અપૈતિ નાશ પામે છે
 વા અથવા

દવજવઃ દાવાનલનો મમુહ
જલદન મેધવડે કિં શુ
ન નહિ ॥ ૩૬ ॥

શ્લોક (૩૬) મો.

નાનાકલાવિત્ત્વ યુગી કલાઓને
અપિ પાણુ જાણના
લાઘવમ તુચ્છપણાને
મતિ પામે છે ચૌર્યાન્ ચૌરીથી
વિગ્યા વિદ્યાવટે નત નમાવ્યુ છે
આન્નપલ આપાતુક્ષ્ણ જણે એવે
ચૌર ચૌર (ની) ફવ પેઠે
પ્રિયાર્થે પ્રિયા-સ્ત્રીને અર્ચ
દોષઃ દોષ મહાન મોટો
અધિગુણે અનિક ગુણવાળામા
અપિ પાણુ હિ નિશ્ચયે
લાઠનાય કલકંને મોટો
સ્તનાકરે મમુદ્રમા
કુજલવત્ત્વઅગમ્ય(પાનપાણીનીપેઠે)
શગવન શશલાના લાઠનની પેઠે

સુધાશૌ ચ દ્રમામા ॥ ૩૭ ॥

શ્લોક (૩૮) મો.

સ્યુઃ હોય વ્રહ્મણા બ્રહ્મચર્યવટે
નૃસુરમોક્ષ મનુષ્ય દેવ અને
સુખાનિ સુખો ભોક્ષના
કિતુ કેમ (પતુ) તે કે
જવુમને જાણુસ્વામીને
સુભગતા સુભગતા
અભિનવા નવી નવી એવ
કાચિત્ કોઈક
મેજુઃ ભજતી હવીઓ
વ્રતમ વ્રતને (દીક્ષાને)
મમ સાથે
અનેન આ જાણુસ્વામી નાય
મુદા હર્ષથી (રાજીથી)
પ્રિયાઃ સ્ત્રિઓ તાઃ તે
અન્યારતા બીજાઓને વિષે પ્રીતિ
સહ નાયે રહિત
જગમ જતી હવી ચ અને

કેવલશ્રી કેવળશ્રી (તેપણુ ગદ્ય)
 ત્યાગપાત્રી કોઇને કેવળજ્ઞાન
 થયું નથી ॥ ૨૮ ॥

શ્લોક (૩૯) મો

ન નાહી
 વ્રહ્મતઃ ધર્મથી (અભયર્યથી)
 મકલશર્મકૃતઃ સમગ્ર સુખને
 ચલતિ ચલાયમાન [કરના એવા
 શ્રીરા ધીર પુરૂષો
 સુદર્શનઃ સુદર્શન શેઠની ઇચ્છા પેઠે
 વ્યસને સ કટમા ધને ધનમા
 અપિ પાણુ શેષ શેષનાગ
 અઘ્રિ સમુદ્રની વૃદ્ધ મોટી
 લહરી લહેરોથી
 ચલ ચલાયમાન એવા
 શૈલ પર્વતોથી
 વત્સાદ્, મૂ ધ્રુજતી એવી પૃથ્વીથી
 મુગ્ધમૌલિ વાકો થયોછે મુગ્ધજને
 અપિ એવોય પાણુ

વિશ્વમર જગતના ભાગને
 વિભાર્જિ ધાગણુ કહે છે ॥ ૩૯ ॥

શ્લોક (૪૦) મો

વિશ્વોપકારિ જગને ઉપકાર
 ધન ધન [કંગનાર
 અલ્પ થોડું અપિ પાણુ
 પ્રગમ્ય વખાણવા લાયક કિમ શુ
 નદવત નદ ગાળની પેઠે
 ફલમ કંઈ અમાન અમાપ
 પારમર્યેણ પગિયહથી
 પ્રિત્યૈ પ્રિતિને માટે
 યથા જવી રીતે
 હિમરુચિ ચદ્રમા ન નથી
 તથા તેવી રીતે
 હિમૌષઃ હિમનો નમુહ
 સ્યાત્ હોય વા અયવા
 યથા જવી રીતે
 અત્ર અહિ (આ જગતમા)
 જલદ મેધ જલધિ સમુદ્ર

તથા તેવી ગીતે
ન નથી ॥ ૪૦ ॥

શ્લોક (૪૧) મો

ધન્યઃ પન્ય છે
પરિપ્રહમિતૈ પરિચીડના માપર્યા
સુખભાગ્ મુખ્ય ભજનાગૈ
નપાપી લોભી નહીં પ્રાક્ પૂર્વે
મમ્મણ મમ્મણુ નામે
વણિક્ શેડ
વેધહૃન્ લાકડા લાવનાર
ઇશ્વર વનવાન અપિ પાણ
વચ્ચ વદન કરવા લાયક
કૃતાદર કૃપા નક્કાર જેનો એવા
અહો આશ્ચર્ય જગતઃ જગતને
મિત્રશ્રીઃ માપવાળી શોભા જેને
પડ્ય જુવો કે
અધિકાગ્રિકવસુ* અધિક અધિક
દિગ્જવાલો અધિક અધિક
જગમૃન્ ચ દ્રમા , ધનવાલો

કલકી કલકવાળો ॥ ૪૧ ॥

શ્લોક (૪૨) મો

સીમસ્થિતે સીમામા રહે જીને
જલનિધૌ મમુદ્ર
નિજકાલમાને પોતાના કાલના
માપમા
સીતાતપામસિ ટાઢ તાપ વચ્ચાઈ
ચ અને જીવતિ જીવે છે
જીવલોક* જીવલોક
વિગ્યાનમાન દિશામા પ્રયાણના
અપિ પાણ , માપ જેને
જતુહિતાય પ્રાણીઓનાહિતનેમાંડ
તદ્વત તેવી ગીતે મ્યાન હોય
ચારુદત્તવન ચારુદત્તની પેટે
હિ આપ્રતમા
અપ્રયત નહીં પ્રયત્નવાળો
અતિદુઃખી અતિશે દુ ખી થાયછે

શ્લોક (૪૩) મો

ન ગમ્ય જવાયોગ્ય નથી

ન અગમ્ય નહીં જવા થાય નયો
 કચિન્ કોઈ પણ કાલે
 અકૃત નથી કડી
 દિગયાન દિગ ગમનની
 વિરતેઃ વિરતિ જોણે
 કથ કેવી રીતે વા અથવા
 મ્યાન હોય વિશ્વ જગતમાં
 મનતગતિઃ નીગતગતિ કુનાગે
 ણકત્રવસાતિ એક સ્થાને વિષે
 દ્વિતીય બીજા [રહેનારે
 દ્વિપાતર્ગત દ્વિપમા ગહેલા
 ભરત ભરતખડ પ્રત્યે
 આક્રાતજલધિઃ ઉદ્ભવન કર્યો છે
 ન નહિ સમુદ્ર જોણે
 કિમ શુ દ્રૌપદ્યથે દ્રૌપદીને અર્થે
 હરિઃ કૃષ્ણ
 અમરકકાપુરમ્ અમરકકાપુરપ્રત્યે
 અગાન્ ગયા ॥ ૪૩ ॥

શ્લોક (૪૪) મો!

ભોગોપભોગનિયમ ભોગ અને ડા-
 અપિ પણ [પભોગનો નિયમ
 શિવાય ભોક્ષને માટે
 જેન એ નસ્યાત નથી
 વકચૂલઃ વકચૂલની ડવ પેટે
 દેવપદ્મદઃ દેવપદ આપનાગે
 તુ તો પ્રીણાતિ પ્રસન્ન કહે છે
 ચાતક ચાતકને (પક્ષીને)
 અનન્યગતિ બીજાને વિષે નથી
 પયોદઃ મેઘ [પ્રીતિ જને
 ચૂતાશનૈકરમ આખાના (ભોગને)
 ખાવામા પ્રીતિવાસો
 અન્યમૃત કોયલને
 વમત વમત ઋતુ ॥ ૪૪ ॥

શ્લોક (૪૫) મો.

ભોગાદિલોલુપતયા ભોગાદિકની
 લોલુપતાને લીધે
 લઘુતા હલકાપણુ
 નશર્મ સુખ નહી

શ્રીબ્રહ્મદત્તમણિ શ્રીશ્રભદ્રતના મિત્ર
વિપ્રકુટુમ્બત્રાલ્ય કુટુબનીપેઠે
મ્યાન હેાય પીતાધિકેદુરુચિ પીધી

હે અધીક ચદ્રમાની કાનિ જાણે
ઉદ્ભવિ તજે છે

સીમ સીમાને (હદને)

મિધુઃ મમુદ્ર ગ્રકઃ અપિ હદ પાળ
ગૌતમકલવ્રતઃ ગૌતમની સ્ત્રીને
ચ અને વિષે પ્રીતિવાલો
ગમ શ્રાપ પામ્યો ॥ ૪૫ ॥

શ્લોક (૪૬) મો

ન નથી અનર્થદહ અનર્થદહને
અષદ પાપદાયક એવા
દયને (ન) ધારણ કરે છે
મહાત મોટા પુરુષો
ળકેપુમાત્ર એક (હાથ) બાણુવેદક્રાંત
વિજયી જય પામનારો સઃ તે
ચેટમૂપઃ ચેટ ગળ
લોકસ્ય લોકને

નાહ્યદ્વતય ટાટ ન કરવા માટે
તરણે મર્થની પ્રમા કાનિ (તાપ)
અન્હિ દિવસે

તાપચ્છિદે તાપ દર કરવા માટે
ચ અને ગગિનઃ ચદ્રની
નિશિ ગત્રીએ નો નહી
તદર્થ તે(લોકને)મને પીડાનેમાટે

શ્લોક (૪૭) મો.

મૂઢ મુર્ખ મુગ કાગડ
ણિ પામે છે
કુગર્તિ નરકની ગતિને
ધિક ધિકાર
અનર્થદહાન અનર્થ દહયી
ચક્રિત્વ ચક્રીપાળાને
હચ્છુ ઇચ્છનાર(ની)
હવ પેઠે મૂમુદ્ર ગળ
અશોકચદ્રઃ અશોક ચદ્ર નામે
કિમ શુ ન નહી
અગમગ અગના ભગને

અયતે પામે છે શરમઃ સિહ
 અવ્દશન્દ મેધના શબ્દપ્રત્યે શ-
 અભ્યુત્પત્તન ઉછળતો [ખદનીસામે]
 પરિણમન દત પ્રહાર કરતો
 ચ અને ગજ હાથી
 અનુગૈલમ પર્વતે પર્વતે ॥૪૭॥

શ્લોક (૪૮) મો.

સામાયિક સામાયક
 દ્વિષ્ટિક બે ધડી પાળ્યુ હોય
 ચિરકર્મભેદિ ધણા કાળના સ-
 ચેલા કર્મને ભેદનાર
 ચદ્રાવતસકવત્ ચ દ્રાવત મક
 રાજની પેઠે
 ઉચ્ચવિય ઉચી બુદ્ધિવાળાને
 અત્ર અહીંઆં કિતુ થુ
 સ્પર્શેઽપિ સ્પર્શને વિષે પાણુ
 સત્ય સત્ય ઉદક પાણી
 મલિનત્વનાશિ મલીનપાણીનો
 નાશ કરનાર

ઘોરતમો ધોર અધકારને
 હરતિ હરણુ કરે છે વા તથા
 કૃત્તણ્વ કર્યો જ દોષઃ દ્વીપક

શ્લોક (૪૯) મો.

સામાયિક સામાયક કર્યું હોયનો
 સમતયા સમભાવરૂપ
 અરિસુહૃત્સુ શત્રુમિત્રોને વિષે
 સિદ્ધયૈ સિદ્ધિને માટે
 પ્રયોત્તમુક્તિ ચ પ્રયોત્ત રાજને
 કૃત્ મૂકનાર એવા [બધનથી
 ઉદાયિનરાજવત્ ઉદાયિન રાજની
 સ્યાત્ હોય [પેઠે
 સચ્ચદનાશુકમિવ સાર ચ દન ચૌ
 પડવુ તે રૂપ વસ્ત્રની પેઠે
 અગ્નિકુટકુષ્ઠભાજઃ નથીબહારપડયો
 કુષ્ઠ રોગનો વિકાર જોને
 તત્કુર્વતઃ તે કરનારને
 કપટતઃ કપટ થકી

વહિરગશુદ્ધયૈ બહારના અગની
શુદ્ધીને માટે ॥૪૯॥

શ્લોક (૫૦) મો.

દેશાવકાશિક દેશાવકાશિઞ્ચત્રતને
અપામ્ય તજ્જને

મકાકજઘ કાકજ ય મહિત
કોકાશવત્ કોકાશની પેઠે

વિપદ દુ ખને ગતિ પામે છે

જન માણસ પ્રમાદી આળસુ

ઘત્તે ધાગુ કડે છે પ્રમા કાંતિને

દિનચર દિવસે વિચિત્રનાર

ન નથી નિશાકરોપિ ચ દ્રમા પાણ

ન સ્તૂયતે વખણાય નહીં

અપિ ચ પાણ, અને

પયોમૃત્ત મેધ

અકાલવૃષ્ટઃ અકાળે વસે તે

શ્લોક (૫૧) મો.

ગુરુવચનવિયોગ ગુરુ વચનના

વિયોગે કરી

અજ્ઞાતદેશાત્કાશ નથી ખાણુ
દેશાવકામિક જાણે

વિપત્તી વિપત્તિને વિષે

તરતિ તને છે પુણ્યાત્ પુણ્ય યકી

ચેત જો યયા જમ

લોહજઘ કોહજ ય

હયમયયૃપભાવા પોડા, ઉટ, ખાળ

સ્વામિના સ્વામિએ । એ સર્વ

વાહ્યમાના વાહન કર્યા છતા

સતત નિઃતર

અમિતગત્યા અપ્રમિત ગતિએ

કિ હિત શુ હિતને

સ્વમ્ય પોતાના કુર્યુ કરે

શ્લોક (૫૨) મો.

શુચિપૌષધેન પવિત્ર પોષધે કરી

મુનિતુલ્યતા મુનિનુ તુલ્યપાણુ

ઈતિ એ પ્રકારે કિં શુ કહેતુ

જિનતાપિ તીર્થંકરપાણુ પાણુ

મેઘરથવત્ મેઘરથની પેઠે

મહેન્ વાય કમાન્ અનુક્રમે
 કિમુ ચુ નિર્દ્વનસ્ય ગરીખને
 મણિના ચિતામણીએ કરીને
 પ્રદાયિના ઇચ્છિતપદાર્થનેદેનાર
 વનિતુચ્ચતાવ્ધનવાતની તુલ્ય-
 નૃપતુલ્યતા રાજનીતુલ્યતા [નાજ
 કિ ન ચુ ન હોય ॥૫૨॥

શ્લોક (૫૩) મો.

સ્ત્વૌપધ ઉત્તમ એવું પૌષધ વ્રત
 વિવિધસિદ્ધિ અનેક પ્રકારની
 નિદ્ધિને દેનાર
 ઔષધયન્ જે ઔષધ સમાન
 તદ્ભાવનાશમરસ તે પૌષધની ભા-
 વના તેજ શમ તે રૂપ ગ્મ
 આર્દ્રહૃદમિલીઢ નમ્ર એવું જે હૃદય
 તેજ અગ્નિ તેણેકરી આસ્વાદિત
 મ્વ સ્વર્ગને વિષે
 સાગરેદુઃ સાગરચ દ્ર નામા રાજ
 અજનિ ઉત્પન્ન થયો

સ્ફુટહેમમૂર્તિઃ પ્રગટ છે સુવર્ણ
 મમ દેહ જોનો
 ઔર્વાગ્નિતપ્તવિમલઃ વાડવાસિના
 તાપેકરી નિર્ભળ થાયછે તેની પેઠે
 અદ્વિરિવ પર્વતની પેઠે
 અભિધમથા મેરૂ નામના ॥૫૩॥

શ્લોક (૫૪) મો.

કિમપિફલમ્ કાંઠક કળ
 અપૂર્વ અપૂર્વ
 સવિભાગમ્ય મવિભાગ વ્રતનુ
 સાધો સાધુને આપેલા ચન્ જે
 અભિલષિતસિદ્ધયૈ ઇચ્છિતપદાર્થ-
 ની નિદ્ધિને માટે
 મૂલદેવેપિ મુળદેવગજને વિષેપણ
 માપાઃ અડદના બાકળા
 કૃશમપિ યોડુ પણ હિ નિશ્ચયે
 સુપાત્રે સુપાત્રને વિષે
 ન્યસ્ત આરોપણ કરેલું
 ઉચ્ચૈઃફલદ્યૈર્ઉચ્ચાક્ષની નિદ્ધિને માટે

નનુ નિશ્ચે ત્વમપિ નાસ પણ
 બેનોદુઃસ્થપીયૂષવૃદ્ધયૈ ગાયને દુધ
 ડપ અમૃતની વૃદ્ધિને માટે

શ્લોક (૫૫) મો.

યત્ જ અસદાપિ અસત એવાપણ
 દદૌ આપતો હવે
 પ્રાક્ પૂર્વ ભવે
 શાલિભદ્ર શાલીભદ્રનો જીવ
 અતિથે સાધુને સ્વ પોતાના
 તન તેથી અસત્ અસત સુખને
 સઃલેભે તે પામતો હવે
 કઅમરરિદ્ધિ અમરનીસ્મૃદ્ધિઙ્યા
 કર્મલ્યઃ મનુષ્ય તે ઙ્યા
 કમુવિજલધિઃ ઙ્યા પૃથ્વીને વિષે
 હદુઃકઅવરે આકાશને ।સમુદ્ર
 વિષે ચ દ્રમા ઙ્યા
 તસપુળ્ળાતિ તે ચ દ્ર પોષણ કરેછે
 અમૃતમૃતપયોદઃ જાણે પાણીએકરી
 મેળને પરિપૂર્ણ ભરેલોછે એવો

શોષણેપિ શોષણને વિષે પણ
 ઔર્વવન્દ્હે વાહવાનગથીથતાએવા

શ્લોક (૫૬) મો.

ક્ષેત્રેષુમત્રસુઅપિનાતપ્રેત્રનેવિષેપાણ
 પુણ્યવૃદ્ધયે પુણ્યની વૃદ્ધિને માટે
 વપેત્વધન વનને વાવે
 સપ્રતિરાજવત્ સપ્રતિરાજની પેઠે
 ધની ધનવાન પુત્ર
 કૃષીવલઃ ખેડ કરનારો
 કેવલશાલિતદુલાન કેવળ શાલી
 વપેત્ વાવે તદુત્તનેજ
 સ. કિ યઃ તે નુ જ
 અશિલશસ્યલાલસઃ સમયનાન્ય-
 નો લાલચી હોય ॥૫૬॥

શ્લોક (૫૭) મો.

ક્ષેત્રાણિસત્તાપિ સાત પ્રેત્રો
 ફલતિ ક્ષણદાયી યાય છે
 સર્વમપિ સર્વ પ્રકારના મોટા
 ક્ષણતુ આપનાર થાય છે

ણકેક એકેક પાણી
 કહિજવન્ કદિકના પુત્રદત્તની પેઠે
 મુજુષ્ટ સાગી રીતે સેવન કરેલું
 ચત્પુણ્ય જે પુણ્ય
 આરાત્તિકસપ્તર્થી આર્તિના
 સાત દીવાએ કરીને
 એકનતત્ તે એક વડે
 મગલદીપકેન એક મગળ દીપકે
 કરીને પાણી ॥ ૫૭ ॥

શ્લોક (૫૮) મો.

બિંબ બિંબ મહત્ અત્યુત્કૃષ્ટી
 પાંચશે ધનુષ પ્રમાણ
 લઘુ નાનુ અગુષ્ટ પર્વ સમાન
 ચ વળી કારિત કરાવેલું હોય
 અત્ર આ ભવને વિષે
 વિદ્યુન્માલ્યાદિવત્ વિદ્યુનમાલિ
 દેવાદિકની પેઠે
 પરમવેડપિ પરભવને વિષે પાણી
 શુભાય શુભને માંડ

જૈન જિનનુ
 ધ્યાતુ ધ્યાન કરનારને
 ગુરુઃ ગુરુ લઘુઃઅપિ લઘુએવોપણ
 હસિતદાયિ ઈચ્છિત પદાર્થને
 મત્રઃ મત્ર જે છે તે આપનારો
 પ્રાગ્દૌઃસ્થયમા- પૂર્વજન્મના કચેલા
 વિષનવિવ્રભિદે જેદુઃકર્મ તેણેકરી
 થએલા એવા જે નિવિડ વિને
 તેને ભેદવાને માટે
 નક્તિયાનુ શુ ન થાય ? ॥ ૫૮ ॥

શ્લોક (૫૯) મો.

નિર્માય નિર્માણ કરીને
 આર્હતબિંબ જિન બિંબને
 આર્હતપદસ્થાનાગ્રિમ આર્હત પદવી-
 નુ સ્થાન જે મોક્ષ તેમા
 ધાર્મિક ધાર્મિક [અગ્રેયગપણાને
 સ્વાત્માન પોતાના આત્માને
 ચ પર વળી પરના આત્માને
 ચ નિર્મલયતિ અને નિર્મળ કરેછે

मृत्युर्चनावद्वैतं जिन भिषना

मृतुनि, अर्थान्, अने वदने करी

मन्त्रिश्रेणिकमखिव श्रेणिडेनो पुत्र

अभयपुमार मन्त्री जे तेज जेम

आर्द्रकसुत आर्द्रकुमारने

मोहावकारेस्थित मोहउपअधकार

नीपः दीवो निविषे रहेला अयेवा

पुण्यति पोषण उडे छे

कम्य कम्य डेना डेना

न मुद नही हर्षने

श्रेय श्रियागास्पदम् उल्याल अने

लक्ष्मीना स्थानक उप

श्लोक (६०) मे।

तीर्थ तीर्थ (अर्थ)

मुदे हउषने भाटे

स्वपरदोरपि पोताने तथा पग्नेपणु

कीर्तिपाल कीर्तिपाय

भूपाल गजअये

कारित उगवेशा

तुरगमबोधवत तु गमयो'रनी पेरे

स्यात् थाय

उद्यानमारसहकारवन प्रधान अयेवा

आम्रना वृक्षनु वन

फलद्वयै क्षणी ममृद्धिने भाटेज

कि शु वस्तुगेव वावनाग्नेज

नपुन नथी यतु, वशी

तदुपास्कानाम ते सङ्कार वननी

उपायना करनार प्राणुआने

श्लोक (६१) मे।

वित्त द्रव्य स्थिर स्थिर

सुकृतकीर्तिकर सुकृतने कीर्तिने

च तथा [करनाइ

बाहुबल्यादिवन् आहुअल्यादिकनी

विविधतीर्थ अनेक प्रकारना [पेठे

निवेशिकाना धनने [तीर्थभा

निवेश करनाइ पृष्ठपु

केतुलसङ्करत डेतुना भीशे करी

उक्षिपित अयेव अन्तराअनु

પુણ્યગોથિવાદ પુણ્ય તથા યશ નેની
 પ્રશામા કહેવાવાળુ એવું
 અષ્ટાપદ અષ્ટાપદ તીર્થને
 કાં કયો પુરુષ
 હવે અલકારના અર્થે
 નઅનમત્ ન નમતો હવે
 અઘ્યાવાત્ અઘ્યાપિ પર્યંત ॥૬૧॥

શ્લોક (૬૨) મો

જ્ઞાન જ્ઞાનને જગન્નયહિત ત્રણ
 જગતના હિતને કરનાર
 પુનરપિ વળી પણ
 અધીતે ભણે છે
 જોડપિ વિદ્વાન એવો જન પણ
 આર્યશક્તિદ્વય શ્રીઆર્યશક્તિજી-
 હિતરશાસ્ત્રપાઠેઃ અન્ય જૈન [નીખેડે
 શાસ્ત્રના પાઠ કરવા
 ચેસ્વર્ગધી જ્યો સોનાની યુદ્ધિએ
 કનકકાચકૃતાદરા સોના [કરી
 અમાન કાયને વિષે કયો છે

તે તે પુરુષો [આદર નહો
 હેમૈવ મુવર્ણજ
 સત્યમ મત્ય એવુજ
 અવિગમ્ય પ્રાપ્ત થઈને
 કિમુ શુ લજ્જતિ ન્યાગ કરે છે

શ્લોક (૬૩) મો

પઠ ભણ
 પઠતિ ભણેલા જનને વિષે
 યતસ્વ યત્નકર
 અન્નાદિના અન્નાદિથી
 લેખય જ્ઞાનને લખાવ
 સ્વૈ પોતાના સ્મર સ્મરણકર
 વિતર ભણાવવા માટે યત્નકર
 ચ વળી માધૌ સુજનને વિષે
 જ્ઞાનમ જ્ઞાનને એતત્ એ
 હિ નિશ્ચયે તત્ત્વ તત્ત્વ
 શ્રુતલવમપિ શ્રુતનોલવજ
 પુત્રે પુત્રને વિષે પશ્ય જુઓ
 શય્યમ્ભવઃ શ્રીશય્યભવ સ્વામી

અદાત્ આપતા હવા
જગતિ જગતને વિષે હિ નિશ્ચયે
નસુધાયાઃ નથી અમૃતના
પાનત્ પાન થકી
પય પાન કરવા લાયક
અન્યત્ર બીજી કાઠ ॥૬૩॥

શ્લોક (૬૪) મો.

લોકેભ્યઃ સર્વ લોકોથી
નૃપતિઃ ગજ તતોપિ તેથી પાણી
હિ નિશ્ચયે વર શ્રેષ્ઠ
ચક્રી ચક્રવર્તી તતઃ તેથી પાણી
વાસવઃ ઇન્દ્ર
સર્વેભ્યોપિ સર્વ થકી પાણી
જિનેશ્વર શ્રોતીર્થંગ દેવ
સમાધિક રૂડે પ્રકારે અધિક
વિશ્વત્રયી ત્રણ જગતના
નાયક નાયક સોડપિ તે પાણી
જ્ઞાનમહોદધિ જ્ઞાનરૂપ સમુદ્ર છે
પ્રતિદિન ગતદહાડો [જેમા એવા

મઘ ચતુર્વિધ સધને
નમસ્યતિ નમસ્કાર કરે છે
અહો આશ્ચર્ય
વૈરસ્વામિવત્ વૈર સ્વામીની પેઠે
ઉન્નતિ ઉન્નતિને
નયતિ પમાડે છે
ત તે શ્રીસધને
યઃ જે પુણ્યવાન પુરુષ મ તે
પ્રશસ્યઃ પ્રશંસા કરવા લાયક
ક્ષિતૌ પૃથ્વીને વિષે

શ્લોક (૬૫) મો.

કોપિ કોઈપણ અન્ય બીજો
મહિમા મહિમા અસ્તિ છે
અહો આશ્ચર્ય
મગવતઃ સમર્થ એવા
સઘસ્ય ચતુર્વિધ સધને
યસ્ય જે (શ્રીસધ) ના
સ્ફુરત્કાર્યોત્સર્ગ પ્રકાશ થતુ એવું
બલેન બળેકરીને [જેકાચોત્સર્ગનેના

ગ્રાસનસુરી શાસનનીઅધિષ્ઠાયિકા
મીમધરસ્વામિન શ્રીસીમધર દેવી
નાત્વા લેઈજાઈને [સ્વામિની પાએ
તત્કૃતદોષશુદ્ધિ મુદિતા તેના દોષો-

ની શુદ્ધીને ઇચ્છતી એવી
યજ્ઞાર્થિકા યજ્ઞામાધવીને
ચાનચન્ અને લઈ ગયો
કિંચ શુ વળી છત્ત્ આ
તનુ યોડા તત્પ્રભાવવિભવૈઃ તેના
પ્રભાવના વિભવોએ કરી
તીર્થંકરત્વ તીર્થંકરપાશુ
મવેત્ હોય ॥૬૫॥

શ્લોક (૬૬) મો.

મવતિ થાય છે હિ નિશ્ચે
મવપાર સસારનો પાર
શુદ્ધયા શુદ્ધ એવી
સાધુમક્ત્યા નાનુની ભક્તીએ કરી
ધનગૃહપતિ ધનસાર્થવાહનો જીવ
જીવાનદવૈદ્યેશવન્ આદિનાથનો

જીવ જે જીવાનદવૈદ્ય તેની પેઠે
પ્રાક્ પૂર્વ ભવને વિષે
પૃથુરપિ મોટા એવો પાણુ
હિ નિશ્ચે પયોધિ સમુદ્ર
તીર્થંકર તરાય છે

ચારુતર્યા મનોહરએવીનૌકાએકરી
તિમિરમરમૃતોઘ્વા અધકારે ભરે-
વો એવો રસ્તો શુદ્ધ થાયછે તેમ
દીપ્તયા પ્રકાશીત

દીપયષ્ટયા દીપ પક્તીએ કરી

શ્લોક (૬૭) મો.

દાનૈ દાન દેવે કરી
પ્રાસુક મક્ત પ્રાસુક એવો ભાત
પાન જળ વસન વસ્ત્ર
આવાસ ઉપાશ્રય
ઔષધાના ઔષધોનો
મુનેઃ મુનિને
વૈયાવૃલકૃતે વૈયાવૃત્ત કરવાથકી
ચ વળી

વિસ્મયકરાઃ વિસ્મય કરનારા
 ભોગાઃ ભોગો બલ બળ ચ વળી
 આગ્યતે પ્રાપ્ત થાય છે
 શ્રીમદ્વાહુસુવાહુવત્ સોભાયમાન
 એવા બાહુ અને સુબાહુની પેઠે
 પરમવે પરભવને વિષે સા તે
 કામગવીઅપિ કામધેનુ પાણી
 અહો આશ્ચર્યે
 સચ્ચારીજલદાન સાગેયારો, જળપાન
 કોમલકરસ્પર્શોઃ કોમળ હાથે બ-
 જવાળવા વડે
 અલતુષ્યતિ પુર્ણ સતોષ પામે છે
શ્લોક ૬૮) મો.
 ધર્મ ધર્મ પુપ્પમવઃ પુષ્પ યકી છે
 ઉત્પત્તિ જેની એવો
 યન્ જે કાગળ માટે
 ઇતન્ એ વાત હદમેવ એમજ છે
 આર્યાપિ તપોધના પાણી
 પૂજ્યા પૂજવા લાયક પુન પરતુ

યસ્યા જે આર્યાની
 ધર્મસમુદ્ભવાઃ ધર્મથી ઉત્પન્ન
 ગુરુજનેષુઅપિ ગુરુજનને શ્રીશ્રીએવી
 ઇત્તિ ઉત્તિ, ચટતી [વિષે પાણી
 યત્ પુરા જે કાગળ માટે પ્રવે
 સૌનદેયન્ટ્રે મુનદાનો પુત્ર બાહુ
 બળી ગજને વિષે
 અન્નિકાસુતગુરૌ અન્નિકા પુત્ર
 ગણધર્મને વિષે
 શ્રીચંદનાયા શ્રીચંદનબાળામા વીને
 નકિ શુ (મુક્તિને માટે) નથશ [વિષે
 બ્રાહ્મી શ્રાક્ષી બેન
 પુષ્પવતીસુતા પુષ્પવતીની પુત્રી
 કિલ નિશ્ચયે [પુષ્પચુલા સાધવી
 મૃગાવતી મૃગાવતિ સાધવી
 અપિ પાણી અમૃત થાતી હવી
 મુક્તયે મુક્તિને માટે ॥૬૮॥
શ્લોક (૬૯) મો.
 કિંવૂજ્યાન શુ પૂજવા લાયક નથી

શ્રમણી સાધવી સા શ્રુતરસા તે
 યામળ્યો છે શાસ્ત્ર મ્મ જણે
 દુર્બોધદ્વત્ માઠાબોધનેહરણકરનાર
 મોહદ્વત્ મોહને હન્યુ કરનાર
 માત્રાસક્ત માતાનેવિષેઆમક્તએવો
 કુબેરદત્તદયિતા જે કુબેરદત્ત તેની
 દયિતા એવી કુબેરદત્તા
 સાધવી ઇવ સાધવીની પેઠે
 જાતાવધિઃ ઉત્પન્ન થયુ છે અ-
 વધિ જ્ઞાન જને
 ધન્યા એવ ધન્યજ બાણવી
 ચિરતના વણા કાળની
 વ્રતવનાઃ વ્રતરૂપધનછેએવીસાધવી
 અપિઆધુનિક્યઃ પણ આધુનિક
 શુભાઃ પવિત્ર એવી [એવી
 યાકિન્યા યાકિનીનામા સાધવીએ
 હરિમદ્રવાદિ વાદકરનારાઓનેવિષે
 મુકુટઃ મુકુટ સમાન એવા જે
 હરિભદ્રસૂરિ
 સઃ બોધિતઃ તે બોધ પમાડ્યો

વાહમાત્રતઃ એકગાયામાત્રે કરીને
 શ્લોક (૭૦) મો.

અકૃત કરતા હતા
 ભરતચક્રી ભરતચક્રવર્તી
 વિશ્વસાધર્મીકાર્ચાં સર્વ સાધર્મિક
 કુરુત કરે [ભાઈઓની અર્ચાને
 તદનુમાનાત્ તેના અનુમાનથી
 શ્રેયસે મોક્ષરૂપ કલ્યાણ માટે
 અત્ર અહીયા ઉચમ ઉદ્યમને
 તત્ તે માટે યદિ જો
 સકલધરિત્રીં સર્વ પૃથ્વીને
 પ્રાણયતિ પૂરે છે અબુવાહઃ મેધ
 કિમુ શુ નતત્ ન ત્યારે
 અરઘટઃ અહુદ
 શ્વેત્રમાત્ર શ્વેત્ર માત્રને
 ષ્ણાણુ પુર્ણ કરે ॥૭૦॥
 શ્લોક (૭૧) મો.
 શ્રાદ્ધાન્તા શ્રાવકાને
 સદુપાસકા શ્રેષ્ઠ ઉપાસના કરનાર

बहुमताएव अती अभीष्ट एवा
 एकधर्मत्वतः साधर्मिपाणाथी
 साधुनामपि साधुઓને પણ
 जातु કોઈ સમયે
 गौरवपद गौरवना त्यानइप
 वीतस्प्रहाणाम् निरृष्ट એવા
 अमी आ (ઉપાસકો)
 रगनाशात् रोगने नाश कर्ना
 उपसर्गहस्तवनतः ઉપસર્ગહસ્તો-
 ત્રથી ગૌરવતાના ત્યાનરૂપ થયા
 श्रीभद्रबाहो श्रीभद्रपादुना
 यथा नम [(ઉપાસકો
 चद्रार्काब्दवन् यद्र सर्थ અને
 મેવની પેઠે
 उत्तमेषु उत्तम पुइषोने विषे
 सहज स्वाभाविक
 विश्वोपकारि विश्वेनो ઉપકાર
 व्रत व्रत [કરનાર

શ્લોક (૭૨) મો.

સ્ત્રીપુસોપિઅધિકા સ્ત્રી પુરૂષ થકી
 પણ અવિક એવી
 त्रिपक्षविशदा मातृपक्ष, पितृपक्ष
 અને શ્વસુરપક્ષ એવા ત્રણે
 પક્ષોએ કરી નિર્મળ
 पुरत्नस्त्रानिः पुउषइप रत्ननीपालु
 સ્વામિન્યા સ્વામિની
 मरुदेवया भइदेवा
 તુ સદશી
 सदशी सरणी કોઈપણ
 नभूता नयी થઇ
 नभाविनीअपि थवानीपलुકોઇનથી
 विश्वार्यो सर्व विश्वमा आर्य છે
 जिनचक्रिणौ श्रीइषभदेवजिनेश्वर
 થયાછે તયા શ્રીભરત ચક્રવર્તી
 प्रथमत पेहेलेथी [થયાછે
 यत्पुत्रपौत्रौ न भइदेवनापुत्र इषभ
 દેવ અને પૌત્રા શ્રીભરત
 अहो आश्चर्य या न
 પ્રાગેવ પ્રથમજ

શુભાંશ શુભ દિવસને વિષે
અમૂત થતા હવાં
ગિવપુરપ્રસ્થાનકસ્થા શિવપુરપ્રત્યે
પ્રસ્થાનને વિષે રહેનાગ
પ્રમો શ્રીરૂપભદ્રેવ તીર્થકર્ત્ત્રી

શ્લોક (૭૩) મો.

યા જે શ્રાવિકાઅપિ શ્રાવિકા પાણુ
અમલશીલપવિત્રતાગોનિર્મળ એવા

શીળે કરી પવિત્રિતછે અગરના
સાશ્લાઘ્યતે તે વખણાય છે
ત્રિભુવનેપિ ત્રણભુવનને વિષે પાણુ
યથા સુમદ્રા જેમ સુભદ્રાશ્રાવિકા
યસ્યાઃ જે તે જેમ

ત્રિવારિચુલકાહિત પાણીની ત્રણ
અગલીનેછાટવેકરીનેકરીછેસર્વ
લોકતુષ્ટેઃ લોકની તુષ્ટિ જણે એવી
સ્રોત સહસ્રકૃતસુત પોતાનાહજારે
પાણીના પ્રવાહોએ કરી લોકોને
હર્ષ દેનારી થાય છે

સદ્દર્શી સમાન

કગગા ગગા ક્યાથી હોય

શ્લોક (૭૪) મો.

પુષ્પાશ્વતાદ્ભુત પુષ્પ, અશ્વત, અદ્
ગુણસ્તવનાદિભેદાત્ ભુત એવા ગુણ
સ્તવનાદિક તેના ભેદે કરીને

ત્રૈવિધ્યતઃ ત્રણે પ્રકારે કરી કરવી
પ્રતિદિન પ્રતિ દિવસ

જિનપાદપૂજાગિનેશ્વરનીપગનીપૂજા
શ્રીશ્રેણિકાદિ શ્રીશ્રેણિકાદિ રાગ-
જનવત્તજિનતાદિ ની પેઠે તીર્થક-
દત્તે આપે છે [નદિક પદવીને
ચક્રાદયઃ ચક્ર, લાકડી, દોગડી,
કુભાર પ્રમુખ જે છે તે

કલશતામિવ કુભાદિકનેજેમઆપેછે
મૃદલસ્ય મૃત્તિકાના દલના ॥૭૪॥

શ્લોક (૭૫) મો.

સ્યાત્ હોય જિનાર્ચનકૃતઃ જિનતુ
અર્ચન કરનારને

ત્રિકશુદ્ધયા મન વચન અને કા-
યાની શુદ્ધિએ કરી
શ મુખ વિષયપિ વિપત્તિને વિષે
યથા જામ । પાણ

દવદત્યા દવદતીની પેઠે
સ્વસ્તર કદમ્બવૃક્ષ
ફલતિ કિ નહિ ફળેછે, શુ નથી
રોરે રોગમા ન હદુઃચ દ્રમા નહી
અસ્યતિ કે કે છે
વૃષ તૃષાને, તૃષ્ણાને
ચચકેરે વળી ચકાર પક્ષીને વિષે

શ્લોક (૭૬) મો.

શ્રીરામવત શ્રીરામચ દ્રની પેઠે
મો હે ભવ્ય જાને
નય એવ ન્યાય તેજ
મેઘ્ય સેવવા યોગ્ય
પ્રજાનુરાગ પ્રજાને વિષે અનુરાગ
વ્રત વિત્તમૂલ પ્રતીતિ, વ્રત, આચાર
અને દ્રવ્યના મૂળરૂપ એવો

ક કર્યો પુરૂષ
દક્ષિણાવર્ત દક્ષિણાવર્ત નામના
ઉપેત્ય પામીને શર શખને
લજેત ન્યાગ કરે
મુઘા ખોટા એવા
શ્યામલચિત્રક કાળી ચિત્રવહ્ની-
વા અથવા [રૂપ કોટાને
શ્લોક (૭૭) મો.

મનાસે મનમા
વચ્ચિ વાણીને વિષે
શશ્વત નિરતર
ન્યાયએવ ન્યાયજ યોગ્ય
ઉત્તમાના ઉત્તમોને
યત્ જે કારણ માટે
અમરવરલક્ષ્યા પ્રધાન દેવતાની
પ્રાપ્તિએ કરી
પારદારિક્યચૌર્યે પદ્માગની ચો-
રીના કાર્યને
અનુવિષય દેશ દેશપ્રત્યે

મરૌત્સીન્ નિવારાણુ કુગ્નો હુતો
 ચક્રમૃત્ત્વદત્તઃ પ્રલદત્ત નામના
 ક ક્યાં [ચક્રવર્તી
 સુરસરિતિ સ્વર્ગ ગગાને વિષે
 પક કયરો ક ક્યાં
 ર્શચત્રે શ કુગ્ના શિગ ઉપર ચ-
 કલકઃ કલક [રને વિષે

શ્લોક (૭૮) મો.

વિદ્યાવિભૂતિમાહિમ વિદ્યા, લદમી,
 વ્રતધર્મમોક્ષ વ્રત, ધર્મ । મહિમા
 સપત્તયે સ પત્તિને માટે । અને મોક્ષ
 વિમયણવિભુઃ વિનયતેજસમર્થ છે
 કિમન્યે ધીજઓએ કરીને શુ ?
 કિ કિ શુ શુ નમિ નમિ તે
 સવિનમિ તેવિનમીએ સહિત એવો
 જિનતઃ શ્રીરીખવદેવ તીર્થ કરથી
 નહેમે ન પામતો હવે
 પૂજ્યાધિરેણુરપિ પૂજ્ય એવા તીર્થ -
 કરના ચરણની રજ પાણુ

પડ્ય જુઓ

નમસ્યણ નમન કરવા યોગ્ય છે

શ્લોક (૭૯) મો.

કિ મર્ત્ય માણુસનુતો શુ જ કહેવું
 ત્રિદશોપિ દેવતા પાણુ
 મપાસ્તવિનય. ત્યાગ કર્યો છે વિ-
 મ્લાનેઃ પરાભવનુ [નયજણેએવા
 સહાને હાનિયે મહિત એવા
 પદ સ્થાનક યક્ષ યક્ષ તેને
 વૃદ્ધકર* વૃદ્ધકર નામા
 કિઆર્યંસ્વપુટાચાર્યેણ શુ આર્ય
 ખપુટાચાર્યે
 નાશિક્ષિતઃ ન શિક્ષા કર્યો
 કિવા વિષ્ણુકુમારતઃ વળી શુ
 વિશ્નુકુમાર જ મુનીશ્વર જથડી
 ન નહી નમુચિઃ મૃત્વા ન મુચીમરીને
 અગમત પામ્યો દુર્ગતિ દુર્ગતિને
 નદ્યોષઃ નદીના જળનો સમુદ્ર
 તરુંઝત હયા એવા વૃક્ષને

રુજતિ ભગ કરે છે
વા નમ્ર અર્થવા નમ્ર
તુનેવેત્તમ વેતમ નામના વૃક્ષને
ભગ કરતો નથી ॥ ૭૯ ॥

શ્લોક (૮૦) મો.

રાજ્ય રાજ્ય શક્તકૃતાભિષેચન ધંદ્રે
કર્યા છે અભિષેક જેનો
અહો આશ્ચર્યે રૂપ રૂપ
ત્રિલોકેડપિ ત્રણ લોકને વિષે પણ
અસત્ નથી વિધમાન
સારૂપ્ય સમાનપણુ
ચ અને વળી
મનત્કુમારનૃપતેઃ સનત્કુમાર ગજને
સોડપિ તે પણ [હતા
અગવૈરાગ્યતઃ અગને વિષે વૈગ-
ચક્રે કર્યો [અર્થથી
ચારુતપઃ મનોહર તપને
સલન્ધિરપિ તે લખિવચ્ચે સહીત
તત્ તે [થયો તો પણ

સ્વ પોતાના અગને સાડ કરવાનો
નાચિકિત્સન્ ઉપાય ન કરતો હતો
પુનઃ ફરીને
રજ્યેદ્વા ગણ થાય વાડ
પ્રતિકર્મનિર્મલરૂચૌ પ્રતિકર્મે કર્મને
છે નિર્મળ કાતી જેની

કઃ કર્યો પુરુષ
કુલ્યપાત્રે નામ પાત્રને વિષે
સુધી રૂઢી બુદ્ધિ ॥ ૮૦ ॥

શ્લોક (૮૧) મો.

આજન્માત જન્મથી આરભીને
અનતદુર્મુદિ અનતછે [મરણપર્યંત
દુ ખાકુલમુદ જેમા
મવે મસાગને વિષે
વૈરાગ્ય વૈરાગ્ય અસ્યેવ હોય છેજ
તદ્વચ્ચ તે સ્પષ્ટ દેખાય છે
હેતુષુ વૃષભાદિ હેતુ છતે
સત્સુ પ્રસિદ્ધ એવા
કિન્તુ કેમ મવતિ થયો

પ્રત્યેકબુદ્ધેષ્વિવ પ્રત્યેક બુદ્ધાને

વિષે જમ વૈગય

સર્વાશ્મનિ સર્થમણીને વિષે

અનલ અગ્નિને પયઃઅમૃતરૂપદુધને

શશિમણી આદ્રમણીને વિષે

સ્વર્ણ સુવર્ણને

સુવર્ણાવનૌ સુવર્ણની પૃથ્વીમા

કોડ્દાક્ષીત કોણુ બેતો હવે

પુન વળી [વિષે

અર્કચંદ્રહુતસુગયોગાત સર્થમણિ,

ચ દ્રમણિ, સુવર્ણ તેને એટલે

અનુક્રમે સર્થમણિને સર્થનો,

ચ દ્રમણિને ચ દ્રનો, તથા સ્વ-

ર્ણભૂમિને અગ્નિનો યોગ હો-

વાથી અગ્ની, દુધ, અને સુવર્ણ

કુતોપિ ધ્યારેપણુ ઉત્પન્ન થાય છે

एतिवा उत्पन्न થાય છે તેમ

શ્લોક (૮૨) મો.

સુપ્રાપ પ્રાપ્ત થએલુ હોય

શુદ્ધપાત્ર શુદ્ધ પાત્ર

ધનમપિ દ્રવ્યપણુ વિગદ શુદ્ધ

કિંતુ તો પણુ

નિષ્પુણ્યકામા પુણ્ય રહિત જીવોતુ

નો વિચ્છ નથી દ્રવ્ય

પાત્રદાનપ્રતિ પાત્રદાન પ્રત્યે

ભવતિ થાય છે મતિઃ બુદ્ધિ

યત્ર જને (વિન્નને) વિષે

શુદ્ધાશનાચૈ શુદ્ધ અશનાદિ વડે

દાન દેવાની

આયોર્ઘ્ન આદિનાથજીતીર્થક-

વર્ષમેક એક વર્ષ પર્યંત

પ્રતિદિન દરરોજ અગમત્ જતાહવા

શુદ્ધમૈદ્યેઽપિ શુદ્ધ છે અન્ન જમા

દેશ દેશને વિષે

શ્રેયાસસ્તુ શ્રેયાંસ રાજ જ છે તેજ

આઘાતક અદન કરવા યોગ્ય એક

સુકૃતિષુ સુકૃતિજનનેવિષે [એવા

કૃત્તવાન્ કૃતાર્થ એવો

સ્વ પોતાની પાસે રહેલા શેલ-
ડીના રમને

પ્રભો પારણેન શ્રી આદિનાથના
પારણાના કગવે કરીને

શ્લોક (૮૩) મો.

અતપિ તદપિ મરસ વિગ્સ એવુ
શુદ્ધ ખેતાળીનદોપરહિતએવુ દાન
ચદનાવત્ ચદન બાળાની પેઠે
પ્રદત્ત દીધેયુ જટિતિ ઉતાવળથી
ફલતિ ફળે છે પાત્રે પાત્રને
અન્યત્ર કુપાત્રને વિષે નો નહીં
ચાર્વણિ સારુ એવુ

સ્વ પોતાનુ દ્રવ્ય દીધુ હોય તો પાણુ
જલ્લવિજલ મમુદ્રનુ ખાડ પાણીછે
વારિવાહે મેરને વિષે
અમૃતિમ્યાત અમૃતવાળુ થાય અ-
થવા અમૃત સમાન મિષ્ટ થાય
મધુરમપિ મધુર એવુ પાણુ
હિ નિશ્ચયે દુઃસ્થ દુઃખે તો પાણુ

પન્નગાસ્યે સર્પના મુખને વિષે
ત્રિષોમ્યાત્ વિષવાળુ થાયછો ॥૮૩॥

શ્લોક (૮૪) મો.

સ્ત્રીવિધ્રમૈ સ્ત્રીના હાવભાવ કટા-
ક્ષાદિ કે કરી

ચલતિ ચક્રાયમાન યાય છે
લોભમનાઃ ચ ચળ છે મન જેતુ
એવો પુરુષ

ન ઘીરઃ ધીર પુરુષ ચક્રાયમાન
શ્રીસ્થુલીમદશ્ચ શ્રીસ્થૂલિભદ્રનીપેઠે
તાદૃશમકટેપિ તેવા પ્રકારના મન-
કને વિષે પાણ

ચૂર્ણમિવેત ચૂનો થઈ જાય છે
દૃષદ્ પાપાણુ અયોપિ લોહપાણુ
વિલીયતે વિશેષે કરી લય પામેછે
ચ અતે વૈદ્યૈર્વૈદ્યૈર્નામનુગ્મ
ળતિ પામેછે વિકૃતિ વિકારને
જ્વલનાત્ અગ્નિ થકી
પુનઃ ન પરતુ નથી ॥૮૪॥

શ્લોક (૮૫) મો.

મદ્રૂપયૌવન સાઝ રૂપ અને સાઝ
 ગુણ સારા ગુણોએ કરી [યૌવન
 આગતસાનુરાગ આબ્યોછે અત્યંત
 એહ જને
 વિત્તેશદત્તનયા ધનદત્ત નામના
 વ્યવહારીની કન્યા તેના
 પિતાએ આપી
 નયનેશ્વમેદાત્ તે પાણ તેના(કન્યા
 ના)નયણ બાણે કરી ન બેદાણા
 વજ્રેણ વજ્ર મમાન
 વજ્રમુતેના વજ્રમુતીએ
 સ્વયંશોર્ણસા પોતાના યશ રૂપ
 જાણે કરી
 અસત્સગાશુચિ અસત્સગ થકી
 અપવિત્ર થએલુ એવું
 કવિત્ કોઇ વખત
 અપૂરત પવિત્ર કરતા હવા
 શિલિમેવ શીલનેજ ॥૮૫॥

શ્લોક (૮૬) મો.

તપ તપને
 શિવકુમારવત શિવકુમારની પેટે
 ચરતિ આચરણ કરે છે
 મદિરસ્થોડપિ મદિરને વિષે રહ્યા
 યઃ જે પુરૂષ [છનો પાણ
 સ તે પુરૂષ
 દેવપરિષદપિ દેવતાઓની સભાને
 વિષે પાણ
 યુતિમહત્ત્વવિસ્ફુત્તિશ્રુત્ તેજનામહ-
 ત્વની વિસ્ફૂર્તિને ધારણ કરનાર
 કૃશાન્વકૃશતાપનોહસિતવર્ષિક અ-
 શિનાના મોટા તાપે કરી પ્રકા
 શીત છે વર્ણ જને
 કાચન સોનુ જે છે તે
 નધાતુણ નથી ધાતુઓને વિષે
 વિશિષ્ટતા વિશેષપણાને શુ
 નૃપતિ મૌલિકા રાજના મુકુટ-
 પણાને શુ નથી પામતો

ગતિવ વળી પામે છે ॥૮૬॥

શ્લોક (૮૭) મો

તપ તપ

સકલકર્મભિદ્ સકળ કર્મને

બેદનારૂ

વિવિધલબ્ધિકૃત અનેક પ્રકારની

નિશ્ચિત નિશ્ચયે છે [સુધીનેકરનારો

ગૃહ ધરને વિષે

પુરિવ પુરને વિષે વળી

દુર્ભગોપિ દુર્ભાગ્ય એવો પણ

અહરૂ ખેડે

નદિચળોદ્વિજઃ નદિખેલુ નામા

વ્રતે વ્રતને વિષે [આહ્વાણુ

શમતપ પર શમ અને તપને વિષે

તત્પર છતો

સુરનરૈકવદ્યઃ દેવતાને અને મનુષ્ય-

અમવત્ થતો હવે [ને વાદવા યોગ્ય

રાવિજ્વલનતાપિતઃ સૂર્ય અને અગ્નિ

એણે તાપ પમાડ્યો છતાં

શ્રયતિ આશ્રય કરે છે

દીપિ દીપિને

આમોષટઃ માટીનો કાચો પટો

શ્લોક (૮૮) મો.

દાન દાન

વિત્તવ્યયેન દ્રવ્યના વ્યયે કરી

અપરચુવતિરતિત્યાગત પરશ્રીને

વિષે સ્ત્રીના ત્યાગ યદી

શીલલીલા શીશની લીલા પ્રાપ્ત

થાય છે

નાનાહારાપ્રચારાત નાના પ્રકારના

આહારના પરિત્યાગથી

તપઃ રૂઢ આ લોકને વિષે તપ

તત્ તે માટે [થાય છે

અહો આશ્ચર્યે હે ભવ્ય જનો

હૃદિ હૃદયને વિષે

અપધ્યાનહીનાઃ દુષ્ટ ધ્યાન રહિત

ભાવકુર્વતુ ભાવને કરે [છતાં

યેન જે ભાવે કરી અપિ પણ

અચિલસુખમૃતા સમચસુખનેધાર-
 ણ કન્નારા એવા પુરુષોની મધ્યે
 વલકલસ્યિવ વલકલ મુનિની પેઠે
 મુક્તિઃ મુક્તિ થઈ
 મિષ્ટાસ્વાદૈઃ મિષ્ટ ભોજનોએ કરી
 યદિ જો સ્યાત્ થાય
 નનુતનુપદુતા વિતર્કે શરીર પટુ-
 કઃન કયો પુરુષ નહી [તાને
 તા તે કાર્યેત્તત્ કયે ॥૮૮॥

શ્લોક (૮૯) મો

ય જ (ધલાપુત્ર) દાન દાનને
 નદદૌ આપતો ન હતો
 તથૈવ તેમજ ન તપ તપ ન હતુ
 શીલાર્હદર્ચાગમે શીલ અને જિનની
 ખૂબ તથાઆગમ શ્રવણને
 યસ્ય જોનામા [વિષે
 અનાર્યયુજઃ અનાર્યલોકાનેયોજના
 અત્ર અહીઆ [કન્તા એવા
 કેવલ કેવળ જ્ઞાન અમૂત હોતુહતુ

ભાવાત ભાવના ભાવવા થકી
 ઇલાનદને ઈલાનદને વિષે
 સ્વર્ણાદૌ સુવર્ણાદિને વિષે
 જ્વલનેન અગ્નિએ કરી
 વન્હિદૃષ્ણદો ચક્રમકનાપાપાણનેવિષે
 ગાદમિયોષટ્ટનૈઃ અત્યંત પન્સપર
 ધસવાથકી પ્રકાશ ઉત્પન્ન થાય છે
 આદર્શે દર્પણને વિષે
 રવિણા સર્થ થકી (કાતી ઉત્પન્ન
 થાય છે)
 મહૌષધિવને મહૌષધિના વનનેવિષે
 કિતુ શુ સ્વભાવેન સ્વભાવે કરીને
 મા કાતિ ॥ ૮૯ ॥

શ્લોક (૯૦) મો

માતુઃ માતાના
 ગર્ભાવતારે ગર્ભાવતારને વિષે
 ચતુરાધિકદશસ્ત્રપ્ત સમૂચિતૌ ચૌદ
 સ્વપ્નાએ કરી ભાગ્ય સપત્તિ
 પ્રાક્ પહેલા [વાળાએવા

જાતૌ ઉપનથયા ચૌ જ એ
 એક રાત્રૌ એક રાત્રીને વિષે
 અજિતસગરયોઃ શ્રી અજિત નાથ
 તીથકર અને મગર ચક્રીની
 પુણ્યયૌ પુણ્યશાળી એવા
 પશ્ય જુઓ! જાતિં જાતીને
 આગમોત્પાદ ગર્ભે ગ્રહેવાના આર-
 ભથી તે ઉત્પત્તિ પર્યંત
 હૈંદ્રે ઇંદ્રોએ અસુરસુરનૌ અસુર
 દેવો તથા મનુષ્યોએ
 મેઘનીયઃ મેઘન કરવા યોગ્ય
 ત્રિલોકિનાથઃ ત્રણ લોકના નાથ
 અર્હન્ તીથકર એક એક
 આસીદ્ ધયા
 મરતનૃપનતઃ ભરત ખેત્રના રાજા
 ઓને નમરકાર કરવા લાયક
 અન્યઃ બીજા કોઈ ચ અને
 ચક્રી ચક્રવર્તી દ્વિતીય બીજા
 શ્લોક (૬૧) મે

તુન્ય તુલ્ય
 તીર્થોષિપત્ય તીર્થોષિપતિ પાણુ
 બલમપિ બળપણુ(મર્વ તીર્થકરોનુ)
 સદૃશ મગ્નુ સર્વ તીર્થકરાણા મર્વ
 કિંતુ તોપણુ [તીથકરોનુ
 શ્રીમહિનાથઃ શ્રી મહીનાથ
 પ્રથયતિ વિસ્તાર કરે છે
 સુકૃતૈ સુકૃતોએ કરી
 કિંચિત કાંઈક આશ્ચર્ય આશ્ચર્યને
 ઉચ્ચ ઉત્તમ એવા
 પૂર્વાહ્ને પૂર્વપહોરને વિષે
 યસ્ય ઢને (મહિનાથને)
 જજ્ઞે ઉપન્યુ વૃતમપિ વ્રતપણુ
 સુલભ સુલભએવુ કેવલ કેવળજ્ઞાન
 ચ વળી અપરાહ્ને અપરાહુણુ
 જ્ઞાન જ્ઞાન [કાળને વિષે
 નાભેયવીરપ્રમૃતિજિનપત્તેઃઅપિ રૂપભ
 દેવથી વીગભગવાન પ્રમુખ જીન
 અમૂત થયુ [પતિને પાણુ

યન્ ભે (કેવળ જ્ઞાન)

ચિરેણ ધણા કાળે ॥ ૯૧ ॥

શ્લોક (૯૨) મે।

શ્રુત્વા શ્રવણ કરીને

આહ્વાન આહવાનને સ્ત્રિયઃ સ્ત્રીના

તા તેને (સ્ત્રીને)

અનુમરતિ અનુસરેછે રસઃ પાગે

હસકોભાવપાદેન નેપુરે કરી અધિક

નાદ કરતા એવાસ્ત્રીના પગે

અશોક અશોક વૃક્ષ [કરીને

સ્પૃષ્ટમાત્ર સ્પર્શ કરાણે એવો

તિલકકુરબકૌ તિલક અને કુર-

બકનો વૃક્ષ

ચુબનાલિંગનાભ્યા સ્ત્રીનાયુ બનઅને

આલિંગનથીકીપોષણનેપ્રાપ્તથાયછે

પુણ્યેત્ પોષણને પ્રાપ્ત થાય છે

વક્ત્રાન્જવાસાધિકરસસુરયા કામિ-

નીના મુખ કમળનાપરિમળેકરી

અધિકહેરસજેમાએવીમદિગએ

કરી છાટયો એવો

કેસરઃ કેસર વૃક્ષ પાષણ થાયછે

ચેત્ત જોવળી વિકારઃ વિષયવિકાર

અપિ પાણ [ઉત્પન્ન થાયછે

ગ્ધામ એ પૂર્વાક્ત વૃક્ષ વિગેરે

તન્ તે [એકેદ્રિ જીવોને

સત્યકીર્તિ સત્યકીની પેઠે

અધિકવિષયરતિઃ અધિકછેવિષયમા

યાતુ પામે [પ્રીતિજેને એવોજીવ

કિં કેમ નો નહી

મવાર્ત્તિ સસારના દુષ્કર્મો ॥ ૯૨ ॥

શ્લોક (૯૩) મે।

સસારારણ્યમધ્યે સમાર રૂપ વગ-

ડાને વિષે

મધુરમુલકદુપ્રાતમૃત્ પ્રથમ મધુર

અને અતે કડવા રૂપનો દેનાર

કામધૂર્ત કામ રૂપ વૂર્ત [એવો

દક્ષાન હાથા એવા

મૂઢાન્ ચ મૂઢો અને વળી

તત્તત્સુખલવમજનૈ તેતુઃ છવિનિ-

શ્વર એવાલવમાત્રસુખનાભોગ-

પ્રાણિન પ્રાણીઓને [વાએકરીને

વિપ્રતાર્ય છેતરીને હત્વા હરણકરીને

તત્પુણ્ય વિત્ત તેના પુણ્યરૂપ વિત્તને

પમચતિ પમાડે છે

કુગતિ નરક ગતિ પ્રત્યે

બ્રહ્મદત્તયથા બ્રહ્મદત્તને જેમ તેમ

તત્ તે પૂર્વ ભ્રાતાઈવ (બ્રહ્મદત્તને)

પૂર્વ જન્મનો ભાઈ જેમ

ધીર ધીર એવો શિવ ભોક્ષ પ્રત્યે

અટતિ અટન કંઠે છે

પુન ત વળી તે કામદેવને

તપોડક્ષેણ તપ રૂપ અસ્ત્રે કરીન

મિત્વા ભેદીને ॥ ૧૩ ॥

શ્લોક (૯૪) મો.

ગીતામૃતાવિરતિકર્ણપુટ ગીત રૂપ

અમૃતને વિષે છે અત્યંત પ્રીતિ

જેને એવા છે કર્ણપુટ જેના

ત્રિપૃષ્ઠ પર્યંક પાલકવ ત્રિપૃષ્ઠ ગાનને

કષ્ટ કષ્ટને [શર્યાપાલકતેજજમ

ઉપૈતિ પ્રાપ્ત થયો ઘોર યોગ

સચ્ચદ્વાલુલ્લસકૃતાદ્ભુતગીતલુલ્લસ

છગ્નયુક્ત એવા પારધીએ કરેલા

અદ્ભુત ગીનનેવિષે લોભાએલો

એવો અને તે ગાને કરી

વદ્ધ બધાએલો વિલોક્ય જુઓ

મૃગ મૃગને મયવિહૂલાગમ બયેકરી

ક પાયમાનજેનુ અ ગછે ॥ ૧૪ ॥

શ્લોક (૯૫) મો.

સ્યાત હોય

ક્ષુલ્લકાભિઘકુમારવત્ કુલ્લિકનામા

કુમારની પેઠે

અસ્થિરેષુ અસ્થિર પદાર્થોને વિષે

સ્થૈર્યાય સ્થર્યને માટે

ગીતમપિ ગીત પણ

બોધકર બોધ કરનાર

કદાચિત્ ક્યારેક

વાલોપિ ખાલક પાણુ
 નિર્વૃત્તિ નિર્વૃત્તિને
 ઉપૈતિ પ્રાપ્તયાય નિગમ્ય માલગીને
 મમ્યકુ રૂડે પ્રકારે
 માત્રોદિતાને માતાએ કહેલા
 વલમન્મથગીતકાને મનોહર કામ
 ગીતોને ॥ ૧૫ ॥

શ્લોક (૬૬) મો.

નોવિદિતિ બાણુતો નથી
 ઝાળગીતાલપિ ઉખણુ શીતાદિકને
 ન સદ્ નથી સારૂ [પાણુ
 અમતઅપિ બનાવપાણુ ઉક્ત કહેલુ
 આલિષ્કરોતિ પ્રગટ કરે છે
 દુ સદ્ગવાન સુગંધ દુર્ગંધને
 નવેત્તિ બાણુતો નથી
 પ્રવ્રયતિ વિસ્તાર કરે છે
 ન રસાન્ રસોને નહીં
 રૂપનિર્મળનદાષ્ટિ રૂપને વિષેજ છે
 નિમગ્ન દૃષ્ટી જની એવો પુરૂષ

તનદદ્યા તે રૂપ જોધને
 એકેન્દ્રિયે એકચક્ષુ ઇંદ્રીયના વ્યાપા-
 અસ્મિન્ આ [ગમાઆમક્રાદોવાથી
 અહિતહિતમતિઃ અહિત અને હિ-
 કઃ કોણુ [તની મતિવાળો
 કુમારાગ્રનદૌ કુમાગચ નદી
 ચપાણુઃસ્વર્ણકારે ચ પાણુરીનોસોની
 વિવશદશિ પરવશ દ્રષ્ટો યએ છને
 યથા ભ્રમ
 પચશૈલેશદેવ્યોઃ પચ શૈવ દ્રીપતી
 (હાના પ્રહાસા નામની દેવી
 બોણુ રૂપ જોધને) ॥ ૧૬ ॥

શ્લોક (૬૭) મો.

આસ્તા રહેા સત્પરૂપ પ્રગટ રૂપ
 આલેક્ષ્યબિવસ્ય ચિત્રિતએવારૂપના
 આલોકેડપિ જોવાને વિષે પાણુ
 ક્લેશણવ કલેશ એજ
 અતિરાગાત્ અલ્પ ત રાગથી
 મુખ્યેષ્ઠા મુખ્યેષ્ઠા સ્ત્રીની

શ્રીશ્રેણિકદ્દમાવન્ શ્રીશ્રિણિકરાજ-
 સ્યાન્ હોય [ની પેટે
 નણ્ણશ્રાતિ હરણુને થાક નથી
 શ્રાતવારીક્ષણાત્ જળ ઝાઝવાના
 કિમ્ યુ / ॥૯૭॥ [જોવાથી

શ્લોક (૯૮) મો.

સ્યાન્ હોય ગધોપિ ગધ પાણુ
 યતઃતતઃઅપિ જ્યાથી ત્યાથી પાણુ
 અધિગતઃ આઁયો એવો
 કલેશાય જ્વેશને માટે
 નાશાય નાશને માટે ચ વળી
 તન્ત્રવાણાક્યાધિયાડતુરઃ તેતો ચાણુ
 ક્યની મુદ્ધિએ કરી આતુર
 થકા જ્વેશને પ્રાપ્ત થએવો
 શ્રુતિનઅગાત્ શુ તમારા કાને ન
 આઁયો
 મર્ત્ર મુવધુઃ સુખધુ નામા મત્રી
 ફિ શુ પડ્ય જુઓ [તે હે ભઁયો
 કિલગ્યતિ ક્લેશ પામે છે

પુણ્ણસૌરભધૃત પુ' ૫ મૌરભને
 વાગણુ કરતો છતો
 સર્પ સર્વોપિસન્ આણુ કાઠ યુક્ત
 એવો છતો સર્પ

સાય સાય કાળને વિષે
 ચઅવુજકોશવધન અને કમળ

કોશના બંધનને
 અલિઃપ્રાપ્નોતિ ભમરો પામે છે
 ગમ્માતિતૃટ્ ગધને વિષે અલ્પતર
 તૃષ્ણા જને એવો ॥૯૮॥

શ્લોક (૯૯) મો.

વિસૈઃ બ્રીહત્ય એવા
 ઘાતુભિઃ આત 'સાતુએ કરી
 અગ અગ ઇતન્ આ
 અઘટિ બનેયુ છે પ્રાગેવ પૂર્વેજ
 તત્રાપિ વળી તે અગને વિષે પાણુ
 અહો આશ્વર્યે દુર્ગમ દુર્ગધથાય છે
 પ્રતિકર્મણાપિ દુર્ગધમટાડવાનેમાટે
 હિ નિશ્ચે (દુર્ગધજ નિકળે છે)

ગદિ આદ્ય કૃત્રિમ સ્નાનાદિ

સુશ્રૂષાયે કરીને શુદ્ધ કરે છે

પ્રાક્કર્મતઃ પૂર્વ કર્મના યોગથી

વધ્વન નાઈક

દુર્ગધેવ દુર્ગંધાનામા નારીની પેટે

મૃગાતનૂજવન્ મૃગાપુત્ર લોહકની

અતઃ એકાગ્નિ માટે [પેટે

મૌરમ્યયત્ સુગંધનો યત્

અત્ર એ પૂર્વોક્ત અગ્નિને વિષે

કઃ શો કરવો

ગદ્યદ્રવ્યચયૈઃ ગદ્ય દ્રવ્યના મમૂ-

નિબંધ બાણે [હોએ કરી

શુચિતા પવિત્રતા કા શી

નીલિકામાજને ગણિના પાત્રને વિષે

શ્લોક (૧૦૦) મે.

સ્પર્શેતિગ્ધ્નુ સ્પર્શનેવિષેઅતિમઅજા

અતિવલ્લીઅપિ અત્ય તખળવાનએવા

ચાતિ પ્રાપ્તચાયછે [પાણુ પ્રાણુ

દુઃસ્વ અત્ય ત દુખને

પ્રવોતમૂષ્ણવ પ્રવોતનામાગતનીપેટે

મચ્ચમચેન (અભય કુમારનામા)

મત્રીના ભય વટે

વદ્ધ આપેલોએવો કોવા કયોપુરુષ

અપ્રહીષ્યન્ અહણુ કરી શકશે

ઇમ હસ્તીને ણ્ણઃ આ (પ્રત્યક્ષ

જગનમા પ્રમિદ્ધ એવો હસ્તી)

નચેત્ એ નહી

કરેણુસ્પર્શાધધી હાથણીના સ્પર્શને

વિષે છે અથ બુદ્ધિ જતી

સ્થગિતગત્ગતો તૃણથી ઠાકેલા ખા-

અમવિષ્યન્ થશેતો [ડાનેવિષેપ્રાપ્ત

શ્લોક (૧૦૧) મે.

યઃ જ સ્પર્શસૌસ્વલ્લવ સ્પર્શમદ્રિય

ઇન્છતિ ઇન્છે [રૂપમુખન વેશને

મૂઢબુદ્ધિઃ મૂઢ છે બુદ્ધિ જતી

એવો પુરુષ

સિદ્ધિપ્રદેન નિદ્ધિને દેનારા એવા

તપસા તપે કરીને

સુકુમારિકાઙ્ગ સુકુમારિકાનીપેઠે
 ચિતામણઃ ચિતામણીથી
 સકલભૂતલરાજ્યદાતુઃ સમગ્ર પૃથ્વી-
 ના રાજ્યને દેનારા એવા
 બાલ ભૂર્ભગ્ન સઃ તે
 મૃષ્ટચળકાન્ ભુજેલા ચાણને
 વૃણુતે માગેછે ક્ષુધાર્તઃ ભૂખ્યાછતે

શ્લોક (૧૦૨) મો.

નિઃસત્ત્વ નિઃમત્ત્વપાણુ
 નિર્દયત્વ નિર્દયપાણુ
 વિવિધવિનટના વિવિધપ્રકારનીજ
 જીવોને વિડબના તે સર્વ
 શૌચનાશાત્મહાનિ પવિત્રતાનો
 નાશ તથા આત્માની હાની

અસ્વાસ્થ્ય અસ્વચ્ચપાણુ
 વૈરવૃદ્ધિઃ વૈરની વૃદ્ધિ
 વ્યસનફલ દુઃખગ્નના દુઃખ
 હ્રાસ આલોકમા અમુત્ર પરલોકમા
 દુર્ગત્યવાપ્તિઃ દુર્ગતિની પ્રાપ્તિ

ચૌલુક્યસ્માપવત ચૌલુક્યરાજની
 તત્ત તે માટે | પેઠે
 વ્યસનવિરમણે વ્યગ્નના વિગ્ન-
 કિં યુ | જીને વિષે
 દક્ષા ડાઘા પુરૂષો
 નયતધ્વ યત્ન નથી કરતા
 જાનતઃ જાણતા છતાં

અવકૂષે આધના કુવાને વિષે
 મા પતત મા પડે ચલતમા માચાલો
 દગાવિષાદે દૃષ્ટિમાજ જીને વિષ
 પથા માર્ગે ગિયુંછે એવા સર્પના
 હે હે (દક્ષા) ॥ ૧૦૨ ॥

શ્લોક (૧૦૩) મો.

રુક્ ગેગ પથ્ય પૃથ
 ચ વળી રસૈઃ ગ્મોઝે કરી
 યથા જમ બહુતયા યાણીરીતે
 સસેવિતૈ સેવન કરેલા
 લોલુપૈ રસ લોલુપ એવા પુરૂષોએ
 વીરૈ વીર પુરૂષોએ યત્ન જ

વિધિના વિધિએ કરીને મેવન
 મેવન થાય [કહેલા ગમે કરીને
 અપિ પાપ પાઠાતરે પાઠાતરથી
 વહુતયાદીને અપન ભોજનના
 [પ્રીતિવાળાને
 સતોપિણા સતોપી એવા પુરૂષે
 યોગ્યાયોગ્યતયાઽશિતૈઃ યોગ્યાયો
 દ્વઃ અહિ [અ ભોજનથી
 તથા તેમ મમારમાક્ષાવપિ સન્નાર
 અને મોક્ષપણ પ્રાપ્ત કરાયછે
 યત્ ને કારણ માટે
 નાનારસલાલસ નાના પ્રકાન્ના
 સ તે [રસમા લોલુપ એવો
 મથુરામણ મથુરા મથુ નામે
 મત્ત સસાર પ્રતે [આચાર્ય
 ભ્રાતવાન્ ભમતો હવે
 યત્ ને કારણ માટે
 તીર્ણઃ સસારથી તરી ગયો
 ચ વળી સુદઢળ સુદઢળ મુનિ
 સમગ્રઞ્ચૈઃ પાપ મહીન

સન્મોઢકક્ષોઢકઃ મારા લાડુને
 ચુગ્લુ કરી પગડવનાગા ૧૦૩૥

શ્લોક (૧૦૪) મો

કિં શુ જેયઃ જીવતા યોગ્ય
 રસનેદ્રિયેણ રસના હૃદ્રિયે કરીને
 સ તે પુરૂષ મહાન મોટા પુરૂષ
 ય ને સત્વરક્ષારુચિ જીવરક્ષણમા
 યદ્વત્ નવીરીતે [હિરણ્યમયે
 ધર્મરુચિઃ ધર્મરૂચીનામા માધુતેષે
 કુતુબક કડવા તુ ખડાને અમૌ અ
 પકામ્રવત્ પાકિલી કેરીની પેઠે
 મક્ષયેત ભક્ષણ કર્યું કિંવા શુ વળી
 વિશ્વહિતાય વિશ્વના હિત માટે
 ન ઉદરગત ન ઉદરમા ગહેલા
 સિધુ સમુદ્ર ઘઘૌ પારણ કરતો
 વાઢવ વડવાનળને [હવે
 સારગ્રાહિસુરાઃ સમુદ્રમથનકરતી
 વખતે માર ગ્રહણ કરનાગ
 દેવતાઓનો થયા

તઆશુ તે જલદી નવિષ વિષને નહીં
 કિં શુ નીલકઠ મહાદેવ
 પપૌ પાન કરતા હવા ॥૧૦૪॥

શ્લોક (૧૦૫) મો.

મપ્રાપિ સાત એવા પણ
 વ્યસનાનિ વ્યસનો
 પાપસદનાનિ પાપનાધર દતાનિ એ
 વર્ગ્યાનિ વર્જવા યોગ્ય
 યત્ જે કારણ માટે
 સત્કર્માપિ સાગ કર્મને કરનારો
 ન નથી [હોય તો પણ
 શસ્યતે વખણાતો વ્યસન દુખ
 અત્યાસેવયા અતિ મેવનાએ
 સ્યાત્ હોય યથા જેમ
 સ્નેહોપિ સ્નેહપણ અર્હતિ અરિહત
 ભગવાનને વિષે પણ
 ગૌતમસ્ય ગૌતમને
 ગણના પૂર્વની ગણના
 અકાલે ચ અકાલને વિષે વળી

કૌશાગુરોઃ ચૂલિભદ્રને
 ગ્લાનિઃ વ્યમન રૂપ
 પારદમાવિતે પાગ માયે અત્યત
 હિ નિશ્ચે [ભાવના કરેના
 કનકે સુવર્ણને વિષે
 અગ્નિઃ અગ્નિ થાય છે
 ફળે ફળને વિષે અનાત્તેવે ઉતુ વિ-
 નાના નમયમા ઉત્પન્ન થએલા

શ્લોક (૧૦૬) ઠો.

ધુતેન ધુતે કરીને
 અર્થ ધન અથવા શાસ્ત્રના અર્થ
 યશ યશ કુલક્રમ કુલાચાર
 કલાઓતેરકળા સૌદર્ય સુદગપણ
 તેજઃ તેજ સુદત્ સુભિન્ન
 સાધૂપામન ગુરુ પર્યુપામ્નિ
 ધર્મચિંતન દાન શીલાદિધર્મચિન્તા
 ગુણાઃ ગુણો નશ્યતિ નાશ પામેશે
 સતઃઅપિ વિદ્યમાન એવા પણ
 હિ નિશ્ચે યદ્વત્ જેમ

પાઙ્ગુસુતેષુ પાત્ર પાંડવોને વિષે
તત્પ્રયુતસુધીષુ તે ઘૃત યદ્રી બ્રહ્મ

થઈ છે બુદ્ધિ જની એવા
આદિત્યભાવજિતે આદિત્યની કાતી-
વિષ્ણે વિશ્વને વિષે [થી ગદિત એવા
કિતમમા યુ અધકારે કરી

સ્ફુટ પ્રગટ પાણે
ઘટપટસ્તભાદિ ઘટ, પટ, ત્ત ભાદિક
વા લક્ષ્યતે અથવા લક્ષ્ય થાય છે

શ્લોક (૧૦૬) મો.

ગૂત ઘૂતને ન નથી કિ શા માટે
તજત ત્યાગ કરતા કિ શા માટે
ઢહત બાળોછો સ્વદેહ પોતાનાદેહને
છાગ બકરાને ચ અને
મૂત્રયાસિ મૂત્રાવોછો કિ શા માટે
વઢને મુખને વિષે સ્વકીયે પોતાના
તત્ત તે માટે તાદૃશી તેવી
પ્રિયતમા પોતાની શ્રી દમયતી
મહિત મહીત

તલઃઅપિ નળ રાજ પાણી
જાનીત તમેજાણો રોરડવ દરિદ્રીની
રાજ્યમુખાત્ રાજ્ય મુખયી પોટે
નિરસ્ત બ્રહ્મ યથો છતો ॥ ૧૦૭ ॥

શ્લોક (૧૦૮) મો.

માસાશનાત માસ ખાવા થકી
ન નરકળવ નરક ન હોય એમ
તત્તઃ તે માટે [બનતુજ નયી
મ દેવ તેદેવ તહોલુપ તે માસના
અશનમા લોલુપ એવો

હરિનૃપ હરિ નામના ગજને
કૃતવાન્ કરનો હવે
સરોષ રોષ યુક્ત એવો કિ યુ
પાવપેશલતરાશનદત્તતૃષ્ણે પાકે ક-
રીને અત્યંત મનોહર એવું છે
અશન જેનું એવા પદાર્થને
વિષે દીધી છે તૃષ્ણા જેણે એવા
કિંપાકમોજિને વિષ વૃક્ષના ફળનું
ભોજન કરનારને વિષે

મૃતેરપિ મગ્નુનો પણ
સજયોન્તિ સ દેહ છે ॥૧૦૮॥

શ્લોક (૧૦૯) મો.

મ્નહ સ્નેહ દયાપિ દયા પણ
ઢવિ દૃઢ્યને વિષે કા શી
આમિષલોલુપાના આમિષને વિષે
લોલુપ એવા પ્રાણીયોના
કિં શુ ચિહ્ણાપિ ચિહ્ણા પણ
પતિમાસદલાનિ પતિ શ્રેણિક ગા-
અના માસના કંઠકાને

નૈચ્છત ન ઈચ્છતી હવી
નાશ્રાનિકિં શુ નથી ખાતી
નિજકુદુર્ગમપિ પોતાના કુટુંબને
દિજિવ્હી સંપિણી [પણ
આન સ્થાનને સ્વ પોતાનું
અન્યતઃપિ બીજા સ્થાનને પણ
કિં શુ દહતિઈહ અહીં બાળે છે
ન અગ્નિ નથી અગ્નિ ॥૧૦૮॥

શ્લોક (૧૧૦) મો.

ન નથી અકૃત્યકૃત્યવિત અકૃત્યઅને
અલ પૂરી રીતે કૃત્યને બાળુનાને
મધુપાનમત મધુ પાનપદી મદો

ન્મત થએલો

મૂતાભિમૂતઙ્ગ મૂત પ્રેતાદિકે પગ
બવ પમાડેલો હોય નહીં ગુ
શુન્યમનોવચોગઃ શુન્ય છે મન વચન
કિં શુ [અનેકાયાજનીએવોહને
દેવકીપરિણયે દેવકીના પરિણયને વિષે
મદપારવશ્યાત મદના પવશપણથી
નઆશ્લેષિ ન આલિ ગણ કર્યા
જીવ્યદાશા ક શનીસ્ત્રીજીવ્યનાએ
અપિ પણ અપિમુક્તકર્ષિઃ અનિ
મુક્ત નામના કૃષીને ॥૧૧૦॥

શ્લોક (૧૧૧) મો.

મધુ મધને, દાડને મધુરવચોભિ
મધુર એવા વચનોએ કરી
પ્રેયસીપ્રેરિત, પ્રિયાએ પ્રેયો એવો
ય. જે પુરૂષ પિવતિ પીએ છે

નિજકુલોચ્ચારચિતા પોતાના કુ-
ળના ઉચ્ચા આચારની ચિંતાને
વિમુચ્ચ મુકીને
વરરચિવત વગ રૂચિની પેટે
ઢહાપિ આલોકને વિષે પણ
પ્રેક્ષતે જુએ છે દુર્ગતિ દુર્ગતિને
સઃ તે પુરૂષ કવચ અને ક્યાથી
તનુદ્વદતા શરીરની દ્રઢતા
સ્યાત્ હોય મોગિમુક્તાજ્યમોગૈ સર્પે
ખોટેવા ધૃતયી ॥ ૧૧૧ ॥

શ્લોક (૧૧૨) મો.

વેશ્યા વેશ્યા
વિશ્વકલત્ર આખા વિશ્વની સ્ત્રીછે
અત્ર આ સસારને વિષે
તત્ તે કારણ માટે અહો આશ્ચર્ય
પાનીયશાલાજલે પાણીની પરખના
યદ્વત્ જમ [જળને વિષે
કાદવિકાશને કડોધના ભોજન
ચ વળી [ગૃહને વિષે

શુચિતા પવિત્રતા કા શી
પ્રાયશઃ પ્રાપ્તે બહુ પ્રકારે કરી
તાદૃશી તેવીજ [વેશ્યા પણ
તસ્માત્ તે કારણ માટે સા તે
કૃતપુણ્યવત્ કૃત પુણ્ય નામા
શેઠની પેટે
કૃતકમુન્દોકોદયા પહેલાં કર્યોઠે
મોદ અટલે હર્ષ આણુદ જણે
અને પછી કર્યો છે શોકનો
ઉદય જણે એવી વેશ્યા
કિં પ્રિયા શુ મનો વાચીત થાય
પૂર્ણ પૂર્ણ [ના નજ થાય
અલ અત્યંત વિશાળ નિર્મળ
સ્વભાવકલુષા સ્વભાવથીજ મેલી
દોષાપિ રાત્રી પણ નૈઢૈ નહીં ચ દ્ર
કૃશે ક્ષીણ થયે છે [છે
શ્લોક (૧૧૩) મો.
ક શા માટે લઘુનિ હલકા એવા
ગણિકાના વેશ્યાઓના

હલિ હૃદયને વિષે અનેકે અનેક
 ગવાક્ષા ગોખના જવા છિદ્રે
 વધતિ ધારણ કરે છે યત્ને કાગળ
 અનુવેલ પ્રતિ સમય [માટે
 તાઃ તે (વેશ્યાઓ) રસ રસને
 નવ્યનવ્ય નવીન નવીન એવા
 તત્તે માટે અજનિ થયે
 હૃતવૃત્ત હગળ કરીછે વૃત્તિ જેની
 કૂલવાલોડપિ કુળવાળા નામના
 તપસ્વી પાળ
 તામિઃ તેમણે (તે વેશ્યાઓએ)
 ગલતિ ગળેછે હિમગિરિ હેમાય-
 વા જમ [જગિરિ હીમમય છે તે
 માનુષામિ સર્થના કિંગ્ણાએ કરી
 દહામિ દૃઢ એવી ॥૧૧૩॥

શ્લોક (૧૧૪) મો

વ્યાધ પાગવિ અન્યહિતાય અન્યના
 સત્ય એ વાતનો મત્ય છે [હિન માટે
 અસકૃત્ વગવાર

વિશ્વસ્તજતૂત મૃગાદિજ તુઓને માટે
 તુદન દુખ દેતો એવો ન નથી
 સ્વસ્મિન અપિ પોતાને વિષે પાળ
 તુષ્ટ્યે તુષ્ટિને માટે

ન્યુતશરકોહાવિતઃ પોતાના હા-
 થયી છોડેલા એવા બાળો તે
 અત્ત અતને [શુકરાદિકને લાગ્યા
 વ્રજન પ્રામ થયો એવો
 મૃત્યૌ મગ્નયયેષ્ઠને દુર્ગર્તિ દુર્ગતિને
 આપ્તવાન્ પામતો હવેા ચ વળી
 મૃગયા શીઝાર કરેવા

લોકદ્વયાર્તો બને લોકમા દુખને
 તતઃ તે માટે, તે થકી [અર્થે
 ગાનેયન ભીષ્મ પીતામહે સ તે
 શાતનુશ્ચિનિપતિ શાતનુ ગજને
 તસ્યાઃ તે (મૃગયા) થકી નિષિદ્ધઃ
 તત્તે (હિમા) થકી [નિષેધ કર્યા

શ્લોક (૧૧૫) મો.

પાપદ્વૈં હિંમ્ના રૂપ ઋદ્ધિને વિષે

તનુમત શરીરવારી

વધોજિતનૃણઃ પ્રાણીના વંધને વિષે

ત્યાગ કરી છે દયા જાણે એવો

પુત્રેપિ પુત્રને વિષે પણ દુષ્ટાશયઃ દુષ્ટ

ચંદ્રઃ તીક્ષ્ણ [છે અન કમળ જેનું

ગાઢવપાવકાઢપિ ખાડવ વન ખા

ખવા મુકેલા અગ્નિ ચક્રી પણ

મુગા વિના પગથ કક કયા કયા

ન હન્યાત્ ન હણતો હવો [પ્રાણીને

જડઃ જડ કિં શુ બાળેન ખાણે

જરાસુતો જરા પુત્ર [કરીને

વનગતઃ વનને વિષે ગએલો

વિવ્યાધનો ન મારતો હવો

બાધવ પોતાના ભાઈ કૃષ્ણને

પ્રાપઃ પામતો હવો ઉઝૈ અત્ય તપણે

મુનિવાતપાતકમર મુનિ ધાતના

કિં શુ ન નથી [પાતક ભારને

અજરાજાગજ અજ રાખતો પુત્ર

દશરથ રાજા ॥ ૧૧૫ ॥

શ્લોક (૧૧૬) મો.

ચૌર ચૌર દુઃખ દુખને

ઝપેતિ પામે છે

નારકમમ નાગરી સમાન

મર્યોપિ ચૌર્ય કર્મ રહિત એવો

સાર્યો પુરૂષ પણ

તત્ત્વનિષેધે તેના મહવાન ચક્રી

શુક્રે સુકુ પ્રજ્જ્વાલિતે સળગે જીને

હિ સાર્દ્રમપિ લીધુ કાષ્ટ પણ

કિનોવન્હિનાદહ્યતે શુ અગ્નિ વડે

નથી બળતુ ના બળેછેજ

સઘોહુટન સંધના હુટવામા

સવજ સજ્જ ભૂત થયા

દગ્ધ ચરટપ્રાપ્તે બાળેલા છે ચૌર

જમા એવા ગામમા

અગ્નિતપ્તપ્રજામધ્યોષ્તિમવેતે ચૌરાની

મધ્યે અગ્નિથી તપીને પ્રજા લોક

પણ બળી ગયા તે સાઠ હજાર

ચૌરાની ઉપતિ કટલાક ભવે

મમસગરજૈઃ સગર રાજતા પુત્ર
પણે સર્વની સાથેજ થઈ
કિંકિં શુશુ નલેમે (૭૫) ન પામે
તથા તે પ્રકાશે ॥ ૧૧૬ ॥

શ્લોક (૧૧૭) મો.

ચૌર્ય ચૌર્ય સ્વેન પોતાના ચ અને
વર્ણકેન ચ અને પોતાની જાતી-
કૃત કર્યુ [વાળા મળવીએ
મૃદા. હે મૃદાજનો દુરત દુરત
મહે ભવને વિષે રાજા રાજાએ
મહિકશાલકોપિ ચોરી કરનારે
મહિકનામનો પોતાનો શાલક
ન હતઃ ન માયો
કિં મૂલદેવેન શુ મુળદેવે સઃ તે
કિં શુ ચૈત વળી આ
ત્રિજગત્પ્રિયોપિ ત્રણ જગતને વા-
મદનઃ કામદેવ [હલો એવો
તત્ત્વિતચૌર્યોદય તેના ચિતને ચો-
રવામા ઉદ્ધુક્ત એવો

શાપ શાપને પ્રાપ પામતો હોવો
ન કિં શુ નહી
પ્રજાપતિગિરા બ્રહ્માની વાણીથી
ઢાહચ અને દાહને
રૌદ્રાગ્નિના (શકરના ત્રીજા લોચ-
નમાથી નીકળેલ અગ્નિ વડે)

શ્લોક (૧૧૮) મો.

પુણ્યાપુણ્યચયેન પુણ્ય તથા અપુ-
બુદ્ધિઃ બુદ્ધિ [પુણ્યના સમુદે કરી
અમલા નિર્મળ સ્યાત્ હોય
કદમલાડપિ પાપીષ્ઠ પાપુ
અગ્નિના મર્વ પ્રાણીઓની
વાતેન વાયુએ કરી ફવ ભ્રમ
યુગધરી યુગધરી સદસતા સાગ
અને નગસા વાયુએ કરી
મુક્તાફલ મુક્તા ફળની
અગારમા અગારની કાતીને
લક્ષેશ રાવણુ
નલકુબરપ્રિયતમા નલકુબરની પ્રીયા

નામ્નોપરમા ઉપન્ના નામે હતી
રતા આસક્ત એવી । તેને
અલાક્ષીન્ ત્યાગ કર્નેા દવેા
અરતા ચ વળી આમક્ત નહી
રામવનિતા રામની સ્ત્રી । એવી
સીતા સીતાને જહાર હરણ કર્તેા
આશુવત્ શીવ્રતાની પેઠે । હવેા

શ્લોક (૧૧૯) મો.

મૃદઃ મૃદ પુરૂષ પરશ્ચિય પગ્ધ્વની
ઉપેત્ય પ્રાપ્ત થઇને કુવાચ્ય દુર્યશ
વય રોધનાદિ ઘાત તાડન
અપકીર્તિ અપકીર્તિ મૃતિ મરણ
દુર્ગતિ દુર્ગતિ દુઃખપાત્ર દુઃખનુ
સ્યાત્ હોય । પાત્ર
બ્રહ્માજચુલ્નીરતદીર્ઘવન્ પ્રહરામ
નીચુલ્લુપ્તીનામેસ્ત્રીનેવિષેઆસક્ત
એવા દીર્ઘરામને પેઠે થાય છે
ક શુ લક્ષ્મણ્યાદિવ કળાના ક્ષય
વિધાંઃ ચ દ્રમાને । થકી જમ દુઃખ

ગુરુતત્પગમ્ય પ્રહરુપતિની સ્ત્રી
સાયે વ્યભિચારને કર્તા એવા

શ્લોક (૧૨૦) મો

સુભૂજમદમ્નિજપ્રતિમપુદ્ગમાર્ષર્ષજે
સુલભ રાજા અને જમદગ્નિ પુત્ર
પરશુરામ તેના સન્ધ્યા પુરૂષ
રૂપ ઝાડના ધમાવા થકી
ઉત્પન્ન થએલો એવો

કષાયદવપાવકે કષાય રૂપ દાવા-
શ્નિને વિષે

વિષયવાલયાવીપિતે વિષયરૂપ વટે-

ળીયા વાયુએ કરી પ્રદીપ્ત એવો

મહદ્રુણવન મોટા ગુણરૂપ વન

દહતિ આગે છે અહહ અરેરે

પુણ્યકલ્પદ્રુમ પુણ્યરૂપ કલ્પદ્રુમ

તત અસ્તિ તે ત્યા રહે છે જો છે તે

યદિ જો દૈવતઃ ભાગ્ય થકી

શમવતાઘનઃ શમ રૂપ મેઝ

વર્ષતિ વગ્ને છે ॥ ૧૨૦ ॥

શ્લોક (૧૨૧) મો

જીવા જીવે કષાયવિવશાઃ કષા-
 યથી વિવશ એવા
 નવિચારયતિ વિચાર કરતા નથી
 ચાળાક્યવત ચાણક્યની પેઠે
 કિમપિ કાર્થ પાનુ કૃત્યમઅકૃત્યમ
 અત્ર આદિ [કૃત્યને અપકૃત્યને
 કલ્પાતવાતવિતતિક્ષુમિતમ્ય કલ્પા-
 તકાળનેા જે પવન તેનેા જે વિ-
 સ્તાર તેણે કરી ક્ષુભિત એવો
 પર્ણરોદોસ્તરમ્ય પૂર્ણ છે પૃથ્વી આ-
 કાશનેા અતર જેને વિષે એવા
 જલધેઃ સમુદ્રને નનુ નિશ્ચયે
 કાવિવેકઃ શુ વિવેક હોય ?

શ્લોક (૧૨૨) મો

મિષ્ટાન્ન મિષ્ટાન્ન ભોજનને
 મુન્ય જમ હવ આણુદ કરનાર
 પિત્ર પી જલમપિ જળને પાણુ
 તાન તે પડ રસાન્ છ રસોને

મા ચ નાહી વળી તદ્વિ રેક
 કાયકેજ ધાય જેશને
 ત્યજ ત્યાગ કર અગ અગને
 વિમલય નિર્મળ કર
 સુકર રૂડી ગીને થાય
 ક્રૂરકુર્મર્ષિણા ડરગડુ રૂષિએ
 ઉક્તઃ કહેવો મોક્ષોપાય મોક્ષનેા
 અસ્તિ છે કોપ કોપને [ઉપાય
 જય જીત મજ ભજ
 શિવજ મોક્ષથી થએલાં એવા
 શર્મ મુખને સાધો હે સાધુ
 નિવોધ જાણુ દ્રાક્ષેષુ દ્રાક્ષા, ઇશુરમ
 ક્ષીરચંદ્ર દુધ ખાડ પ્રમૃતિ પ્રમુખ
 રસચલાત રસ બળથી
 સન્નિપાતેડપિ સન્નીપાત થયો હોય
 અદુષ્ટ અદુષ્ટ ॥ ૧૨૨ ॥

શ્લોક (૧૨૩) મો.

યદિ જો શિવગતિ મોક્ષ ગતિ
 ઇષ્ટા ઇચ્છિત સા તે

આર્યમેતાર્યવત્ મેતાર્ય મુનીનીપેઠે
તન્જય તો જીત રૂપ રેષને
ઉપમર્ગેષિ ઉપમર્ગ મા પાણુ
ઇપ્સિતા ધગ્ધીત હોય તો
દુર્ગતિઃ દુર્ગતિ ચન્ત્ર ઝે
કરડકુરડવત્ કરડ કુડની પેઠે
તક્રોચ તે ક્રોધને ડઙ્ગેઃ ઉચ્ચી રીતે
વિધેયઃ કરવેા સુરતરુક્તકદ્રો ક-

૯૫ વ્રક્ષ અને યતુગના મધે
યઃમત ત જ મનમા માનેવો
મજસ્વ સેવ [હોય તેને

શ્લોક (૧૨૪) મો

માની અભિમાની
તપ શ્રુતશમવ્રતધર્મહીન તપ, શા-
સ્ત્રાચિયન, સમતા વ્રત અને
સ્યાન્ત યાયછે [નર્મ તે યદ્રી હીન
નદિલેખણિવ નદિષેણ મુની જમ
પણ્યવધૂપહાસે વેરયાએ થયા તેમ
કુદેશા ઉપહાસ્યને વિધે

કિ તારકઃ શુ તારકાસુર દૈત્ય
કમલભૂવરદુદ્ધરોડપિ અભાના વર-
દાન યદ્રી દુર્ગત એવો પાણુ
ન અકારિ ન કયો ગમુગિશુના શિવ
પુત્ર કાર્તીક ન્વામી તેણે
હતમર્વગર્વઃ હુર્યો છે સર્વ ગર્વ
રનો એવો ॥ ૧૨૪ ॥

શ્લોક (૧૨૫) મો

સ્વસ્ય પોતાના અપરસ્ય પગના
ચ વળી બલોનિ શજ્યાદિકને
અવિચિંત્યમાનઃ નચિતનકરતોભનો
શક્રાડન્યમિત્ર સૌધર્મ સુગ્રેદ્રની
પામે ગએવા
ચમરેદ્રવત્ એવા ચમરેદ્રની પેઠે
આપદે આપદને માટે સ્યાન્ત હોય
શુકઃ શુકનુ (તારાનુ)
કદાચિત ધ્યાગ્રેક રૂઢ અહિ
ચન્તતનુતે વિસ્તારે છે ખગે પરતુ
પ્રકાશલેશ લેશ માત્ર પ્રકાશને

તતઃ તેર્થી સ્થગયતિ દાકી શકે છે
 હુમહઃ ચ દ્રમાના તેજને
 મહત્ કિં મોટા એવાયુ

શ્લોક (૧૨૬) મો.

માયા માયા દુર્ગતયે દુર્ગતિ માટે
 પરત્ર પરલોકને વિષે વિષદે વિપ-
 ચ તથા અસ્મિન્ આ [તિને માટે
 મંવે ભવને વિષે સમવેત્ ન ભવે
 શ્રી વીરેણ શ્રી વીર ભગવાન
 મુગઃઅપિ દેવ પણ કૈતવસસ્વા ક-
 પટથી થએલો સખા

કુર્વજીકૃતો કુપ્પજ કરી નાખ્યો
 મુષ્ટિના મુષ્ટીએ કરી

કિં શુ કર્ણસ્ય કરણ રાજની
 નનિષ્ફલા નિષ્ફળ ન થઈ

યુધિ યુદ્ધ કલા કળા

વિપ્રચ્છલત્તા શ્રદ્ધાપુનોવેશ લેધને
 છળ કરવાથી લીધેલી

અમવત્ થઈ કિં શુ

શ્રીગઃ લક્ષ્મીપતિ જે વિષ્ણુને
 ન જગામ ન પામતા હવા વામનતનુઃ
 વામનરૂપ ધાગણ કરનાગએવા
 દૈન્ય દીનપણને, ભિક્ષાવૃત્તીને
 વલેઃ બળીરાજના વચન બંધનને

શ્લોક (૧૨૭) મો

સર્વે સર્વ, ચાર અપિ પણ જાતે એ
 કષાયા કષાયો મદૃશબલમૃતઃ
 કિતુ તોપણ [સમાન બળવાળા
 તીવ્રેવ તીવ્ર એવી માયા માયા
 જિત્વા જીતીને ચા જે

આષાઢમૂતિ આષાઢભૂતિ મુનીને
 નટમિવ નટની પેટે

નટયામાસ નયાવતી હતી
 ગૌરી પાર્વતી (પોતાની આગળ)
 હવરુદ્રમૃદ્રનેજમ નયાવતી હતી
 સ્ત્રીત્વ સ્ત્રીપણુ કરવાને [તેમ
 સ્ત્રીલીંગમાવાત્ સ્ત્રીલીંગના ભાવ
 હવ જાણે [થકી

નૃષુ પુરુષોને વિષે ન ના
દ્વૌ દેતી હવી મહિમુચ્ચેષુ મધી-

નાથ તીર્થકર પ્રમુખને વિષે
યા જે કિં થુ સત્ય સાયવાત
દુર્દાતદૈત્ય દુર્દાત નામે દૈત્યને
કપટસુરમણીરૂપ કપટે કરી ગમ-

ણીય સ્ત્રીનુ રૂપ લેનાર
વિષ્ણુ વિષ્ણુ જઘાન ભારતા હવા

શ્લોક (૧૨૮) મો.

લેમી લોભી પ્રાણી તૃપ્યતિ તૃપ્તિ
નો નથી [પામે છે

વન્નૈઃઅપિ ધણા એવા પણ
વન્નૈઃધનેકરી રૂઝવ ન ઈછાકરતો

નવસ્વ નવા ધનની

નવાદિ નવા એવા દ્રવ્ય આવ-
આદ્યઃ આદ્ય [વાથી

પિતૃકલ્પિતાનુજપદ પોતાના પિ-
તાએ આપેલા એવા પોતાના

કિંવા શુ [નાના ભાઈઓના પદને

આર્ષભિઃ ઋષભ દેવજીના પુત્ર
ભરત ચક્રવર્તી

નાન્નિદન નહીં છીનવી લેતો હતો
અશ્રાત નિરતર મરિતા નદિઓના
ગતૈઃ શેકડાએએ કરી અપિશ્રુતઃ

કિંવા શુ [પુગયો છતો પણ
અબુધિઃ સમુદ્ર પૃથ્વે પુગય છે

કિંવા શુ શામ્યતિ શાત થાય છે
કાષ્ટકોટિભિઃઅપિ કોટો કાષ્ટોએ

કરીને પણ
જ્વાલાકરાલ જ્વાળાએ વિકરાળ

અનલ. અગ્નિ [એવા

શ્લોક (૧૨૯) મો.

વિત્તાવન્યા ચિત્તરૂપ અવનીને
જનાના જનોની [વિષે

કપિલસમધિયા કપિલ ગ્રાહણ
સમાન બુદ્ધિવાળા

વિત્તલેશાત્મમૂલઃ પ્રાપ્ત છે વિત્તના
લેશરૂપ મુળ જનાં એવો

પ્રત્યાગ્ઞાવારિસિક્તઃ આશા અને	છે કુસુમનો વિસ્તાર નેમા
પ્રત્યાગ્ઞા તે રૂપ જે જળ તેણે	ભોગચિતાફલવિં ભોગની જે
કરી શીયાએલો એવો	ચિના તે રૂપ જે ફળ તેની જે
ધનિવિવિવધનપ્રાર્થનાભોગવત્સુ	ન પતિ જેને વિષે એવો
અનેક પનવાનની વિવિધ પ્ર-	લોભવૃથા લોભરૂપ, નનોપરૂપ,
કારની પ્રાર્થનાનો જે વિસ્તાર	શ્રવણ નદીએ કરી
તેણે કરી મનોહર	વ્રજતુ તાપ્તાવ જાએ
ભૂપેદ્રત્વાદિસપન્માતિકુસુમતાતિઃ	કલિતરુઃ ભયકર વૃક્ષ
મોટા મોટા ગજદિકની જે	વપ્રઃઅપિ ગૌપનાગને પાણુ
ન પતિ તેને વિષે મતિ રૂપ	આર્તિદંતુ પીડાનુ કારણ

॥ श्री कस्तूरी प्रकरणं ॥

॥ श्लोक १ ॥

कस्तूरीप्रकर कस्तूरीनाममुह्यभ्यो
 कृपाकमलदृग्गाढस्थले दया उषी
 उभयलोचनीना गात्र उपा
 यटपदवातः श्रमरनाममुह्यभ्यो
 मातसरोजसुदररमे सुभङ्गी उभ-
 णना सुदृग् रम प्रत्ये
 ग्वङ्ग तरवार सरपु म्मरध्वसने
 कामदेवनो नाश उग्वामा
 कल्याणद्रुमसेचने कट्याणु इष
 वृक्षने सीयवामा
 घनचयो वरसादना समुद्र सरभ्यो
 लावण्यवल्लयकुरः लावण्य इषी
 वेदडीना अकुरा सरभ्यो
 केशाना देशानो निचयः समुद्र
 पुनातु पवित्र केशे सुवन सुवनने

श्रीनाभिम्नोर्लम्बन नाभी राजना
 दीर्गग ऋषभदेवजनो उद-
 सायमान यतो

॥ श्लोक २ ॥

वाग्देवीमगवित्तित्तपतयः सरस्व-
 तीना वग्दान इषी धनयी
 दुभेज नवा
 कारुण्यपण्याआपणप्राविण्यप्रसिताः
 दयाइषी द्रव्यनी दुकानमा प्रवी-
 प्रसत्ति आनदमा [पुताने पाभेन
 पटव क्षीन यथेता ते ते येवा
 सन्तु थाभ्यो सन्तः सञ्जने।
 मयि मारा विपे आमोद सुगन्ध
 सरसीरुहाम् उभयोनो इव नम
 मरुतपुरैः वायराणा समुद्र वडे
 प्रथाम् विस्तारने प्राप्यते पमायते

વાચા વાણીયોને।

વિશ્વસભાસુ સમયે જગતમા

યૈઃ જ સજ્જનો વડે જડમુગ્ધામ્

અપિ પાણુ [જડ માણુઓની

હલ્લમદ્દિઃ આનંદવાળા ગુણ ગુણ

॥ શ્લોક ૩ ॥

અમૃતમ્ અમૃત અન્ધિસુતા લક્ષ્મી

દ્વગ્નોઃ દ્રષ્ટિમા સતામ્ સજ્જનોનાં

વસતિ વચ્ચે છે ચેતસિ ચિત્તમા

નિશ્ચય નિગ્ધય ણ્ણઃ એવે।

ન અમારે વિબુધતા પહિડત

પાણુ (દેવપાણુ)

પુરપોત્તમતા પુરુષમા ઉત્તમપાણુ

ચત્ત કેમકે [' શ્રીકૃષ્ણપાણુ ']

સ્થિતિમ્ સ્થિતિને કૃપેતિ પામે છે

નરં માણુસ તત્ત તે

કર્માક્રુતે સ્વીકાર કરવાથી

॥ શ્લોક ૪ ॥

સૌરમ્યાન્ સુગંધીથીંશ્ચ જમ

સૂનમ્ પુ'પ ઓત્તમ ભાત જમ

સ્વાદપ્રસાદાન્ સ્વદિષ્ટ પાણુથી

જહ અહીં સ્નિગ્ધતાન્ ચિકાશથી

જમ જમ ગોરસમ્ દિવ, દહી, વી

ધિકયુવા જીવાન કાયલ [વિગેરે

સોત્કઠકઠાન્ મધુઃ કલ થકી

જમ જમ વાજિરાજિઃ વોડાની

જવાદ જમ વેગ થકી જમ । શ્રેણી

ઔષધસઃ ઔષધી ગમ

દુર્ગ્યાધરોધાન્ જમ ખગળ ગેગનં

શ્લાઘામ્ પ્રશાસનં ચિકવાથીજમ

એતિ પામે છે જનઃ માણુસ

જનેષુ માણુઓમા નિતરામ અલ્પત

પુણ્યપ્રમાવ પુણ્યના પ્રભાવની

ઉદયાન્ ઉદયથી

॥ શ્લોક ૫ ॥

તોયૈ જમ પાણી વડે જમ

પયોમુગ્ધામ્ વરસાદના

ભવતિ થાય છે ચત્ત જ

નીરન્ત્રનીરમ ન પૂર્ણ જલવાળું
 સર સંગેવર પાદૈ પ્વ કિન્ખોથી
 નભામણેઃ સૂર્યના [જમ
 ભવતિ યાય છે લોક જગત
 સદા હમેશ આલોકવાન પ્રકાશ-
 તૈલૈ એવ તેવવડે ભવેન યાય [વાળા
 અમજ્જરતર અપ્પ રિત
 ય્યોનિર્મણિઃ દ્વીપક સદ્ગત ૪ પ્રત્યે
 પુણ્યે એવ પુણ્યે વડે ભવેન યાય
 અમજ્જ પૂર્ણ વિભવ વૈલવથી
 માજિણ્ણુશોભાવાળા આત્મા આત્મા
 અત્ર આ જગતમા તત્તે

॥ શ્લોક ૬

ન નહિ બહુધર્મવિનિભિતિકર્મઠે ૪-
 પ્ણા ધર્મની કરવાને મજાનુત
 મનુજજન્મનિ મનુ'ય જન્મમા
 ચૈ જ માણસોએ સુકૃતમ પુણ્ય
 કૃતમ્ કર્યુ ગૃહમ પર પ્રત્યે
 ઝપેયુષિ પ્રાપ્ત થયેવો

તૈઃ તે માણસોએ અધનૈઃ નિર્ધન
 સ્થિતમ્ ગૃહેવાયુ [એવા
 ત્રિદશશાસ્ત્રિનિ દેવાનુ વૃક્ષ (કદપ-
 વાહિતદાયિનિ યગ્નિષ્ઠત [વૃક્ષ)
 વસ્તુ આપના

॥ શ્લોક ૭ ॥

મોઝ્ય ખાવાના પદાર્થમા
 નિર્જરરાજ ઈન્દ્રવડે મોઝ્ય ખાવા
 મધુરે મીઠા એવા [યોઝ્ય
 હાલાહલઃ ઝેર અક્ષેપિ નાપ્યુ છે
 તૈઃ તે માણસોએ દુઃખે દુઃખમા
 સ્તિગ્ધરસે સ્તિગ્ધર ગમવાળા
 રસેન સ્વાદની ઇચ્છાથી
 નિદધે નાપ્યુ તૈ તે માણસોએ
 આલનાલમ હરતાલનુ
 જલમ પાણી ક્ષિપ્તા નાળી
 ઝઘૈ ઊંચે પ્રકારે શિશિરે ઠંડા
 ચદનરસે ચદનના રસમા [એવા
 તૈ તે માણસોએ

આત્મગુપ્તા ડાવયતુ ક્ષ
જડૈઃ ૪૮ માણસોએ ચૈઃ ૪
વર્મે મર્મને વિષે [માણસોએ
અનવધાનતા પ્રમાદ પ્રવિદધે કર્યોછે
સ્વર્ગઅપવર્ગપ્રદે સ્વર્ગ તથા મોક્ષ-
ને આપનાર

॥ શ્લોક ૮ ॥

માલદ્રુમ વૃક્ષને (કદપવૃક્ષને)
સ્વર્ગસદા દેવાના છિનત્તિ કાપેછે
સમિધેઃ લાકડામાટે ચૂર્ણાય ચુના
ચિતામણિમ રત્નને [માટે
વહૌ અગ્નિમા પ્રશ્નિષતિ નાખે છે
શ્રિણોતિ નાશ કરે છે
તરણીમ્ હોડીને એકસ્ય એકએવા
ગર્ગઃકૃતે ખુટા માટે
દત્તે આપેછે દેવગર્વીમ કામર્પયતુને
સઃ તે માણસ
ગર્દભવધૂમ્રાહાય ગધેડી લેવા માટે
ગર્દાગૃહમ નિન્દાનુ સ્થાન

યઃ ૪ માણસ
સસારસુખાય મનાગ્ના સુખ માટે
સૂત્રિતાશિવમ્ મોક્ષને આપનાર
વર્મમ મર્મને પુમાન પુરુષ
ઉચ્ચતિ તત્તે છે

॥ શ્લોક ૯ ॥

મૂયાસ ધણા પ્રમદાકટાક્ષવિગિમૈઃ
જીવાન શ્રીયોના કટાક્ષ રૂપી
વિદ્વા વિધાયેલા [બાણો વંટ
સ્મરાસજ્જિન કામમા આસક્ત
સન્તિ છે એકે કેટલાક સહસ્રશઃ
શ્રિતમના ધનવાળા [હુબગે
મક્ષોમલોભાકુલાઃ લોભ સહિત
લોભ પામેલા
એતદાનમાનિદાનમ્ એ એનું આપવું
અત્ર આ લોકમા [કારણ
સુકૃતમ ધર્મને મત્ત્વા માનીને
સૃજન્તિ કરેછે ત્રિષા ત્રણ પ્રકારે
યે ૪ માણસો અત્યર્થમ્ અતિશય

પુરુષાર્થમ પુરુષાર્થને
અનિશમ નિરન્તર તે, કે તે કોઈ
અનત્પેતરા વિરલાજ

॥ શ્લોક ૧૦ ॥

મણિ ઇવ મણી જેમ
રજ પુષ્પે ધુળના દગલામા
કુજે ગુફામા વનેચર વનેચર
ગહ્વર ભયકર પ્રાણીથી
પુરમિવ નગરની પેઠે તરુન્છાયા
અનન્છા પાટી | ઝાડોની છાયા
મરૌંઈવ મડ દેશમા જેમ
નિમ્તરૌ ઝાડ વિનાના
જહિમજડતા રૂપી કુસુમ પુષ્પોના
આરામે ખગીયા રૂપ ગ્રામે ગામ
મભાઈવ સભા જેમ | ડામા
વચસ્વિનામ પહિડતોની કયમપિ
ભવે મનાગમા | મહા દુખે
કેશાવેશે દુખના આવેશ ૩૫
મતિ યુદ્ધિ શુચિ પવિત્ર

આપ્યત પ્રાપ્ત થાય છે

॥ શ્લોક ૧૧ ॥

દાનાદ્યમ્ દાનવિગેરે સુકૃતમ પુણ્ય
કર્માયત્રિજય કષાયોની છત
પૂજામ પુજાને પિત્રાઃ માતાપિતાની
ગુરાઃ ગુરૂની દેવાનામ દેવોની
વિનયમ વિનયને નયમ ન્યાયને
પિશુનતા યુગલીયાને
ત્યાગ તજવુ સત્તામ મનજનોની
મગતમ મોખતને
હૃદયુદ્ધિમ મનની શુદ્ધિ
વ્યસનક્ષતિ વ્યમનોની દાનિ
ઇન્દ્રિયદમ નદ્રિયોતુ દમન
અહિંસા દયા આદિધર્માન વિગેરે
ગુણાન સાગ ગુણો | ધર્મને
વૈરાગ્યમ વૈરાગ્યને વિદગ્ધતામ ચ-
કુરુ ધારણ કર | તુગદને
ચેત્ જે મોક્તુમ ભોગવવાને
વિમુક્તિમ મોક્ષના સુખને

મન મન છે

॥ શ્લોક ૧૨ ॥

સ્થાતિમ્ કીર્તિને પુષ્યતિ પોષે છે
 કૌમુદીમ્ આદર્શને ઇવ જેમ
 ગંગા ચ દ્રુમા સૂતે પેદા કરે છે
 પ્રતાત્મતામ્ પવિત્ર આત્મા પણાને
 યજ્ઞોતમ્ ઉદ્યોતને તુતિમાન્ મર્થ
 ઇવ જેમ અવતિ રક્ષાણુ કરે છે
 મુખમ્ મુખને તોયમ્ જલને
 તઙ્કિત્વાન્ મેઘ ઇવ જેમ
 ચાતુર્યમ્ ચતુર્ગઢને ચિનોતિ એ-
 ચૌવનવયઃ જીવાની [કઠી કરે છે
 સૌભાગ્ય સૌભાગ્યની
 શોભાઇવ શોભાને જેમ
 શ્વેત્રે ક્ષેત્રમા બીજમ્ ઇવ બીજની
 અનંધે પવિત્ર [પેટે
 વિનિહિતમ્ આપેલુ પાત્રે સુપા-
 વનમ્ ધન [ત્રને વિધે
 ધીધનૈઃ બુદ્ધિ રૂપ ધનવાળા

॥ શ્લોક ૧૩ ॥

યે નં માણુએ શીલમ્ શીલને
 પરિશીલયન્તિ પાશન કરે છે
 લલિતમ્ મનોહર તે ને માણુએ
 સન્તિ છે મૂયસ્તરાઃ ધણુઓ
 તપ્યન્તે તપે છે નનુ નિશ્ચય
 યે નં માણુએ સુદુસ્તર આકર
 તપ તપને તે ને માણુએ
 સન્તિ છે અનેકશ ધણુઓ
 તે તેઓ સન્તિ છે પ્રચુરાઃ ધણુઓ
 માસુરત્તરમ્ દેદીપ્યમાન
 યે નં માણુએ ભાવમ્ ભાવને
 આભિષ્રતે ધારણ કરે છે
 યે નં માણુએ દાનમ્ દાનને
 વિતરન્તિ આપે છે મૂરિ અતિશય
 કરિવન્ હાથીની માફક
 કેચિદ્દેવ યોડાજ અવનૌ પૃથ્વીમા

॥ શ્લોક ૧૪ ॥

સજાત ઉત્પન્ન થયેલ

આત્મજ પુત્રના સમવાનઙ્ગ વવાયી
મહાદેવી મોટી દેવીના જેમ
પ્રસાદાન્ન ઇવ મહેરખાનીથી જેમ
પ્રાપ્ત મળેલુ જૈશ્વર્ણપદાન્ન ઇવ ઐશ્વ-
ર્યસ્થાનથી જેમ

સ્થિરતર શ્રી સ્થિર લક્ષ્મીના
મંગલોગાન્ન ભોગના યોગથી
ઇવ જેમ લલ્લચ્છસ્વર્ણ મળેલાએનાના
રમાયનાન્ન ઇવ રમાયણથી જેમ
સદા હમેશ સગાન્ન ઇવ મોખતથી
પ્રેયસામ વડાવા માણસોના જેમ
દેહિ આપ્ત ઇતિ એ પ્રમાણે
અક્ષરયો એ અક્ષરોના
શ્રુતેઃઅપિ સામળવાથી પણ
મહેત થાય દાતા દાતાર
અવદાત પ્રકૃતિત આનન્ન મુખવાળો

॥ શ્લોક ૧૫ ॥

યૈર્યમ્ ધીરજપાણુ ધાવતુ જાએ
દૂરતઃ દૂર પ્રવિશતુ પેસો

ધ્યાનમ્ 'યાન ધૂમધ્વજે અગ્નિમા
ઔર્યમ્ શુગ્તા જર્જરતામ્ જર્જર-
પ્રયાતુ પામે [પાણને

પડતા ચતુર્ગદિ દુષ્ટાટવીમ ભય કર
ટીકતામ્ આલીજાએ જાગવપ્રત્યે

સ્વપ્નમ્ રૂપ કૂવમ્ કુવામા
જપૈતુ પડે મર્ચૈતુ મુર્છા પામે
મતિઃ બુદ્ધિ વશ અપિ વશ પાણુ
વિધ્વસતામ્ નાશ પામે

યાગ દાન્ન તિષ્ઠતુ ગહે
યેત જ દાન્ન વડે સર્વમ્ બધુ
અચિરાન્ન તુરન્ન પ્રાદુર્ભવેન્ન પ્રગટ થા
અપિ પાણુ અસન્ન અછન્ના

॥ શ્લોક ૧૬ ॥

કાવ્યમ્ કાવ્ય
કાવ્યકલા કાવ્યોની કલાના
કલાપકુશલાન્ન સમુદ્ધમાં કુશલ
ગીતમ્ ગીત
ગીતપ્રિયાન્ ગીતો પ્રિય છે એવા

સ્મેરાક્ષી પ્રદુલ્લ નેત્ર વાળી
 સ્મર કામનો ઘસર તાપની
 આર્તિ પીડાથી વિધુરાન વ્યાદુલ
 વાર્તા વાત [એવા
 વાર્તાસ્તાન વાનોમા પ્રિય
 ચાતુર્યમ્ ચતુર્ગઠ ચિરમ નિરન્તર
 વિચારચતુરાન વિચારમ ચતુર
 તૃપ્તોતિ ખુશ કંઠે છે દાનપુત્ર વળી
 સર્વેભ્યઃ અપિ સર્વ યદ્રીપગુ દાનનો
 અત્રિકમ્ અતિશય જગન્તિ જગતનો
 યુગપત્ એટલી વખતે
 પ્રીણાતિ ખુશ કંઠે છે યત જ
 ત્રિણિઅપિ ત્રણે પાણી

॥ શ્લોક ૧૭ ॥

શીલાત્વ શીલ યદ્રીજ
 ભવન્તિ યાય છે માનવ મનુષ્ય
 મરુદ દેવ સખધી
 સપત્તયઃ સ પદાઓ પત્તયઃ પાળા
 શીલાત્વ શીલ યદ્રીજ

મુવિ પૃથ્વીમા ભ્રમન્તિ પથરાય છે
 ગ્રશમૃન્ ચદ્ર ભૂમી વિસ્ફુર્તય.
 કીર્તયઃ કીર્તિયો સ્ફુરાય માન
 શીલાત્વ શીલ યદ્રીજ
 પતન્તિ પડે છે પાદપુત્રઃ પગની
 સદશક્તય સર્વથીક્રિતમ્ [આગળ
 શક્તયઃ શક્તિયો શીલાત્વ શીલ
 પુનન્તિ પવિત્ર કંઠે છે [યદ્રીજ
 પાણિપુટકમ હસ્ત પુટને
 સર્વદ્વયઃ સમળી ઋદ્ધિયો
 મિદ્ધય મિદ્ધિયો

॥ શ્લોક ૧૮ ॥

વાલ્મીયમ પ્રેમને વિતનોને વિસ્તાર
 ચન્છતિ આપે છે [કંઠે છે
 યગ જશ પુણાતિ પોષે છે
 પુણ્યપ્રભામ પુણ્યની પ્રયાને
 સૌન્દર્યમ સુન્દરતાને
 સૃજતિ પેદાકંઠે પ્રભામ કાન્તિને
 પ્રથયતિ વિસ્તારે છે

શ્રેયશ્રિયમ કટ્યાણુની શોભાને
મિચતિ છાટે છે પ્રીણાતિ આપે છે
પ્રમુતામ ઐશ્વર્યપાણુ
મિનોતિ આપે છે ઘૃતિમ ધીરજને
સૂતે ઉત્પન્ન કરે છે સુરૈકઃ સ્વર્ગની
મિચિતિમ સ્થિતિને કૈવલ્યમ દેવલ
કરમાન હાથોહાથ [જ્ઞાનને
કરાતિ કરે છે સુભગમ સુન્દર
શીલમ શીલને નૃણામ મનુષ્યોનુ
શીલિતમ પાળેણુ

॥ શ્લોક ૧૯ ॥

તાવન્ ત્યા મધી
ન્યાલવલ્યમ હાથીયોનુ બલ
કેસરિકુલ મિહનો સમૂહ
તાવન્ ત્યા મધી ક્રુધા કોધવડે
વ્યાકુલમ ગળગાયણુ તાવન્ ત્યા
મોગિમયમ સર્પનો ભય [મૂંઝી
જલ પાણી જલધેઃ મમુદ્રના
તાવન્ ત્યાં મૂંઝી મૃશમ અત્યન્ત

મીષણમ ભયાનક તાવન્ ત્યાં સૂંઝી
આમય રોગ ચૌર ચોર વધ બધનો
ગણ ગણ સયામની મી બીક
તાવન્ ત્યા મધી લસન્તિ શોભે છે
અગ્નયઃ અગ્નિયો યાવન્ જ્યામુરી
ન ણતિ નથી આવતો
જગજ્જ્યા જગતને જીતનારો
હૃદિ હૃદયને વિષે મહાન મોટો
શ્રીશીલ શ્રી શીલરૂપી
મત્રાધિપ. મોટો મત્ર

॥ શ્લોક ૨૦ ॥

ન્યસ્તા સ્થાપન કરી છે
તેન તે પુરૂષે કુલપ્રશસ્તિ કુલના
અમલા નિર્મળ [પ્રશંસા પત્ર
જીતશુભે ચ દ્રના મહલે મહાશા
બ્રામ્યન્ ફેલાતો તેન તે માણસે
નમસ્વતામ વાયુનો સહચરઃ મોખતી
ચક્રે કરાયો સ્વર્કર્તે પોતાની
મર ભાગ [શ્રીર્તિનો સમૂહ]

તેન તે પુરૂષે અલેસિ લખ્યું છે
 નિજ પોતાનું અભિયાન નામ
 અનઘમ્ પાપરહિત વિશ્વે બિશ્વમા
 રોચિષ્મતઃ અર્થના કામમ અત્યન્ત
 કામિત ઠગિત કામ અર્થ
 કામકલશ કામ કુલ નરપુ
 ચ જ માણુય શીલમ શીયને
 આસેવતે એવન કહે છે

॥ શ્લોક ૨૧ ॥

ન નહિ સ્વમોજ્યમિવ દિવ્ય ભો-
 વ્યજન્તિ તત્ છે [જનની પેટે
 વદનાત્ મુખ થકી
 મર્યોષિત દેવાગનાઓ
 તદ્યજઃ તેના યજ્ઞને
 નપ્ત નથીજ ઉગ્ગન્તિ તત્ છે
 તદહિરેણુમ્ તેના ચણુની ગજને
 જમરા દેવો મૌલે મુકુટની
 માલામિવ માળાની પેટે
 સિદ્ધવ્યાનમિવ સિદ્ધનાધ્યાનની પેટે

ઉદ્વહન્તિ વાદન કહે છે
 હૃદયે હૃદયમા તત્રામ તેના નામને
 યોગીશ્વરાઃ મહા યોગીઓ
 શીલાલકૃતિમ્ શીલ રૂપી અલકાગ્ને
 અગમગતિમ્ અગના મગને
 યેજન્તવ જ માણુઓ કુર્વત કહે છે

॥ શ્લોક ૨૨ ॥

નામૂયાન્ યતો નથી
 ઝલનૈ વિના અગ્નિ વિના
 રસવતીપાક ગ્યોઠનો પાક
 યથા જમ કઈંચિત્ કોઈપણવખત
 મજાયત ઉત્પન્ન થાય યથા જમ
 મૃદુમૃદા કોમલ માટીના
 પિણ્ડમ્ વિના ગોળા વિના ન નહિ
 કુભઃ પટે કાંચિત્ ક્યાં પાન
 તત્તૂનામ્ તાતણાઓના
 નિચયાદિના સમૂહ વિના
 સુવાસનમ્ મુન્દવસ્ત્ર નસ્યાન્ નયાય
 યથા જન જાતુચિત્ કોઈપણ વખતે

न उत्पन्नेत न याय उक्तेन उत्र
नपसा तप वरे नाश नाश
नया ते प्रभाणि कर्मणाम् उर्भोने।

॥ श्लोक २३ ॥

कुशलकमल कुशल इपी कुभणोने
विक्लवः कुवाभा
स्रग्म अर्थ नैवे शीलमाल शील
इपी वृक्षने वधाग्वाभा
अबुपरम पाणीना अमुल नैवे
त्रिपयप्रिहग विषय इपी पदीने
पाशम पाश नैवे। पञ्जवाभा
क्लेशवर्द्धा क्लेश इपी वेत्तने आण-
हृताशम् अग्निना नैवे। [वाभा
मदनमुख कामदेवता मुष्मने
पिधान आग्छादित कुन्तागं
स्वर्गमार्ग स्वर्ग मार्गमा जवाने
एकयान वालुन नैवे। कुरुत कुं
शिवनिदान मोक्षानु काण्ड
सद्गतपः युद्ध तप

निनिदानम् काण्ड गदित

॥ श्लोक २४ ॥

मार्गम् गन्ताने मनोरमम् सुन्दर
अपास्य तञ्जने
यथाभिलापम् अग्छा प्रभाणि
अस्वद्विषेषु अन्द्रियो इपी लाथीयो
विचरत्सु विचरे अ त्यागे
तप तपय्यर्था मृणि अ कुश उप
स्यान याय तन तेष्टा माटे
तद्दमाग ते अन्द्रियो दमवा माटे
महनीय मोटा पदप्रदाय मोक्षन्या
तस्मिन् न तपने विषे [नने माटे
यनध्वम् यान कुं अपहाय तञ्जने
रसेषु गे॥मा मृच्छीम मुष्मने

॥ श्लोक २५ ॥

नार्थः स्त्रीयो युवानम् युवान प्रत्ये
इव नैव वाधिमृद्व सभुद्रप्रत्येनैव
अब्धिपत्न्यः सभुद्रनी स्त्रीयो
विद्या विद्या [(नदीया)

વિનીતમશ્વ વિનયવાળા પ્રત્યે જેમ
 માનુષ્યે નર્ય પ્રત્યે જેમ
 ગ્રજાનઃ કિંગ્ણે વહ્ય વેલાઓ
 શમારુદ્ધમિવ વૃક્ષ પ્રત્યે જેમ
 ઇન્દુમ અદ્ર પ્રત્યે જેમ
 ઉદ્ધવઃ નાગઓ
 મનલલ્લયઃ ઉત્તમ લક્ષ્મિયો
 મમુપયાન્તિ પ્રાપ્તયાયે તપઃ તપને
 ચરન્તમ આચરતા માણસને

॥ શ્લોક ૨૬ ॥

ક્ષારૈઃ આર થદ્રી ઇવ જેમ
 અમ્બરમ વસ્ત્ર અપામ જલના
 પ્રકરૈઃ સમુદ્ર વટે અન્નમશ્વ શરીર
 ગાળૈ ઇવ નગણુથી જેમ [જેમ
 અશ્વમ શસ્ત્ર અનલૈ ઇવ દેવતા વટે
 જાતરૂપમ્ સુવર્ણ [જેમ
 મૂઃ પૃથ્વી માર્જનૈ ઇવ માર્જનથી
 નૈર્મલ્યમ્ સ્વચ્છ પાણીને [જેમ
 આવહતિ પ્રાપ્ત યાય છે

તીવ્રતપોમિ તીવ્ર તપથી
 આત્મા આત્મા દત્ત દાન કરવા રી

॥ શ્લોક ૨૭ ॥

યેનવિના જે ભાવ વિના
 ઘનેપિ પુ' ઝલ પાણુ વને દ્રવ્ય જે તે
 સ્યાત્ યાય દુ મહ ન નાદુન યાય
 તદ્વચ્ચ તે ધનનો નાશ [એવે
 ચીણે પાળવાથી યેનવિના જે
 અભિકામ ઇચ્છિત [ભાવના વિના
 વિમલે સ્વચ્છ શીલ શીલ
 ભોગક્ષયઃ ભોગનોજ ક્ષય
 તપ્તે તપવાથી યેનવિના જે ભાવના
 દુસ્તરતપઃ આક્રમ તપનો [વિના
 સ્તોમે મમ્બદ્ કાર્યોદય કૃશતાનો
 કાર્યઃ કરવો જોઈએ [ઉદય
 તત્કલમ્ તે કાર્યના કલને
 ઇન્દુભિઃ ઇન્દુ કરનારે
 શુભતરે શુભ એવા
 માવે ભાવને વિષે અત્ર અહીં

મન્વૈ ભવ્ય લોકોઽયે
લયઃ આગત્ત પાણુ

॥ શ્લોક ૨૮ ॥

શ્રીઃ લક્ષ્મી હાનિમ્ નાશને
દદતામ દેનાગઁઓની ઉપૈતિ પામે
દવતામ ધાગળુ કર્નારાનુ [છે
શીલમ શીલ ભોગશ્રય ભોગને
સંકેશઃ ક્વેશ [સય
મૃજનામ કર્નાગઁઓની તપઃતપને
પઠતામ્ ભણનાગઁઓના
ઋટે ગળામા ભવન્ વાય
કુઠ્ઠતા કુણ્ડિતપાણુ પૂજ્યાના પૂજ્ય
નમતા નમવાયી [માણુઓને
માનમયનમ માનની હાની
દુઃખમ્ દુઃખ વૃત્તમ્ વૃત્તને
વિભ્રતામ્ પારણુ કર્નારાઓને
મત્વા માનીને એવ ઁ પ્રમાણુ
કથનકરોષિ કેમ નથી કર્તો
સુકરે સુખે કર્વા થોગ્ય

માવે ભાવને વિવ મનસ્વિન દે
મનઃ મનને [શુદ્ધિવાન

॥ શ્લોક ૨૯ ॥

નીરેણિવ પાણી વડે તેમ
મરઃ મરેવ સરોરુહમિવ કમળ
આમાદન સુગન્ધ વડે [જેમ
સીતાશુના ચ દ્રમા વડે
તુગીવ ગત્રીની પેડે
અમ્બુજવધુના કમળને બન્ધુ(મૃત્યુ)
િવ જમ દિવસ દિવમ
કુમ્ભીવ હાથી જેમ
દાનામ્બુના મદ જલ વડે
પુત્રેણિવ પુત્ર વડે તેમ કુલમ્ કુળ
કુરન્નયના મૃગ જેવા નેત્રવાળી
મર્ત્ત્ત્રાિવ ધાણી વડે જેમ [સ્રી)
ધત્તે ધાગળુ કર્ છે શ્રિયમ્ શોભાને
માવેન સારા ભાવથી
પ્રચુરાપિ ધાણી એવી પાણુ
પુણ્યપદુત પુણ્યની પદુતાના

પોહાસમ અતિશય પજાને
હતા પામે કે ક્રિયા ગુભ ક્રિયાઓ

॥ શ્લોક ૩૦ ॥

કશ્ચિન્ ક્રેટસાકોએ દાનમ દાન
અદાયિ અપાયુ શીલમ્ આરૂ શીય
અમલમ સ્વચ્છ અપાલિ વક્ષણુકગયુ
કૈશ્ચિન્ ક્રેટસાકોએ
નિવાસઃ ગ્રહેશાણ
અનિશમ્ નિગ્નન્ત
કૈશ્ચિન્ ક્રેટસાકોએ તપઃ તપસ્યયા
કષ્ટમ્ દુષ્પ અધાયિ ધાગ્ણુ કર્યુ
અકારિ કરાયો વિપિને અરણ્યમા
ધ્યાન યાન અધારિ વારણુ કગયુ
અનયમ નિર્મળ અપૂજિ પુત્રયો
દેવવ્રજઃ દેવોનો નમ્રહુ યત્ પાણુ
તેષા તે સપ્થાણુ ફલમ્ દ્વિ
આપિ મેળવ્યુ અપર નરૈઃ પ્રીત
તદ્ભાવ તેમા ભાવનુ [નરોએ
વિસ્ફુર્જિતમ્ પ્રખલ પાણુ

॥ શ્લોક ૩૧ ॥

મિદ્વાજનમ્ ભાવ રૂપી અજન
જનિત ઉત્પત્ત કર્યુ છે
યોગિજન યોગી જનો પ્રત્યે
પ્રભાવન્ પ્રભાવને જેજે
ભાવમ્ ભાવને વદન્તિ કહે છે
વિદુષામ પિપ્પિહનોના
નિવહાઃ અમૃદ નવીનમ્ નવાએવા
મિદ્ધ મિદ્ધ ભવેત થાય મનમિ મ
સન્નિહિતે ધાગ્ણુ કગવાયી [નમા
અસ્મિન્ ભાવ રૂપી અજન જેતે
પશ્યન્ જોનો એવો જગન્તિ જગ
મનુજઃ મનુ'ય [તેને
જગતામ્ જગતોને
અદ્રશ્યઃ અદ્રશ્ય થાય છે

॥ શ્લોક ૩૨ ॥

સ્કન્ધ થડ સપ્થો
યુદ્ધમહીરુહસ્ય યુદ્ધ રૂપી વૃક્ષના
કુમતે, દુષ્ટ મતિનો

સૌધઃ મહેય નેવો નિવન્યઃ જાગૃ
 અહસામ પાપાનો યોગઃ યુક્તો
 દુર્નયમૂપતે અન્યાયરૂપી ગતનો
 કૃતકૃપારોઃ દયાને ગેકન ને
 અપ્રવાધઃ બોધ ન આપનાને
 હ્રદામ દુદયને વ્યાપ પાગધી જેવો
 વર્મમુગે ધર્મરૂપી મૃગને માગવામા
 વપ વધ કરનારો
 વૃત્તિવિયામ ધીજ્ઞ અને બુદ્ધિનો
 ગધ ગવ સરખો
 વિપદ્વિરુદ્ધામ આપત્તોરૂપીવેવોનો
 અથ અધ મરખો
 દુર્ગતિપદ્ધતૌ દુર્ગતિના રસ્તે ના-
 મમુચિતઃ થોગ્ય છે [ખવામા
 ક્રોધ ક્રોધ વિહાતુમ તજવાને
 મતામ સજ્જનોને

॥ શ્લોક ૩૩ ॥

વાયુ વાયગે થયા જેમ
 જલમુચામ મેડાને નાશ કરવામા

સમિગામ કાષ્ટોનો નાશ કરવામા
 યથા જેમ અગ્નિઃ દેવતા
 મિહઃ મિહ યથા જેમ
 કરટિનામ હાથીયોનોનાશ કરવામા
 તમમામ અધિકાર છેદવામા
 યથા જેમ અર્ક મર્ય
 હસ્તી હાથી યથા જેમ
 અવનિરુદ્ધામ વડોને હાગવામા
 પયસા પાણીનો નાશ કરવામા
 યથા જેમ ઝળઃ ઉતાળો
 ગત્ત, સમર્થ છે તથા ને પ્રમાણ
 પ્રશમાય નાશ કરવામા
 શમઃ શમતા રૂપાણામ ક્રોધનો

॥ શ્લોક ૩૪ ॥

તપ પૂરમ તપના સમુકતે
 પાયોમુચમિવ મેડાને જેમ
 મરુત પવન સહરતિ નાશ કરે
 ય જે કોપ
 કૃપાકેલિમ્ દયાની કોડાન

મુસ્તાફ્ફરમ મોથના અડગને
 ઇવ જેમ વરાહઃ કુક્ક
 ઘનતિ ઉપેટી નાખે છે
 ય જે કાલ સુહૃદ્ભાવમ મિત્રાન
 નાશમ્ નાશતે હિમમદ્વ ધિમ જેમ
 પયાજમ કમળને
 નયતિ પ્રાપ્ત કરે છે ય જે કોપ
 સ કોપ તે કાપ
 માટોપ આટોપ સહિત
 પ્રવિશતિ પ્રવેશ કરે છે
 મતા મજ્જનોના
 ચત્તમિ ચિત્તમા ક્ષિપુ યુ

॥ શ્લોક ૩૫ ॥

ત ગન્યા તેઓને ધન્યવાદ છે
 અભિવદનીયમ વાદવા યોગ્ય છે
 હહ અહીયા
 તત્વાદારવિન્દદ્વયમ તમના ચગ્ય
 ને તે માણસો [કમલનુ યુગ્મ
 પાત્રમ્ સુપાત્ર છે

સકલશ્રિયામ મનગી લક્ષ્મીના
 જગતિ જગત્મા
 તત્કીર્તિઃ તે માણસોની કીર્તિ
 તરીનર્તિ નાચ્યા કરે છે
 તન્માહાત્મ્યમ તેમનું મહાત્મ્ય
 અમનિમમ અમુલ્ય છે
 મુગ્ધરાઃ દેવતાઓ
 સર્વેઽપિ મનગી પાપ
 તત્કીકરા તેમના નોકરો થાય છે
 યે જે માણસો કોર્પદ્વિપ કોપ રૂપી
 હાથીને (હાજવામા)
 સિદ્ધશાવ મિહુના ખર્યાની

મદ્રમમ તુલ્ય મ્વાન્ત ચિત્તમા
 શમમ શમતાને
 વિપ્રતિ ધાગ્યુ કરે છે

॥ શ્લોક ૩૬ ॥

વનવહ્નિ દાવાનલ કોઽપિ કોપિણ
 ક્રોધરૂપઃ ક્રોધ રૂપી
 પ્રરૂપિતઃ જાણાવેલોજ છે

જાનતરમ અન્ન રહેલુ ય જેકાપાસિ
તપોવિત્તમ તપ રૂપી ધનને
મરમ્માત બ મ રૂપ કુરુતે કરે છે
શ્રણાત્ લગ વારમા

॥ શ્લોક ૩૭ ॥

જાતિ જાનિતો મદ
પશ્ચર્યમ ઐશ્વર્યતાનો મદ
ચલ બલના મદને
શ્રુત શાસ્ત્રના મદને
અન્વય વશતા મદને
તપ, તપના નદને રૂપમ રૂપના મદને
ઉપલબ્ધિશ્રિતમ વનના મદને
ગર્વમ્ મદને
સર્વગુણ ન પૂર્ણ ગુણ રૂપી
પક્ક પર્વત એક પર્વતમા
પર્વિમ પદ્મ જેવો મા નહિ
આત્મન હે આત્મા કૃથા કર
મવથા સર્વ પ્રકારે સગમ્ એખતને
ગચ્છાતિ અથા છે યત્ર યત્ર જ્યાં જ્યાં

અમૌ આ ગર્વ તદ્વત્તદ તેતેખાખતો
જનાશામ્પદ નાશનુ આન
પ્રેય પદ ભવમા
પ્રાણમૃતઃ પ્રાણીયોને મરન્તિ યાયે
અભિમતપ્રાપ્તિ અગ્નિજ્વલની પ્રાપ્તિ
પ્રહીણા વિનાના
શ્રણાત્ લગ વારમા

॥ શ્લોક ૩૮ ॥

ઔચિત્ય ઓચિત્યતા રૂપી
ચારુચરિત જે મનોહર આયગમ
રૂપી
અમ્બુજ કમલને નાશ કરવામા
શીતપાદમ ચ દ્ર મરખો
સત્કર્મ ઉત્તમ કાર્યની
કૌશલ કુશલતા રૂપી
કુચેલ ચ દ્ર વિકાશી કમલને
કઠોરપાદમ સૂર્ય સરખો
સમવ્ય માયગવા લાયક
સેવન કાર્ય રૂપી

वनद्वयं वनवृक्षेनाशं जन्वामा
सामयोनिस्य हाथी गणेश
मानमभिमानने विमुञ्च तच्छृष्टे
मुकृतं पुष्टं इषी
अम्बुधिं समुद्रं शोषयामा
कुम्भयोनिस्य अगस्त्य मुनिः शैवः

॥ श्लोक ३८ ॥

विषदाम् आपदाभ्यानां
सद्यः स्थानं भवेत्
गर्वः अयम् आ गर्व
अपूर्वः आन्यथ्यं काण्ड
उर्वतः पर्वतं स्मृतः ऊर्ध्वतो ह्ये

॥ श्लोक ४० ॥

ऋष्टः उपायतो
येन ते अहङ्कार इषी सर्पं वदे
जनः भाग्यं जहाति तच्छृष्टे ह्ये
विनयप्राणान् विनय इषी प्राणान्
प्रसिद्धिप्रदानं दीर्घिने आपनारा
यद्वेष्टेन तेना उपाय वदे

विवेकनीति विवेकं अने नीति उपा
नयने अने तेने समीप्य भीक्षुने
समीयते गेहवाय ह्ये
यद्वेष्टस्य तेना प्री उपायदानु
कीलकीलितमित्र मीक्षार्थी अवा
स्वयम् न्यिष्ट [१३३] ह्ये तेन
वपुः शरीरं जायते १ अय ह्ये
दर्पम् अहङ्कारने
मर्ममूढं नार्पणी पदे
अतिजिह्मगहनं अत्यन्तं नय उ-
कः उपायभाग्यं तम तदा प्रजान्ना
सृष्टेन अपर्शं ऊरे
कोविदः शब्दो भाग्यं

॥ श्लोक ४१ ॥

दम्भं दत्तने बका इव अग्नौ तेन
विवाय करीनं
दुरागया दुष्ट आशयवाणा
ये ते भाग्यसे
मीनमिव मन्योने तेन

જાંબિલજનાન મર્ધ જનોને
 પ્રતિવચયન્તિ હો છે તે ન બેવા
 માદ્દાન મિત્રામૃથી અમલ નિર્મળ
 વૈર્તિ યશ રૂપી લતા વેલ પ્રત્યે
 પચાત્તન વચ્ચાદ મર્ણી
 જાતા પોતાનોજ આત્મા
 પ્રપચ્ચતુર પ્રપચમા ચતુર
 અચતુર મુર્ખ બવા ઐ
 અવચિ હર્ષ્યા છે

॥ શ્લોક ૪૨ ॥

માયામ માયાને
 દમામ આવા પ્રકાશની
 કુટિલશીલ દુરાચરણના
 વિહારવિજ્ઞામ વિહારમાયતુચ્ચવી
 મન્યામહે માનીએ છીએ
 દેદિ દુદયમા ભુજગવધ્રમ સર્પિણીને
 નવીનામ આશ્ચર્ય કાગક
 નદ્ર હાથેલો
 જનયા આ માયા વરે

સ્મિતસગેન વિજ્ઞવ મમયની
 મહોન્દ્રામ્ય સમાન મુખવાળો
 માહમ મોહને નયેત પાપ કરે છે
 યદ્દુતરાન ને ખીજ માણસોને
 મધુગમ મીઠુ વ્રુવાળ બોલેતો

॥ શ્લોક ૪૩ ॥

વિશ્રમમ વિશ્રામને
 મુજર્ગદ્ય નાપિણી નેમ
 જીવિતતનુમ જીવતા શર્મગન
 વ્યાહન્તિ હણે છે યા ને માયા
 દેહિનામ માણુએના યા ને માયા
 સોહાર્દમ મિત્રતાન
 અપાકર્ગોન દુર કરે છે
 શુચિતામ પવિત્રતાને સ્પર્શ, નપર્શ
 અશુચિનાદિવ અપવિત્ર વસ્તુનો
 યા ને માયા નેમ
 કૌટિલ્યકલા કુટિલતાની ક્ષાન
 કલામદ્વ ક્ષાને જમ
 વિધોઃ ચ દ્રમાની પુષ્પાતિ પોષે છે

પક્ષ પખવાડીયુ મિત શકલ
 તામ તેવા પ્રકાગ્ની
 નિર્મોકમુદ્વ કાયળીને જમ
 ડરગ ચર્પ
 શ્વતગતિમ્ શુભ ગતિને શેકનારી
 માયામ માયાને કઃ કયો માળય
 નમુચ્ચતિ નયી છોડનો

॥ શ્લોક ૪૪ ॥

યે ન માળયો
 કૌટિલ્યકલા કપટની કલાના
 કલાપકુશલાઃ ગમ્ભીરમા કુશલ
 ત તેવા માળયો [એવા
 મન્તિ છે અનેકે યણા
 શ્રિતૌ પૃથ્વીમા યે ન માળસો
 દાર્ય મનોહર આર્જવ મન્વતા
 વર્યવર્ય ઉત્તમ પરાક્રમતુ
 મદનમ સ્થાન રૂપ ત તે માળસો
 કેચિદ્દાવ વિરલાજ ધ્રુવ નિશ્ચય
 લખ્યન્ત મેળવાય છે

પદેપદે પગદે પગદે
 ફલમૈ ઉત્તમ કુળોયી
 નમ્રાઃ નમેવા દગિદ્ગુમા' તુ' ઇત્રુયો
 મપ્રીણન યુશી ક નાર
 મુવનાનિ ત્રયે ભવનોને
 પેગલફલ ઉત્તમ કુળો વંડ
 અન્ધ અપજા હિ નિશ્ચય
 કલ્પદ્રુમ' કદપ વૃક્ષ

॥ શ્લોક ૪૫ ॥

ડમાયા ઇવ પાર્વતીનો જમ
 માયાયા માયાનો સપર્કમ ગમ્યવને
 રેમુચ્ચમુચ્ચ અગે તુ તજી દે
 ઇશ્વર'અપિ નશ્વર પણ
 નરઃ માળુમ નૂતમ નિરચય
 યત્સગાત્ જેના સગથી
 મિમતામ ભય કરપણને
 મજેન્ ભજે છે

॥ શ્લોક ૪૬ ॥

નાશમ નાશને યઃ જે લોભ

યજમામ યજ્ઞાના કરાતિ કંઠે છે
 રજમામ ધૃત્તિના વ્રાત નમ્રદ
 જનિતાનામદ્વ વાયુનો જેમ
 વાસમ્ વાગને ય જે લોભ
 મહમામ તેજના
 તનોતિ વિન્તા કંઠે છે
 વયસામ ઉન્નરને પાત પતન
 શરાણામદ્વ બાળાનો જેમ
 શામામ શોભાને ય જે લોભ
 વચસામ વચનોની હિતસ્તિ હાજે છે
 પયસામ પાણીની વૃદ્ધિ વન્નાત
 પ્રનાનામદ્વમેયની જેમ ત્યક્ત્વાતશ્નત
 કૃત્યકરીત્ર કાર્ય રૂપી દાવીના
 વૃન્મ દુષ્ણ - વસને બેઠવામા
 શરમન્ મિહનમાન લોભમ્ લોભને
 ગુમયુ ભવ કંથ્યાણ કારક થા

॥ શ્લોક ૪૭ ॥

કિં ધ્યાનૈઃ ધ્યાન કરવાથી યુ
 મુખપદ્ય મુખ રૂપી કમવન

મુદ્રણચણેઃ બધકન્નાગ કિંચ યુ
 ટન્દ્રિયાણામ ટન્દ્રિયોના
 જયે જીતવા વરે શુ
 રુદ્ધન્છેઃ ગુરુછાને મેકના
 તપમામ તપના પુન વર્ણી
 પ્રતપનૈ તપવા વરે કિમ્ યુ
 મેદમામ ચરખીના
 શાપણૈ શાપનાગ કિમ્ યુ
 વાચામ વચનાના
 જનિતશ્રમે શ્રમ યુક્ત એવા
 પરિચદૈ પરિચય વરે કિમ્ યુ
 કુંજયુક્તે કલેશ કન્નાગ
 વ્રનૈ વ્રતાવરે ચન્ને લાભ લોભ
 અસિલલોપ નમત્ર દોષાને
 પોષણપદુ પોષવામા ચતુ
 જાગર્તિ જાગે છે ચિત્તે મનમા
 અતિમૂં દુષ્ણના ન્યાન કપ

॥ શ્લોક ૪૮ ॥

મ ને માતાય

મૈર્યેષ્ઠક નિરતાનુ એક

નિકેતનમ્ સ્થાન રૂપ

સઃ તે માણસ

સુમદશ્રેણિયોદ્ધાઓની પક્તિમા

વ્રદામણિ, અગ્રેમર સઃ તે માણસ

પ્રાગભ્ય મોટાઈના

પરાનુભવ ઉચા ભાવથી

સુમગઃ મનોહર ધ્યાતધુર યાન

ધુર્વહઃ સમર્થ [રૂપી ધુમરીને

સઃશ્રેષ્ઠ તે માણસ શ્રેષ્ઠ છે

સઃપુણ્યવાન્ તે પુણ્યશાળી છે

સઃશુચિઃ તે પવિત્ર છે

સઃશ્લાઘનીયઃ તે વખ્યાણવા યો-

મતામ્ ઉત્તમ જનોને [અ છે

ચેન જે માણસે અગણ્ય ધણા

ગુણાલિ ગુણના સમૃદ્ધ રૂપી

વલ્લિ વેડોના નાશમા

કલમઃ હાથી જેવો લોભ વોભ

મૃશમ્ અતિશય

સ્તમિત અટકાવ્યા છે

॥ શ્લોક ૪૬ ॥

મૈત્રીમ મિત્રાઈને

વિમુચ્ચતિ નજ દે છે સુદૃઢ મિત્ર

વિનયમ વિવેકને વિનેયઃ શિય

મેવામ્ મેવાને

મેવકજનઃ નોકર વર્ગ

પ્રણયમ્ મનેડને પુત્રઃ ભોકગ

નીતિમ્ નીતિને નૃપઃ રાજ

વ્રતમ વ્રતને કૃષિઃ યતિ

તપ તપને તપસ્વી તપની

લોભાભિમૂતહૃદયઃ જેનુ મન વેા

ભથી પરાભવ પામ્યુ છે એવો

કુલજ અપિ કુલીન માણસ પણ

લજ્જામ શરમને

॥ શ્લોક ૫૦ ॥

લોભમ્ભોજ લોભ રૂપો કમવની

આલિ શ્રેણીને નાશ કરવામા

શીતચુતિઃ ચ દ્રમા જેવો

અહિમરુચિ મૂર્ચા જેવો
 પુણ્યપાથોજ પુણ્ય રૂપી કમલોના
 પુજે સમૂહમાં (વિકસ્વગ કરવામાં)
 શુદ્ધધ્યાન શુદ્ધ ધ્યાનમાં
 એકસૌધ એક મહેલ જેવો
 પ્રગુણગુણ ઉત્તમ ગુણો રૂપી
 મણિશ્રેણિ મણિની શ્રેણીયોને
 ઉત્પન્ન કરવામાં
 માણિક્યસ્વાનિમાણેકનીખાણુજેવો
 શ્રેયોબલ્હિ કલ્યાણુ રૂપી વેલને વિષે
 આલવાલ અગીયા જેવો
 કલિમલ કળયોઅનેમલીનતારૂપી
 કમલારામ કમલના અગીયાને
 સહાર નાશ કરવામાં
 હસ્તી હાથી જેવો વૃષ્ણા તૃષ્ણા રૂપી
 કૃષ્ણાહિ કાળા સર્પને વશ કર-
 મત્ર મન્ત્ર સરખો [વામાં
 વિશતુ પ્રવેશ કરે હૃદિ હૃદયમાં
 સતામ ઉત્તમ જનોના

એવો આ
 સતોષપોષ સતોષની પુષ્ટિ
 ॥ શ્લોક ૫૨ ॥
 તેન તે માણુસે અવાદિ વગાડયો છે
 યશઃપ્રસિદ્ધિ, કીર્તિની પ્રસિદ્ધીનો
 પટહઃ ડકો પ્રાકારિ કર્યો છે
 યાત્રોત્સવઃ યાત્રાનો ઉત્સવ
 તીર્થનામ તીર્થોનો
 સતામ ઉત્તમ જનોના
 અમોદિ આનંદકર્યો હૃદયમ્ હૃદયને
 પ્રાણોદિ નાશ કરી
 પાપપ્રથા પાપેના વિસ્તારને
 શ્રેયઃશ્રેણિઃ કલ્યાણુની શ્રેણિને
 અવાપિ મેળવી છે
 વશસદને વશ રૂપી ધરમાં
 આરોપિ આરોપણુ કર્યો છે
 ધર્મધ્વજઃ ધર્મની ધ્વજ
 યેન જ માણુસે અપૂજિ પૂજ્યા છે
 પદ્મયી અને ચરણોને

હિતવર્તી હિતકારક
પિત્રોઃ માતા પિતાના
પવિત્રાત્મનોઃ પવિત્ર સ્વરૂપ

॥ શ્લોક ૫૨ ॥

લક્ષ્મી લક્ષ્મી તત્ર ત્યાં
પયોનિઘૌ સમુદ્રમા ઇવ જેમ
સરિત્શ્રેણિઃ નદીયોની પકિત
સમેતિ આવે છે
સ્વય પોતાની મેળે ભોગાઃ ભોગો
તત્રવસન્તિ ત્યા વસે છે
શાંખશિખર વૃક્ષની ટોચ રૂપી
આવાસે સ્થાનમા
વિહંગાઇવ પક્ષિયો જેમ
પૂજાસ્ફાતિમ્ માન્યના વિસ્તાર
હપૈતિ પામે છે તત્ર ત્યા [પણાને
સાલિલે જલમાં વીથીઇવ શ્રેણિ જેમ
પાથોરુહામ્ કમલોની ભક્તિઃ ભક્તિ
યત્ર જ્યા પવિત્રપુણ્યપરયો પવિત્ર
પુણ્યમાં તત્પર

પિત્રોઃ માતા પિતાની
અનુષ્ઠીયતે કરાય છે

॥ શ્લોક ૫૩ ॥

નસ્નાનૈઃઅપિ સ્નાન કરવાવડે પણ
તીર્થપૂત તીર્થો વડે પવિત્ર નહિ
પયસા પાણીના શુદ્ધઃ શુદ્ધ એવા
સિદ્ધાત્મનઃ સિદ્ધ પ્રભુના
નોજપૈઃઅપિ જપ વડે પણ નહિ
નઅપિ પણ નહિ
ચારુચરિતૈ મનોહર આયગ્લુથી
નઅપિ પણનહિ શ્રુતાનામ શાસ્ત્રાના
શ્રમૈઃ પરિશ્રમે વડે
નત્યાગૈઃઅપિ દાન વડે પણ નહિ
સપદામ્ લક્ષ્મીના ભવતિ થાય છે
સા તે શુદ્ધિ નઅપિ પણ નહિ
વ્રતાનામ વ્રતોના વ્રજૈઃ મમૂહ વડે
યા જે શુદ્ધિ પિત્રોઃ માતા પિતાના
પદપૂજનૈ પગ પૂજવા વડે
સુમગયો મનોહર એવા

શુદ્ધિ શુદ્ધિ મૃશમ્ અતિશય
જૃમ્ભતે થાય છે

॥ શ્લોક ૫૪ ॥

વિદૂમ્ જાણીએ છીએ
સ્વર્ગતરગિણી સ્વર્ગગા
પ્રકટિતા પ્રગટ થઇ છે તન્ તે
જાગલે જ ગણના મળ્ડલે દેશમા
દુ સ્થસ્ય દરિદ્રીના
પ્રવિવેશ પ્રવેશ કર્યો છે
વેશ્મનિ મકાનમાં
મનઃકામપ્રદા ઇચ્છિત ક્ષણ આપ-
સ્વર્ગવી કામધેનુ [નારી
પ્રાદુર્ભાવમ્ ઉત્પત્તિને
ઉપેયિવાન પામ્યો છે
મરુભૂવિ મારવાડમાં
ક્ષોણિભુવઃ વૃક્ષ સ્વર્ગિણામ્ દેવોનો
યત્ જ પિત્રોઃ માતા પિતાની
પ્રવિધીયતે કરાય છે પ્રતિદિનમ્ ગેજ
મક્તિઃ ભક્તિ શુભા શુભ

અસ્મિન્ યુગેઆ યુગમા

॥ શ્લોક ૫૫ ॥

યત્પ્રસાદ જ માત પિતાની મહે-
વશતઃ વરા હોવાથી [રખાનીને
કરિલીલામ હાથીના જવી લીલાને
પૂત્રપ્રતિમિતઃ પૂરા સરખો
અપિ પણ ઉપયાતિ પામે છે
પાદયોઃ યે ચરણની
ન, પ્રવિદધીત ન કરે
પિત્રોઃ માત પિતાની
કિમ શા માટે તયોઃ તે એવા
સઃતનયઃ તે પુત્ર સમુપાસ્તિમ્ સેવાને

॥ શ્લોક ૫૬ ॥

કિમ શા માટે પાથસામ્ જલોના
મથનવત્ મથનની પેઠે કુરુપે કરેછે
સુખેન્દ્રુ સુખની ઇચ્છાવાળો
હેબન્ધો હે બન્ધુ [એવે
મુઘાણવ ક્રેકટજ
વિવિધમ્ જુદી જુદી પ્રકારનો

નિકરમ સમ્રહને
ક્રિયાણામ ક્રિયાથોના
વસ્તુપ્રકાશન વસ્તુઓને પ્રકાશ
પદુઃ સમર્થ એવા [કરવામાં
પ્રકટપ્રભાવઃ પ્રગટ પ્રભાવવાળા
એવા

દીપ્રપ્રદીપ્તઃ પ્રકાશિત દીવાની
ઇવ પેઠે ચેત્ એ ગુરુ ગુરુ
ન, આદ્યતઃ ન એવ્યા

॥ શ્લોક ૫૭ ॥

ધ્વસમ્ હૃત્યાને
નવિદધાતિ કરતો નથી યઃ જે ગુરુ
તનુમતામ જીવોની જૂતે બોલે છે
ન નહિ માણામ બાષાને
મૃષા અસત્ય સ્તેયમ ચોરીને
નચિત્તનોતિ કરના નથી
નપ્રકુરતે ભોગવતા નથી
વક્ત્રુવામ્ આથોના ભોગાન્ ભોગો
સ્વર્ણાદિ સોનુ વિગેરે

પરિગ્રહ પગિત્રહની
ગ્રહિતતામ મોહ પાણને
ધત્તે ધારણ કરે છે ચિત્તે મનમા
કચિન કોઈપણ વખતે
સસેવ્ય સારી રીતે સેવવા બે-
ગુરુઃષ્ય એ ગુરુ [ઇએ
દોષવિમુક્ષ નિર્દોષ એવા
સસારપાર સસારના છેડાને
ચ્છુભિઃ ઇચ્છનારાઓએ

॥ શ્લોક ૫૮ ॥

યે જે ગુરુઓ
વિશ્વામપદમ વિશ્વાસનુ સ્થાન
પ્રતિમુવઃ સાક્ષિ રૂપ
નિર્વાણશર્મ મોક્ષના સુખને
અર્પણે અર્પણ કરવામાં
અધોગતિ નન્ક ગતિના
દુર્ગમાર્ગ વિષમ માર્ગમાં
ગમનદ્વાર ગમન કરવાના દ્વાર પ્રત્યે
પ્રવશ પ્રવેશ કરવામાં

અર્ગલા' ભૂગળ જેવા
 ધર્મઅધર્મ ધર્મ અને અધર્મ
 હિતઅહિત હિત તથા અહિતને
 પ્રકટન પ્રકટ કરવામા
 પ્રાપ્તપ્રમોદા હર્ષને મેળવનારા
 યે જે યુગ્મ્યો
 તેસેવ્યા: તે યુગ્મ્યો સેવવા જોઈએ
 મવવારિઘૌ સસાર સમુદ્રમા
 સુગુરવ સારા યુગ્મ્યો
 નિવિછદ્રપ્રોતા:દ્વ અપ્પ ૭ વહાણ
 જેવા

॥ શ્લોક ૫૮ ॥

યે જે યુગ્મ્યો
 વ્યાપારપરાયણા વ્યાપારમાં તત્પર
 પ્રણયિનીપ્રેમ સ્ત્રીયોના પ્રેમમા
 પ્રવીણા:ચ પ્રવીણ થાય છે
 યે જે યુગ્મ્યો
 ધાન્યાદિપરિગ્રહ ધાન્ય વિગેરે પ-
 રિમહુના

આમહમ્ આગ્રહમાં સ્થાન તુલ્ય
 સર્વાભિલાષા:ચ સર્વ વસ્તુના ક્ષા-
 યે જે યુગ્મ્યો [લયુ
 મિથ્યાવચન મિથ્યાવાદના
 પ્રપચચતુરા: પ્રપચમા ચતુર એવા
 યે જે યુગ્મ્યો
 અહર્નિશમ ગત્રી દિવસ
 મોજિત ભોજનમા આશક્ત
 તે તેવા પ્રકાગ્ના [એવા
 સેવ્યાન સેવવા ન જોઈએ
 મવોદયૌ સસાર સમુદ્રમા
 કુગુરવ નિન્દિત યુગ્મ્યો
 સચ્છિદ્ર છિદ્રવાળા
 પાતા: વહાણ દ્વ જેમ

॥ શ્લોક ૫૯ ॥

ચેત્ જે દાનશીલતપસા દાન શીલ
 ફલમ્ ફળને [અને તપના
 આમુમ્ મેળવવાને
 ર્દ્દા ઈચ્છા હોય તો

સ્વર્ગઅપવર્ગ સ્વર્ગ તથા મોક્ષના
પુરયો નગરના
પથિ, ચેત્ માર્ગેમા જો
ચિયાસા જવાની ઇચ્છા હોય તો
વાહ્યા, ચેત્ ઇચ્છા હોય તો
સુકૃતદુઃકૃતયોઃ પુણ્ય પાપના
વિવેકે તકાવતમા
સેવ્યઃ સેવવા જોઈએ
સમાધિનિધિઃ સમાધિના ભંડાર
અથ ગુરુ તે ગુરુ તદા તો [૩૫
આર્યૈઃ ઉત્તમ પુરૂષો વડે

॥ શ્લોક ૬૦ ॥

જ્યોતિર્જાલમ્ જ્યોતિનો સમૂહ
ઇવ જમ અભિજની કમલિની
પ્રિયતમમ પતિને (મર્થ)
પ્રીતિઃ પ્રીતિ
તનમુચ્ચતિ તેને છોડતી નથી
શ્રેયઃશ્રીઃ કલ્યાણની લક્ષ્મી
અવતિ થાય છે હવે અહીંયા

તત્ સહચરી તેની સહચરી
જ્યોત્સ્ના આદની
સુધાશોઽવ ચ દ્રની જમ
મૌભાગ્યમ સૌભાગ્ય
તમઽપૈતિ તેની પાસે આને છે
નાથમ ધણીને, (રાજાને)
અવને પૃષ્ઠીના
સેનાઈવ સેના જમ તમ તેને
કાક્ષતિ ઇચ્છા કરે છે
સ્વઃ સ્વર્ગની બ્રહ્મ મોક્ષની
અભિગમતા લક્ષ્મી વશાઈવ શ્રીજમ
તરુણમ જીવાન પુરૂષને
ય જ માણસ અર્ચામ પૂજાને
વિધતે કરે છે
અર્હતામ્ અરિહન્ત પ્રભુની

॥ શ્લોક ૬૧ ॥

સ તે માણસ
શ્લાઘ્ય વખાણવા લાયક છે
કૃતિનામ કૃતાર્થ જનોમા

તતિઃ શ્રેણિ

સુકૃતિનામ્ પુણ્યવન્તોની

તમ્ તે માણસને

સ્તૌતિ સ્તુતિ કરેછે તેન તે માણસે

આત્મન પોતાનુ વશ કુલ

અશોભિ શોભાવ્યુછે નમન્તિ નમેછે

યોજિતકરાઃ હાથ બેડનારા

તસ્મૈ તેને વ્રજા સમૂહ

મૂમુજા ગળચ્છોના તસ્માત્ તેનાથી

નપ્રથિત પ્રસિદ્ધિ પામેલો નથી

પરઃ બીજે માણસ અસ્તિ છે

મુવને જગત્મા જાગર્તિ જાગે છે

ચિત્તાર્તિહન મનની પીડાને હર

કાર્તિઃ યશ નારી

તસ્ય તે માણસની વસન્તિ રહે છે

ભોગનિવહા ભોગના સમૂહો

તસ્મિન્ તે પુરૂષને વિષે

જિનમ્ જીનેશ્વરને ય જ માણસ

અર્ચતિ પૂજે છે

॥ શ્લોક ૬૨ ॥

તસ્માત્ તે પુરૂષથી દૂરમ્ દૂર

ઉપૈતિ અથ છે દુઃખમ્ દુઃખ

અશ્વિલમ્ સમગ્ર

સિંહાત્ત્વ સિંહથી જમ

શ્મશ્રજ હાર્યાંયોનો સમૂહ

વિઘ્નૌઘઃ વિઘ્નોનો સમૂહ

બિભેતિ બીયે છે

સર્પનિકરઃ સર્પોના સમૂહ

કસારિ કશના શત્રુનુ (કૃષ્ણ)

યાનાત્ત્વ ગરુડ થકી જમ

બિંબાત્ બિંબ થકી

પક્ષિનીપતે. સૂર્યનાં જમ

નિશા રાત્રી નશ્યતિ નાશ પામે છે

અનર્હાગતિઃ અશુભ ગતિ

પૂજ્યન્તે પૂજાય છે

જિનમૂર્તયઃ જીનની મૂર્તિયો

પ્રાતિદિનમ્ હમેશ

યદ્દામ્નિ જેના મકાનમા

સસ્કૃતયં સ્ફુરાયમાન એવીયો

॥ શ્લોક ૬૩ ॥

પવેઃ વજ્રની ધારાકારા ધારા સરખી
વ્યસનશિખરિણિ દુઃખ રૂપી પ-
ર્વતમા

ઉત્તમવવને ઉત્સવ રૂપી વનમા
વસન્તઃ વસન્ત ઋતુ જેવી
સકેતઃ સકેત જેવી ત્રિદિવ સ્વર્ગ
શિવ મોક્ષની સપત્તિ સપદ રૂપ
યુવતેઃ જીવાન સ્ત્રીને બોલાવવામા
મવામ્બોધૌ સસાર સમુદ્રને તગ-
પોતઃ નાવના જેવી [વામા
સુકૃત પુણ્ય રૂપી
કમલાનામ કુમળોને ઉત્પન્ન કર-
મરસી તલાવ સરખી [વામા
જિનેન્દાણામ જીન પ્રભુઓની
અર્ચા પૂજા
પ્રથિતમાહિમાના ફેલાયેલા મહિ-
મદનમ્ સ્થાન સમાન [માના

॥ શ્લોક ૬૪ ॥

ન નહિ શ્રૂ જુકુટિ

સાટોપકોપા આટોપમહિતરોપવાળી
કરયુગલમ બને હાયો ચાપ ધનુષ
ચક્રાદિ થક વગેરેથી
ચિહ્નમ ચિન્હવાળા
કાન્તાકાન્તઃ સ્ત્રી મનોહર
ન, અઢક નહિ-બોળો
મુલ્લકમલ મુખ કમળ
સપ્રકોપ કોપ તથા
પ્રસાદમ પ્રસન્તાવાળુ
યાન આસીના વાહન પર બેઠેલી
મૂર્તિન મૂર્તિ નથી બેસતી
નયનયુગમ બન્ન આંખો
કામ કામ કામની ઇચ્છાથી
અભિરામમ્ મનોહર એવું
હાસ્ય હાસ્યથી ઉત્તફૂલૈ પ્રકૃલિત
ન, ગહૈ ગાલનથી સમય ભયયુક્ત
મયમિદં ભયને ભેદનારા

યમ્ય જે દેવની સન્દેવ તે દેવ
સેવ્યઃ સેવવા જોઇએ

॥ શ્લોક ૬૬ ॥

કેન કયા પુરૂષે અકારિ કરેલી છે
પ્રશસ્યા વખાણવા લાયક
શશિની ચન્દ્રમામા
ધવલિમા ધવલપણુ
ચર્હિણાન્ મોરોના પ્રવર્હે મનોહર
વર્હે પીછામા ચિત્રમ્ ચિત્ર
વિચિત્રમ્ જુદી જાતનુ
જલરૂપટલે કમલોના સમૂહમા
મારસૌરભ્ય મનોહર સુગન્ધિની
મપદ્ સપદા દુગ્ધે દૂધમા
સ્નેહ્યમ્ ચીકાશ
સિતાયામ્ સાકરમાં
અસમમધુરિમા અતિશય મીઠાસ
પદ્મપાળૌ સૂર્યમા પ્રતાપઃ પ્રતાપ
નૈર્મલ્યમ્ નિર્મલતા
સાનુકૂલ્યમ્ અનુકૂલતાવાળી

પયસિ પાણીમા વિનયઃ વિવેક
પુસિ પુરૂષમાં
સદ્વશજાતે સારાવ શમાં જન્મેલો

॥ શ્લોક ૬૭ ॥

વિષ્ણ્યાનામ્ તાગઓનુ
ગગનઃ ગગન પયોનિધિઃ સમુદ્ર
અપામ્ જલોનુ અમ્મોજબન્ધુઃ સૂર્ય
ત્વિષામ્ કાન્તિનુ
દેવાનામ્ દેવતાઓનુ
ત્રિદિવમ્ સ્વર્ગ નૃણામ્ મનુષ્યોનુ
વસુમતી પૃથ્વી
વિંધ્યાચલઃ તે નામનો પર્વત
કુમ્ભિનામ્ હાથીઓનુ
આરામઃ બગીચો
પૃથિવીરૂહામ્ વૃક્ષોનુ
કુમુદિનીપ્રેયાન્ ચંદ્રમા
કલાનામ્ કલાઓનુ યથા જેમ
કાસાર તળાવ
સરસીરૂહામ્ કમળોનુ

વિનય વિવેક સ્થાનમ્ સ્થાન
ગુણાનામ્ સદ્ગુણોનુ
તથા તે પ્રભાણે

॥ શ્લોક ૬૮ ॥

ન નહિ સ્વર્ણાભરણે સોનાના
આભૂષણથી
વિભૂષિતવપુ, શોભિત શરીરવાળો
સૃષ્ટિમ્ પુષ્પની માલાઓથી
પ્રાજિતઃ પ્રકાશ થયેલો નો નહિ
મુક્તફલ મેાતીયોના હાર હારે વડે
હારિદ્વયઃ મનોહર દૃઢ્યવાળો
નો નથી શોભતો
દિવ્યવાસોવૃત દિવ્ય વસ્ત્રોદ્વાળો
રુપોપચિતઃ અતિશય રૂપવાળો
સિધુરવર ઉત્તમ હાથીના
સ્કવાધિરુદ્ધ સ્કન્ધ રૂપ બેઠેલો
તત્સૌભાગ્યમ્ તે શોભાને
સમુપૈતિ પામે છે યત્ જ શોભાને
વિનયિતા વિનય રૂપી

મૂષા અલકારથી
અભિરામઃ મનોહર એવો
પુમાન પુરૂષ

॥ શ્લોક ૬૯ ॥

અન્યૈ બીજા એવા
ગુણૈઃ ગુણો રૂપી અલ્પ અગ ટે
અલકરણે આભૂષણો વડે
નરાણામ્ મનુષ્યોને
યદિ, અસ્તિ, ચેત્ જો છે તે
વિનયમહનમ્ વિનય રૂપ અલકાર
એક ફક્ત અન્ને શરીરમા
આયાન્તિ આવે છે
નાયકમ્ ઇવ સેનાપતિને જેમ
ધ્વજિનીજના સેનાના માણસો
યત્ જ સર્વે ગુણા સમગ્ર ગુણો
સ્વયમ્ ગેતાની મેળે
ઇદમ્ તે વિનયને હૃદયે હૃદયમા
વહન્તમ્ ધારણા કરનારને

॥ શ્લોક ૭૦ ॥

પ્રેમપાત્રમ્ પ્રેમના પાત્રરૂપ
 પ્રજાયન્તે થાય છે
 વિનીતાઃ વિનયવાળા
 પશવઃઅપિ પશુઓ પણ
 તસ્માન્ તેટલા માટે
 વિનયઃએવ વિનયજ અયમ્ આ
 સ્વીકાર્યઃ સ્વીકારવો જોઈએ
 કાર્યકોવિદૈ કાર્યમા ચતુર મા-
 નુસોએ

॥ શ્લોક ૭૧ ॥

પ્રાણા પ્રાણો યાન્તુ આત્મા જાઓ
 સુરેન્દ્રચાપરુચયઃ ધન્દ્રધનુષ જીવી
 મપત્તયઃ સ પત્તિયો [કાન્તિવાળા
 અચિરા ચ ચલ એવીઓ
 સચારાઃ સચાગે પિતૃ પિતા
 પુત્ર છોકરો મિત્ર ભાઈબન્ધ
 રમણીમુલ્યાઃ સ્ત્રી વિગેરે
 મમાઃ સરખા બુદ્ધિદૈ પરપોટાની
 તારુણ્યાદિ જુવાની વિગેરે

ઘર્ગુણા શરીરના ગુણો
 ગિરિનદી પર્વતની નદીના
 વેગૈક વેગ સરખા
 પારિપ્લવા ચ ચલ એવા
 કીર્ત્તેઃ યશની
 કેલિગૃહમ્ કીડાનુ સ્થાન
 નીતિવનિતાસદ્ગઃ ન્યાયરૂપીસ્ત્રીનો
 ચિરમ્ નિરન્તર વિષ્ટતુ રહે [સ ગ

॥ શ્લોક ૭૨ ॥

યથા જમ ઉપાયૈઃવિના ઉપાયવિના
 નિમ્નાવનીમ્ નીચી જમીન પ્રત્યે
 એતિ જાયછે નદીવિહ નદીનો પ્રવાહ
 સ્વયમ પોતેજ
 નયવતઃ ન્યાય વાળાની
 અધ્યર્ણમ્ સમીપમા
 તથા તે પ્રમાણે અધ્યેતિ પામેછે
 શ્રિયામ્ લક્ષ્મીનો ભર. મમ્

॥ શ્લોક ૭૩ ॥

સબન્ધી સબધવાળો

પ્રણયૈઃ પ્રીતિથી સર. સરોવર
 કુવલયૈઃ કમળેા વડે સેના લશ્કર
 રગદ્ગદયૈઃ ઉછળતા ઘોડાઓ વડે
 સ્ત્રીવાહુઃ સ્ત્રીનો હાથ
 વલયૈઃ ક કણોથી પુરી નગરી
 નિલયૈઃ મહેલોથી નૃત્યમ્ નાચ
 તાતાલયૈઃ ‘‘તાતાથઈ’ શબ્દોવડે
 ગન્ધર્વઃ ઘોડો રયૈઃ વેગ વડે
 સભા સભા સહૃદયૈઃ વિદ્વાનોથી
 આત્તવ્રતઃ મુનિ
 વાહ્મયૈ શાસ્ત્રો વડે
 શિષ્યૌઃ (શિષ્યોનો સમૂહ)
 વિનયૈઃ વિનયો વડે કુલમ્ કુળ
 તનયૈઃ પુત્રો વડે આમાતિ શોભે છે
 મૂપઃ રાજ નયૈઃ ન્યાય થકી

॥ શ્લોક ૭૪ ॥

નીતિ ન્યાય
 કીર્તિવશ્ચ કીર્તિ રૂપી સ્ત્રીને
 વિલાસસદન વિલાસ કરવાનુ સ્થાન

પ્રસિદ્ધેઃ પ્રસિદ્ધીને
 ઘુરા ધારણ કરનારી
 પુણ્યધરાધપિ પુણ્ય રૂપી રાજની
 પ્રિયતમા વહાલી સ્ત્રીના જેવી
 શ્રિયામ્ લક્ષ્મીનો
 સગમઃ સગ કરાવનારી
 સદ્ગતિમાર્ગ સદ્ગતિના માર્ગ મા
 દીપકલિકા દીવાની કલી સરખી
 સસ્ત્રી સખી જેવી
 શ્રેયસામ્ કલ્યાણોની
 પ્રીતિપરપરા પ્રીતિની પર પરાને
 પ્રસવિનો ઉત્પન્ન કરનારી
 પ્રતીતેઃ પદમ્ વિશ્વાસનુ સ્થાન છે

॥ શ્લોક ૭૫ ॥

પૂજ્યોપાસ્તિ પૂજ્યોની સેવા
 અનાદર આદર નહી
 અઘમનરે નીચા માણસમા
 નોવચના ન ઠગવાપણુ
 ધર્મિણામ્ ધર્મીઓને

સત્યાવાક્ સત્ય વાણી
 પુરત આગળ પ્રમોઃ અધિકારિની
 અનુચિત્યાગ અયોગ્યનો ત્યાગ
 અનુરાગઃ સ્નેહ
 નિજૈ. સગાએ સાથે
 સગઃ સોખત સાધુષુ સાધુઓની
 નિત્યકૃત્યકરણ નિત્ય કર્મોનુ કર-
 સ્નેહઃ પ્રેમ સહ સાથે [વાપાણુ
 ઓજસ્વિમિ પ્રતાપીયોની
 દીન અન્નાથ ગરીબ અને અનાથ
 જનેષુ માણુસોમા [એવા
 ઉપકરણમ્ ઉપકાર
 ન્યાય્યઃ ન્યાયનો અયમ્ આ
 અધ્વા માર્ગ સત્તામ્ સજ્જનોનો

॥ શ્લોક ૭૬ ॥

ચેત્ જો પાપાપચયમ્ પાપનાનાશને
 ચિકીર્ષસિ કરવાની ઇચ્છા છે તો
 રિપોઃ શત્રુના મુર્ધ્નિ મસ્તકમા
 ક્રમૌ બને ચરણને

ધિત્સાસિ મુકવાને ઇચ્છે છે તો
 ક્લેશધ્વસમ્ કલેશના નાશને
 અમીપ્સાસિ ઇચ્છા છે તો
 પ્રવસનમ્ પ્રવાસ
 સર્વોગસામ સર્વ અપગ્રાધાને
 દુઃકીર્તિમ્ અપકીર્તિને
 પ્રજિહીર્ષસિ હરવાને ઇચ્છે છે તો
 પ્રતિપદમ્ પગલે પગલે
 પ્રેત્ય બીજા ભવમા શ્રિયમ્ લક્ષ્મીને
 લિપ્સસે મેળવવા ઇચ્છા છે તો
 સર્વત્ર સર્વ જગ્યાએ પ્રવિધેદિ કર
 તત્ તો હે પ્રિયસસ્ત્રે હે પ્રિય મિત્ર
 પૈશુન્યશુન્યમ્ ચાડી વિનાનુ
 મન. મનને

॥ શ્લોક ૭૭ ॥

ન નહિ અમૌ અગ્નિમા
 નીરુહમ્ કમળ
 સર્પલપને સર્પની જીભમા
 પીયૂષમ્ અમૃતનો સમૂહ

પ્રભામર્તુ મર્યને
 ન, અમ્યુદયઃ ઉદય થતો નથી
 પશ્ચિમગિરૌ અસ્તાચલની ઉપર
 વહ્ની, ન વેલડી, નથી
 વ્યોમનિ આકાશમા
 ન સ્થૈર્યમ્ સ્થિરતા, નથી
 પવને પવનને વિધે
 મરૌ ભાગ્વાડમા મરતામ દેવોને
 ર્વીરુદ્ધઃ વૃક્ષ (કલ્પવૃક્ષ)
 ન, સ્યાન્ થતો નથી યથા જમ
 દૌર્જન્યે દુર્જનતામા
 યશસામ શ્રીતિનો તથા ને પ્રમાણે
 નહિ નથી મર સમહ
 મોમત્વિષામ ચન્દ્રની કાન્તિના
 મોદરઃ સમાન

॥ શ્લોક ૭૮ ॥

તન્ તે સપત્તિમ રાપત્તિને
 અનુદયમ્ ઉદયમ વિના
 પ્રકટયન્ પ્રગટ કરતો

કર્તિમ્ યશને કુર્વન્ કરતો એવો
 કલિમ્ કલ્યાણને પ્રાણાન પ્રાણેને
 પ્રાણમૃતામ્ પ્રાણીયોના
 હરન્ હરણ કરતો એવો
 સુકૃતમ્ પુણ્યને નૃત્યમ્ નાચને
 વિતન્વન્ વિસ્તાર કરતો
 વૃષામ્ લજ્જાને
 આરોગ્યમ નિગેગી પણાને
 ગિલ્લન કરતો અપચ્ચમ્ કુભોજનને
 અજનમ્ ભોજનને વિદ્યામ્ વિધાને
 નિદ્રામ્ નિદ્રાને દધન્ ધારણ કરતો
 કાક્ષતિ ઇચ્છા કહે છે એષઃ એ
 યદૂહતે જે ઇચ્છે છે
 સુમગતામ્ સોભાગ્ય પણાને
 પૈશુન્યતામ્ પિશુનતાને
 આસૂત્રયન્ કરતો એવો

॥ શ્લોક ૭૯ ॥

ધર્મમ્ ધર્મને ઘુનોતિ નાશ કહે છે
 વિધુનોતિ ફર કરે છે

ધિયામ્ બુદ્ધિના સમૃદ્ધિમ સમૃદ્ધિને
 શ્લાઘામ કીર્તિને
 સિનોતિ નાશ કરે છે
 દુનોતિ દુભાવે છે
 દયાવિલાસમ દયાના વિલાસને
 ચિતામ્ ચિતાને
 ચિનોતિ ઉત્પન્ન કરે છે
 તનોતિ વિસ્તારે છે
 તનૂપ્રતાપમ્ શરીરના તાપને
 ક્રોધમ ક્રોધને ધિનોતિ વધારે છે
 નૃણામ મનુષ્યોને
 પિશુનત્વમ્ પિશુનપણાને

॥ શ્લોક ૮૦ ॥

સૌભાગ્યાત્ત્વ સૌભાગ્યથી જેમ
 સુદરી સુન્દરી
 સુવિનયાત્ સારા વિનયથી
 વિદ્યાત્ત્વ વિદ્યા જેમ
 વીથિશ્રિયા લક્ષ્મીની શ્રેણિ
 ઉદ્યોગાત્ત્વ ઉદ્યોગ થકી જેમ

સાહસાત્ત્વ સાહસ થકી જેમ
 મહામત્રાદિસિદ્ધિઃ મહા મત્ર વિ-
 પુનઃ વળી [ગેરેની સિદ્ધિ
 પીયૂષાત્ત્વ અમૃત થકી જેમ
 નીરુજત્વમ્ ન ગેળીપાણુ
 અચિરાત્ તુરન્ત પૂજા મોટાઈ
 પુણ્યાત્ત્વ પુણ્ય થકી જેમ
 ર્ફુર્જત્ સ્ફુગયમાન
 કીર્તિમ્ભરઃ કીર્તિનો સમૂહ
 નરમ્ માણસ પ્રત્યે
 પિશુનતાત્યાગાત્ પિશુનતાને તજ-
 ઉપાગચ્છતિ પામે છે [વાથી

॥ શ્લોક ૮૧ ॥

યત્ જે પક્ષ અપિ કાદવ પાણુ
 નરેન્દ્રમાલકલકે ગજના લલાટ
 કસ્તૂરિકા કરતુરીના [સ્થલમા
 માવમાક ભાવને ભજનાને
 કાચ અપિ કાચ પાણુ
 આમરણેષુ ધરેણુમા

મૂપસુહગામ ગર્ણુચિના
 હીરોપમામ્ હીગની ઉપમાને
 યાતિ પામે છે યત જમ
 કાકઃઅપિ કાગડો પણ
 મસાલગાલ આખાના વૃક્ષની
 શિલ્પરે ટોચ પર
 તામ્રાક્ષતામ્ ટોચલ પણાને
 અશ્રુતે પામે છે તદ્ તે પ્રમાણે
 મગાત્ સોખત થકી
 મહતામ્ મોટા પુરુષોની
 ભવન્તિઅપિ થાય છે
 ગુણૈર્હાતાઅપિ ગુણુ વગરના પણ
 ગુણાનામ્ ગુણોનુ ગૃહમ્ સ્થાન રૂપ

॥ શ્લોક ૮૨ ॥

પાપ, અપાપ પાપ અને ધર્મ
 હિત, અહિત હિત અને અહિત
 પ્રિયતમ પ્રિય અપ્રેય અપ્રિય
 અભિધેય અભિધેય
 હિતર, અન્ય (અનભિધેય)

ધ્યેય વ્યાન કરવા યોગ્ય
 અધ્યેય ન ધ્યાન કરવા યોગ્ય
 શુભઅશુભ શુભ તથા અશુભને
 પ્રકટન છેકે પ્રગટ કરવાથી જ-
 વિવેકે વિવેકમા [છાતાં
 રતિઃ પ્રીતિ યૂનામ્ યુવાનજનોના
 ચેતાસિ ચિત્તમા
 કાદિશિક દિગ્મૂઢ થયેલી
 હરિણીનેત્રાદિવ મૃગના જેવા નેત્ર
 ચેત્, વઃ જો તમોને [વાળીસ્રી
 પ્રિયા પ્રિય હોય તન્ તો
 સતસગમ્ સજ્જનોની સોખત
 અમજ્જરજ્જ અભગ રગમા
 રસિકા. રસવાળા સેવધ્વમ્ સેવે
 આત્મપ્રિયા આત્મા પ્રિયછે એવા

॥ શ્લોક ૮૩ ॥

કીર્તિમ્ કીર્તિને
 કદલયતિ મૂલ્ય રોપેછે અંધમ્ પાપને
 દલયતિ દળી નાંખે છે

પ્રહ્લાદમ્ હૃષ્ણે
 ઝહ્લાસયતિ ઉપજ્ઞવે છે
 આયાસમ્ પરિશ્રમને
 નિરુણદ્ધિ રોડે છે
 બુદ્ધિવિભવમ્ બુદ્ધિના વિભવને
 સૂતે ઉત્પન્ન કરે છે
 નિશેષે નાશ કરે છે
 રિપૂન્ શત્રુઝ્ઞેને શ્રેયઃ કલ્યાણને
 સચિનુતે ઝેકુટુ કરે છે
 બન્ધુરઘિયમ્ મનોહર બુદ્ધિને
 ધત્તે આપે છે વિધત્તે ઢાંડે છે
 મયમ્ ભયને કિંકિમ્ શુ શુ
 કલ્પલતાઈવ કલ્પવદ્ધીની પેઠે
 નણ્વતનુતે નથી વિસ્તારતી
 સઘઃ તુરત
 સત્તાસગતિ સન્નનોની સોખન

॥ શ્લોક ૮૪ ॥

સગાત્ સોખતથી
 સતામ્ સન્નનોની

પ્રથિત વિસ્તાર કરેલ છે
 બુદ્ધિસમૃદ્ધિ બુદ્ધિની સપદ્
 સિદ્ધે સિદ્ધિ જણે
 ઝષ્ઠેઃપદમ્ ઉચ્ચ સ્થાનને
 સમુપયાન્તિ પામે છે
 અપમાનનીચા નીચ માણસો પણ
 યત્ જ
 સૂત્રતન્તુમપિ સૂત્રના તારને પણ
 સૌરભસાર મુગન્ધિવાળા ઉત્તમ
 પુષ્પસગાત્ પુષ્પના મગધકી
 વહન્તિ વહન કરે છે
 મુકુટેષુ મુકુટોમાં
 નરાધિપાઃ રાજાઓ

॥ શ્લોક ૮૫ ॥

દત્તેચેન્ આપે જો રસના જીભેને
 પતિઃ સ્વામી (શેષ)
 ફળામૃતામ્ નાગદેવોના
 આયુઃ આયુષ્ય પાથોજમ્ પ્રહ્લા
 સ્થૈર્યમ્ સ્થિરતાને

નિર્જરભૂધર મેરૂ પર્વત
 સુરગૃહઃ શ્રુતરૂપતિ
 ગોઃકૌશલમ્ વાણીની કુશલતા
 અતુલમ્ અતિશય
 મર્વજ્ઞત્વમ્ મર્વજ્ઞપાત્રુ
 ઉમાપતિ મહાદેવ
 રજનીરાજ. ચન્દ્રમા
 કલાઃ કલાઓને
 પેગલા. મનોહર અર્વાચી
 સ્તોતુમ્ સ્તુતિ કરવાને
 તાન્ તે ગુણોને તદ્વચ્ચ તે આ
 ક્ષમેત સમર્થ થાય
 મહત્તામ મોટા પુરૂષોના
 યે જ એવા સગત ચોખ્ખતથી
 સ્યુઃ થાય ગુણાઃ ગુણો

॥ શ્લોક ૮૬ ॥

ચેત જો વાચ વાણી
 નિર્વિકારઃ વિકાર ગહિત એવી
 યદિ જો જ્ઞાનનિમિત્તે જ્ઞાનતાવાળા

નેત્રપત્રે નેત્ર રૂપી પત્રો
 પવિત્રે પવિત્ર હોય
 ગાત્રે શરીરમા (મુખમા)
 મધ્યાનમુદ્રા ધ્યાનની મુદ્રાહોય
 યદિ જો ગતિઃ ગમન
 મદમદપ્રચારા મદમદ પ્રચારવાળી
 ક્રોવાદીનામ્ ક્રોધ વિગેરેને
 નિરોધઃ ગેહાવ યદિ જો
 વને વનને વિષે અવસ્થિતિ ગેહાણુ
 પ્રીતિપૂર્ણા પ્રીતિપૂર્વક
 ક્લેશાવેશ કલેશના આવેશના
 પ્રવેશન્નિહ પ્રવેશને છેદ કરનારી
 હૃદ અહીં હૃદિ હૃદયમા તદા તો
 સ્વૈરમ્ ઈચ્છા પ્રમાણુ
 અભ્યેતિ આવે છે શુદ્ધિઃ શુદ્ધિ

॥ શ્લોક ૮૭ ॥

અસૌ આ એવો
 મસ્માભ્યગ લગ્નને ચોળવાથી
 કિમુ શુ? કિમુત શુ થવાનુ છે

મૂમૌ પૃથ્વીમા વિલુઠનમ્ આઘોટવુ
 જટાટોષઃ જટાનો આડ ખર
 ક અયમ્ શા કામનો છે
 કિમુ શા માટે વપુઃઈદમ્ આશરીર
 નિર્વિવસનમ્ વશ્ર વિનાતુ
 કચાલોચ દેશનો લોચ
 ક અયમ્ શુ કરવાનો છે
 પ્રચુરતપસામ્ ધણા તપોનુ
 કિમ , તપનમ્ શા માટે તપ
 નચેત્ નથી તો
 ચેત શુદ્ધિઃ મનની શુદ્ધિ
 સુકૃત પુણ્યને
 સફલીકાર સફલ કરવામા
 કરણમ્ કાગલુ ભૂત એવી

॥ શ્લોક ૮૮ ॥

સ્વૈરમ્ ધન્ય પ્રમાણે
 ભ્રમન ભમતા એવો
 જગતિ ભ્રમતમાં
 ચિત્તનિશાકરઃ મન રૂપી રાક્ષસ

અયમ્ આ યૈઃ જમણે
 યન્નિવૃતઃ બાધલો છે
 સુકૃતકૃત્ય પુણ્યની ક્રિયા રૂપી
 મનોહમત્રે* મનોહર મત્રો વડે
 તેષામ્ તે માણસોનો
 અશેષસુખ સમગ્ર સુખોને
 પોષિણિ પોષણ કરનારા
 સિદ્ધિસૌધે મોક્ષ રૂપી મહેલમા
 વાસઃ સ્થાન સદા હમેશ
 સમજનિષ્ઠ થયેલો છે
 સમાધિમાજામ્ સમાધિવાળાઓને

॥ શ્લોક ૮૯ ॥

વિના મન શુદ્ધિમ મનનીશુદ્ધિવિના
 અશેષધર્મ સમગ્ર ધર્મના
 કર્મોણિ કર્મોને
 કુર્વન્અપિ કરતો એવો પાણ
 નણતિસિદ્ધિમ્ મોક્ષને પામતો નથી
 દમ્બ્યામ્બિના નેત્રો વિના
 કિમ્ શુ ? મુકુરમ્ દર્પણને

કરેણ હાથ વડે
વહનઅપિ ફરતો પણ
દક્ષેત ઝેઈ શકે છે જનઃ માણસ
સ્વરૂપમ્ પોતાના રૂપને

॥ શ્લોક ૯૦ ॥

દૂતીમ્ દૂતીની સમાન
મુક્તિમૃગીદ્દશઃ મુક્તિ રૂપી સ્ત્રીને
યદિ જો [(વશ કરવામા)
મનઃશુદ્ધિમ્ મનની શુદ્ધિને
વિધાતુમ્ ધારણ કરવાને
રતિ ધર્યા હોય તદ્ તે
સ્વર્ગે સુવર્ણમા
રમણીજને સ્ત્રી વર્ગમાં હૃદયમ્ હૃદય
રક્ત્યમ્ રક્ષણ કરવું જોઈએ
પ્રલુપ્તલોભાતુ હે સચ્ચે હે મિત્ર
પત્ત્વલોભમર એ વિષયક લો-
ભના સમુદયથી
અભિમૂતહૃદયે પરાભવ પામેલા
ન નથી [હૃદયમાં

સ્વાર્થસાર્થ સ્વાર્થના સમૂહને
પ્રથા વિસ્તાર પ્રાદુર્ભાવમ્ ઉત્પત્તિને
ઉપૈતિ પામે છે
શવરરુદ્ધામ્ કમલોનુ રોહ ઉગવ
શિલાયામ્ ઇવ પથ્થરમા જમ

॥ શ્લોક ૯૧ ॥

મક્તિમ્ ભક્તિને
મનક્તિ તોડી નાખે છે
વિનયમ્ વિવેકને
વિનિહન્તિ નાશ કરે છે
તૃષ્ણામ્ તૃષ્ણાને પુષ્ણાતિ પુષ્ટિ કરે છે
તર્જયતિ તર્જના કરે છે
વર્યમ્ મનોહર એવા
અજર્યવીર્યમ્ ની ખિડ વીર્યની
પૂજામ્ પગભવતિ શ્રીર્તિને નાશ
નીતિમ્ નીતિને [કરે છે
અપાકરોતિ દૂર કરે છે
શુતમ્ જુગારને વિદૂરયત દૂર કરે
તદ્વયસનધ્વ તે દુષ્ણના માર્ગને

સૂતમ ઉત્પન્ન કરનાર

॥ શ્લોક ૯૨ ॥

વન્ધ્યામ્ વાંગણી ધાન્નિ ધરમા

વધૂમ્ વહુને વિધાય રાખીને

સઃ તે એવે

કુષીધુર્યઃ મુખ્યનો સરદાર

સુતામ્ પુત્રોને રૂઢતે ઈચ્છા કરે છે

અભાષાતમ્ અભા પાતને

ઉપેત્ય પામીને

પર્વતપતેઃ મેરૂ પર્વતથી

પ્રાણાન્સઃ તે માણસ પ્રાણોને

પ્રેપ્સયતિ મેળવવા ઇચ્છે છે

સચ્છિદ્રામ્ છિદ્રવાળી

અધિરુદ્ધ બેશીને નાવમ્ નાડીમા

ઉદધેઃ સમુદ્રના કૂલમ્ કિનારાને

કાક્ષતિ ઈચ્છા કરે છે

અસૌ એ માણસ કૃત્વા કરીને

કૈતવકૌતુકમ્ જુગારનુ કૌતક

પ્રકુરુતે કરે છે

વિત્તસ્પૃહામ્ ધનની સ્પૃહાને

યઃજહ ને મુખ્ય

॥ શ્લોક ૯૩ ॥

ભ્રાતૃન્ ભાઈઓને

ભૂતમર ભૂતોના સમૂહથી

અભિભૂતઃઈવ પરાભવ પામેલા

હોય તેમ

યલુધ્વઃ ને જુગારમાં આશક્ત

દશા નેત્ર વડે [થયેલા

નરૂક્ષતે ભેતો નથી

મક્તઝક્તિમ્ સેવકની વાણીને

શૃણુતે ન સાભળતો નથી

જ્વરિતવન્ તાવ ચઢેલાની માકક

યદત્તચિતઃ જુગારમા આપેલા

પુમાન્ પુરૂષ [ચિત્તવાળો

લજ્જામ્ લાજને ઉઝ્જાતિ તજ દે છે

મદ્યમૂર્ચ્છિતઃ મદિરાથી મૂર્ચ્છિત

ઈવ થયેલા હોય તેની પેઠે

આસક્તઃ પ્રીતિવાળો

યત્ર જે જુગટામા દુતમ તુરન્ત
 ગુતમ જુગારને
 વિત્તવિનાશિનમ ધનનો નાશ ક-
 ત્યજ તજ દે [નાગ
 જે મરવે હે મિત્ર તદ્ તે જુગટાને
 મૂર્ખમૈત્રીમિવ મુર્ખાની મિત્રાન પેઠે

॥ શ્લોક ૯૪ ॥

યત્ર જે જુગારમા
 આપદામ આપત્તિયોતુ
 વૃન્દમ્ સમ્રહ ઉપૈતિ પામે છે
 વૃદ્ધિમ્ વૃદ્ધિને કન્દઃ મૂલ
 નરૂણામશ્વ વૃક્ષોતુ જેમ
 વારિભૂમૌ જલની ભૂમિમા
 ત્યજન્તિ તજે છે
 તત્, કિમ્, ન તે જુગટુ, કેમ, નથી
 મનીષિમુલ્યા પરિન મુખ્યે
 ગુતમ જુગટાને
 દુરાકૃતમ્ દુષ્ટ આશયવાળા
 અનૂતમ્ નહિ સ્તુતિ કરાયેલા

આયે: ઉત્તમ જનોએ

॥ શ્લોક ૯૫ ॥

સ્થાનમ્ સ્થાનક
 શૂન્યગૃહમ્ ઉજ્જડ ૫૨
 વિટા લક ગાઓ
 સહચરા: સોબતીયા સ્નિગ્ધ સ્નેહી
 વેશ્યાજનઃ વેશ્યાઓનો સમ્રહ
 પાર્ષદા પામે રહેનારા
 પરમોષિણઃ પરાયાને ઠગનારા
 પરિજના: પરિવાર
 કાદવરીપાથિનઃ મદિગપાન કર-
 વ્યાપાર ક્રિયા [નાગ
 પરપ્રિયાપરિચયઃ (બીજનીસ્ત્રીયો-
 ક્ષ્યાતિઃ પ્રસિદ્ધ, [નો પગિચય
 વિત્તવ્યય ધનનો નાશ
 યેષામ્ જે એવા
 દુતકૃતામ્ જુગારીયાઓતુ
 કથામપિ કથાને પણ
 કથકુર્યાત્ કેમ કરે સમમ સાથે

તૈઃ તે જુગારીયાની
સુધી ડાઘો માણસ

॥ શ્લોક ૮૬ ॥

તિ કર્ણેષુઙ્ગ બહેગ જનોમા જમ
ગીતિરીતિઃ ગાયનની ગ્યના
અફલા નિષ્કલ સદધ્યાન માર્ગ્યાન
ઐરેયતા અપ્રસંગપાણુ
કારુણ્યસ્ય દયાની
કથા, વૃથા કથા, નિષ્કળ છે
મૃગદશામ્ સ્ત્રીયોના
ત્વકેલિ કટાક્ષની કીડા
અઘેષુઙ્ગ આધળાઓને વિષે
નિર્જીવેષુ મડદાને વિષે ઇવ જમ
વસ્ત્રવેષરચના વસ્ત્રના દેખાવની
રચના

વૈદગ્ધ્યબુદ્ધિઃ ચતુરાઇની બુદ્ધિ
મુધા નિષ્કળ
માસાસ્વાદિષુ માંસ ખાનાગ એવા
નેહિષુ પ્રાણીયોમાં

પ્રણયિતા એહી પાણુ
ન્યર્થો નિષ્કળ છે
લતાઇવ વેલની માપક
અગ્નિષુ દેવતાઓમા

॥ શ્લોક ૮૭ ॥

હિત્વા તજીને હારમ હારને
ઉદારમૌક્તિકમય મોતીનો મનો-
તૈઃ તે માણુઓ વડે [હર એવા
ધીયતે ધગણુ કરાય છે અહિ નર્પ
ગલે ગળામા ત્યક્ત્વા તજીને
ક્ષીરમ્ દૂધને
અનુષ્ણધામધવલમ્ ચન્દ્રના જેવા
મૂત્રમ્ મુત્ર [ધાળા
તૈ પીયતે તેમણે પીવાય છે
મુક્ત્વા તજીને ચંદનમ્ ચંદનને
હન્દુ ચન્દ્રમા
કુન્દવિશવમ્ કુન્દ પુષ્પ જેવું
તૈઃ તે પુરુષોએ મૂતિઃ ભરમ
અભ્યગ્યતે લેપ કરાય છે

મન્યજ્ય તજને
 અપરમોજ્યમ્ ખીજુ મોજન
 અદ્વૃત્તતરમ્ મનાહર એવા
 ચૈ, જે માણસોએ આમિષમ્ માસ
 મુજ્યતે ખવાય છે

॥ શ્લોક ૯૮ ॥

સ્વમ્ પોતાના આત્માને
 જ્વાલાજટિલે જ્વાલાઓથી આકુલ
 અનલ અગ્નિમા સઃ તે માણસ
 બહલે મોટા એવા ક્ષિપ્ત્વા નાખીને
 ઈહતે ઈચ્છા કરે છે
 જાતતામ્ ઠ ડકને ડસજ્ઞે ખોળામા
 મુજજ્ઞમ્ સર્પને
 નિધાય ધાગળ કરીને
 સવિષમ ઝેરવાળો સ તે માણસ
 પ્રાણિતમ્ જીવીતને
 કાક્ષતિ ઈચ્છા કરે છે
 ક્રોર્તિમ્ કીર્તિને અકૃશામ્ અતિશય
 કૃષણતામ્ ક જુસાધને

આસૂચ્ય રાખીને સઃ તે એવો
 ત્રસ્તથીઃ યુદ્ધિ વિનાનો
 યઃ જે માણસ કર્તુમ્ કરવાને
 કરુણામ્ દયાને
 અમીક્ષ્યતિ ઈચ્છા કરે છે
 જહ મુખી જગદ્વા ખાધને
 પલમ્ માંસને પ્રાણિનામ્ પ્રાણીયોના

॥ શ્લોક ૯૯ ॥

ચૈતન્યમ્ ચૈનન્ય
 વિભક્ષણાત્તદ્વ ઝેર ખાવાથી જેમ
 મધો મદિરાના
 પાનાત્તદ્વ પાન થકી જેમ
 પ્રાજ્ઞતા ડાહાપણુ વિદ્યા વિદ્યા
 આલસ્ય આળસના
 સમાગમાત્તદ્વ આવવાથી જેમ
 ગુણગ્રામઃ ગુણનો સમૂહ
 અભિમાનાત્તદ્વ અભિમાનથી જેમ
 શીલમ્ શીલ સ્ત્રીજન સ્ત્રી વર્ગના
 સસ્તવાત્તદ્વ પરિચય થકી જેમ

મન ક્રેશાતૈવ મનના કલેશ થકી
ધ્યાનધીઃ ધ્યાનની ખુદ્ધિ [જમ
દેવાર્ચા દેવોનુ પૂજન
શુચિતા પવિત્ર પાણુ
આદિપુણ્યમ્ વિગેરે પુણ્ય
અશ્વિલમ્ સમય
માસાશનાત્ માંસ ખાવાથી
નશ્યતિ નાશ પામે છે

॥ શ્લોક ૧૦૦ ॥

પારદારિકનરઃ પર સ્ત્રીનો લોભી
પરપત્નીમ્ બીજની સ્ત્રીને [માણસ
તત્કર ચ અને, ચોર
પરકીયવિમૂર્તિં પરાયાની સ પત્તિને
મોક્ષમ્ ભોગવવાને
ઈચ્છતિ ઈચ્છા કરે છે યથા જમ
હહ અહીં તથા તે પ્રમાણે
અસૌ એ માણસ
આમિષઉપચિત્ત માસથી પુષ્ટ પશુને
આમિષલુબ્ધઃ માસનો લોભીયો

॥ શ્લોક ૧૦૧ ॥

સ્વામિત્વમ્ શેઠ પણાને
સમુપૈતિ પામે છે
કિંકરનરઃ નોકર માણસ
પ્રેષ્યત્વમ્ નોકર પણાને
એતિ પામે છે પ્રભુઃ શેઠ શત્રુઃ શત્રુ
સોદરતામ્ ભાઈ પણાને
ઉપૈતિ પામે છે મજતે માને છે
પ્રત્યર્થિતામ્ શત્રુ પણાને
સોદરઃ ભાઈ જાયાત્વમ્ સ્ત્રી પણાને
જનની માતા પ્રયાતિ પામે છે
જનનીભાવમ્ માતા પણાને
જાયાજન સ્ત્રી જન
ધર્મધ્વસ ધર્મના નાશ રૂપી
ધુરાધુરીણઃ ધુસરી ધરવામાં બળદ
મધુનઃ મદિરાના [સરખો
પાન પીવાથી
અમિભૂત પરાભવ પામેલા
આત્મનામ્ સ્વરૂપવાળા

॥ શ્લોક ૧૦૨ ॥

દદાતિ આપે છે
 અદેયમ્ ન આપવા યોગ્ય
 દદાતિ ધારણુ કહે છે
 અદેયમ્ ધારણુ ન કરવા લાયક
 ગાયતિ ગાયન કહે છે
 અગેયમ્ ન ગાવા યોગ્ય
 પિબતિ પીયે છે
 અપેયમ્ ન પીવા યોગ્ય
 જયતિ જીતે છે
 અજેયમ્ ન જીતવા યોગ્ય
 નયતિ લેઈ જાય છે
 અનેયમ્ ન લેવા યોગ્ય
 ન, કિમ્ શુ નથી
 સુરાપાનકર, મદિરા પાન કરનારે
 કરોતિ કરે છે

॥ શ્લોક ૧૦૩ ॥

યત્પ્રામ્યાન્તિ જે ભમે છે
 ગૃહેગૃહે દરેક ઘેર

વિવસનાઃ વસ્ત્ર વગરના
 ચત્વેરે ચૌટામાં શેરતે મુઠ્ઠા રહે છે
 યત્પ્રમૌ જે જમીન પર
 નિપતન્તિ પડે છે
 અમુદ્રિતમુસ્તા ઉધાડા મુખવાળા
 યત્પ્રારદન્તિ બરાડા પાડે છે
 સ્ફુટમ્ પ્રગટ રીતે
 યત્પ્રવીર્થેષુ જે ગલીઓમાં
 વિશન્તિ પ્રવેશ કરે છે
 કોશિતદ્દશ મીચેલી આખોવાળા
 જહ્પન્તિ ખખડે છે
 અજલ્પ્યમ્ અપ શબ્દોને
 યત્પ્રવાદમ્ જે અતિશય
 રુદન્તિ રૂએ છે મૂઢમતય મુર્ખાઓ
 યત્પ્રમદ્યવિસ્ફુર્જિતમ્ તે મદિરાનુ
 પરિણામ છે

॥ શ્લોક ૧૦૪ ॥

વ્યાધીનામ્ દુ ખોની
 અવધિમ્ સીમા સરખી

પદમ્ સ્થાન સરખી
 વિપદામ્ આપત્તિયેના
 ઉન્માદ ઉન્માદ
 માઘનધિયા પ્રમાદની બુદ્ધિના
 વામ સ્થાન સરખી
 અઘન્યગિરામ્ ખરાબ વચનોની
 ગુહામ્ ગુફા ગરખી
 અચશસામ્ અપયશના
 સ્થાનમ્ સ્થાન સરખી
 સ્વનિમ્ ખાણ સરખી
 એનસામ્ પાપોની
 આધારમ્ આધાર રૂપ
 યુધામ્ લઠાઇની કુધામ્ કોધની
 પરિષદમ્ સભા સરખી
 સમોગમ્મિમ્ સગમના સ્થાન જોવી
 મિયામ્ ભયોને મુજ તજ દે
 આવારવિચાર આચાર વિચારની
 ચારુરચના સુન્દર રચનાને
 નિર્વારિણીમ્ અટકાવનારી

वारुणीम् भद्विराने

॥ श्लोक १०५ ॥

मतिकमलिनी भतिइपीकभलिनीने।
 नागम् नाश करवाभां हाथी जेवा
 दुरुहहविभुज कुतर्क इपी अग्निने
 छागम् पकरा जेवा
 प्रकटित प्रकट करी छे
 दयादैन्यम् दयाप्रत्ये व्रीनता जेछे
 सैन्यम् सैन्य सरभा।
 प्रमादमहीपतेः प्रमादइपी राजन।
 व्यसनपयसाम् आपदा इपी पा-
 सिन्धुम् समुद्र सरभा [एषीना
 बन्धुम् पन्धु सरभा।
 कषायधरास्पृशा कषायइपी प्राण्णी-
 परिहर त्याग कर [येना
 सुरापानम् मदिरा पानने
 यानम् वाहन सरभा।
 विपत् पुर विपत्ति इपी नगरना
 वर्त्मनि भार्गभां

॥ શ્લોક ૧૦૬ ॥

યદ્વક્ત્રમ્ જ સ્ત્રીનુ મુખ
વિટકોટિ કંગેડો લકે ગાઓના
વક્ત્રનિપતત્ મુખમાથી પડતા
તિષ્ઠીવનાનામ્ યુ કની
ઘટી કુ ડી સગ્ગી
યદ્વક્ષઃ જ વેશ્યાની છાતી
જનગમાદિ ચ ડાલ વગેરે
જનતા મનુષ્યોના
પાણિપ્રહાર હાથના પ્રહારનુ
આસ્પદમ્ સ્થાન ૩૫
યદ્ગાત્રમ્ જ વેશ્યાનુ શરીર
બહુવાહુવૃણ્ઢ ધણાના ખાહુ ૬ ડથી
નિબિઢકોઢી અતિશય આલિ ગન
કૃતિભ્રશિતમ્ શિથિલ થયેલુ [થી
પ્રેમ સ્નેહને ઇતાસુ એ એવીયે
દધાતિ ધારણુ કરે ધાવક ધાબીની
શિલાતુલ્યાસુ શિલા સરખી
વેશ્યાસુ વેશ્યાઓમાં

કઃ કયો માણસ

॥ શ્લોક ૧૦૭ ॥

રત્યાઈવ રતિવડે જમ
અસમસાયકઃ વિષમ ખાણુવાળો
પશુપતિઃ મહાદેવ [(કામ)
પુત્ર્યાઈવ પુત્રી (પાર્વતી)વડે જમ
ભૂમિમૃતઃ હિમાલયની
શચ્યાઈવ મન્દ્રાણીથી જમ
અપ્સરસાપતિ મન્દ્ર મુરરિપુ વિષ્ણુ
પુત્ર્યાઈવ પુત્રી (લક્ષ્મી)વડે જમ
પાથોનિધેઃ સમુદ્રની
રોહિણ્યાઈવ ગૈહિણીવડે જમ
સુધામરીચિઃ ચન્દ્રમા જમ
અવનેઃ પુત્ર્યાઈવ પૃથ્વીની પુત્રી
પૌલસ્ત્યજિત રામ [(સીતા)વડેજમ
બાહુભ્યામ્ બે ખાહુઓ વડે
પરિરમ્યતે આલિ ગન કરાય છે
ગણિકયા વેશ્યા વડે
વિત્તદ્વયા ધનની ઇચ્છાથી

કુટ્ટીઅપિ ડોડી પણ

॥ શ્લોક ૧૦૮ ॥

યાસુ જે વેશ્યાઓમા

વ્રજન્ ગમન કરનારે

યાતિ પામે છે જનઃ માણુમ

કદાચિત્ ડોઠક વખત

જામ્યામ્ બેઠેન વિષે

માતરિઅપિ માતાને વિષે પણ

મોહમૂઢઃ મોહથી મૂઢ થયેલ

અનેકલોકૈ ધણા લોકોએ

પ્રતિસેવિતાસુ સેવાએલી એવી

કિમ્ શુ તાસુવેશ્યાસુ તે વેશ્યાઓમા

રતિઃ પ્રીતિ શુભાય કલ્યાણ માટે

॥ શ્લોક ૧૦૯ ॥

ઘનમ્ દ્રવ્યજ છે પ્રીતિઃ પ્રેમ

યાસા જે વેશ્યાઓની

ઘનમપિ ધન પણ રૂપમ રૂપ

નિરૂપમમ્ અતિશય

ચારુઆચાર સુંદર આચાર

ઘનમ્અપિ ધન પણ બુદ્ધિઃ યુક્તિ

નિરવધિઃ અતિશય દેવ દેવ પણ

યાસામ્ જે વેશ્યાઓને

ઘનમપિ ધન પણ

યાસામ્ જે વેશ્યાઓને

ગુરુ ગુરુ પણ રૂઢ અહીયા

વિધત્તે ધાગણ કરે

વેશ્યાસુ વેશ્યાઓમા

પ્રણયમ્ સ્નેહને રૂઢ આ જગતમા

ક કયો તાસુ તે એવીયે

મતિમાન્ ડાહ્યો માણુસ

॥ શ્લોક ૧૧૦ ॥

માસ્મસ્મર ન સ્મરણુ કર

સ્મરનરેશ કામદેવ રૂપી રાજની

વરૂથિનીનામ્ સેના સમાન

તાસામ્ તે એવીઓ

પણામ્બુજદ્રશા વેશ્યાઓની

દશામ્ નેત્રોના વિલાસાન્ કટાક્ષોને

ચદ્રૂપદીપજેવેશ્યાનારૂપરૂપીદીવાની

કલિકાસુ શિખાઓમા
મનોહરાસુ મનોહર એવીઓ
સ્નેહશ્રયાસુ તેલને ક્ષય કરનારી
વહવ ઘણા માણસો [(સ્નેહ)
શલભોભવન્તિ પતંગીયા પણાને
પામે છે

॥ શ્લોક ૧૧૧ ॥

તેભ્યઃ તે માણસોથી
શ્રાપપેટકૈઃ વનના પ્રાણીઓ
મહ સાથે સુઘ્નૈઃ સુખો વડે
મર્વેં અપિ સર્વ એવા પણ
ત્રસ્યતે ત્રાસ પામે છે
તૈઃસાર્ધમ્ તેઓની સાથે
મષણા ઇતરાઓ ભ્રમન્તિ ભમે છે
વિપદામ્ આપત્તીયોના
પુરાદ્રવપ્રોન્મુઝાઃ અતિ વેગવાળા
વિધ્યન્તે વિધાય છે
વિવિધાયુઘૈ અનેક પ્રકારના
પશવ પશુઓ [આયુધોવાળા

પુણ્યૈ પુણ્યો વડે સમમ્ સાથે
તૈ તે માણસોની સાથે
સમે બધાએવા ચેમૂઢા જમુખાઓ
અટવીમ્ જગલ પ્રત્યે
અટન્તિ ભટકે છે
વિકટામ ભયકર એવી
પ્રારબ્ધ આરબેલી છે
પાપર્દ્ય પાપની સપત્તી જણે

॥ શ્લોક ૧૧૨ ॥

સપર્કમ્ સબંધને
નરકૈઃ નરકની સાથે કલિમ્ ક્લેશને
કુશલૈ પુણ્યોની સાથે
વૈરમ્ શત્રુતાને સતામ્ સજ્જનોના
સગમૈ સોખતસાથે પ્રીતિમ્ પ્રીતિને
મીતિમરૈ ભયના સમૂહ સાથે
અઘૈઃ પાપોની સાથે
પરિચયમ્ પરિચયને કરવા
આપદામ્ દુખોને
પ્રેમ સ્નેહ કરવાને

પ્રાપ્તૈઃ આપનાર વસ્તુ સાથે
 ઉદ્દેગમ ઉદ્દેગ કરવાને
 વિનયૈઃ વિનયમાયે નયૈઃ ન્યાયસાથે
 અમિલનમ્ નમેલ કરવાને
 ચેદ્દૈર્હસે એ ઇચ્છા છે તે
 હે સચ્ચે હે મિત્ર
 સત્ત્વત્રાત પ્રાણીયોના મમૂહને
 મયકરમ ભય આપનાર કુરુ કર
 તદા તોજ સાદોષમ્ આડમ્બર
 આનંદોદનમ્ શિકારને [સહિત

॥ શ્લોક ૧૧૩ ॥

આક્રન્દા. રોદનના શબ્દો
 વનવાસિનામ્ વનમાં રહેનારા
 અસુમતામ્ પ્રાણીયોના
 ગીતાનિ ગીતાં છે
 તેષામ્ તે પ્રાણીયોની
 અમૃત્કુલ્યાઃ લોહીની નદીયો
 કુકુમહસ્તકાઃ ક કુવાળા હાથનાં
 છાપાં

અનુચરાઃ સોખતીઓ (અનૈયા)છે
 ક્રૂરાઃ કૂર એવા
 શુનામ કુતગઓના રાજ્યઃ સમૂહ
 જન્તુત્રાતયલાનિ પ્રાણીયોના સ-
 અહો ખેદ [મૂહના માસની
 રસવતી રસોર્ધ યસ્મિન્ જ
 મૃગવ્યામહે શિકાર રૂપી મહોત્સ-
 શ્વમ્ભ્રમી નરક રૂપી સ્ત્રી [વમા
 પરિરમ્યતે આલિંગન કરાય છે
 મૃગયુભિઃ શિકાર કરનારાઓ
 કઃ કયો માણસ [વડે
 તત્રગન્ધેત્ તે ઉત્સવમા અય
 સુધોઃ હાલો માણસ

॥ શ્લોક ૧૧૪ ॥

યે જઓ નીરમ્ પાણીને
 વિપિબન્તિ પીયે ઠે
 નિર્જીરમવમ્ ઝરણમાંથી ઉત્પન્ન
 કુજે ઝાડીમાં [થયેલુ
 યે શરતે જ જીવો મુએ છે

યેચઅશનન્તિ જે ખાપ છે
 વૃણાનિ યાસને
 કાનનમુવિ જ ગણની ભૂમિમા
 ભ્રામ્યન્તિ ભમે છે જે ન પ્રાણીયો
 અહર્નિશમ્ ગત્રિ દ્વિવમ
 મ્વૈર ધૃષ્ટા પ્રમાણે
 વિહારસાર મનોહર વિહારથી
 મુખિતાઃ સુખી યથેશ
 નિર્મન્તવઃ અપરાધ વગરના
 જન્તવઃ પ્રાણીયા હત્વા હણીને
 તાન તે પ્રાણીયાને
 મૃગયાસુ શિકારમા
 ક કયો માણસ સમભવત યયો
 શ્વષ્ત્રેષુ નરકમા ન નથી
 અભ્યાગતઃ અતિથિ

॥ શ્લોક ૧૧૫ ॥

જીવાન પ્રાણીયાને
 વ્રતામ્ મારનાર પ્રાણીયાની
 યત્ર જે શિકારમા

નમઃ આકાશ અબુ પાણી
 ભૂગાન પૃથ્વીમા ફરનારા
 ભવાત્રયઅર્થઃ ત્રણ પુરુષાર્થ
 સમુપૈતિ પામે છે હાનિમ્ હાનિને
 આસ્વેટકમ્ શિકારને
 પેટકમ્ મનૂહ રૂપ
 આપદામ્ દુ ખોના ક કયો માણસ
 કૌતૂહલેનાપિ કૌતુકથી પણ
 કરોતિ કરે ધીમાન હાલો માણસ

॥ શ્લોક ૧૧૬ ॥

પ્રહાર માર
 યલ્પ્યાલૈ લાકડી વિગેરેથી
 તદનુ ત્યાર પછી શિરસઃ મસ્તકનુ
 મુઢનમ્ મુઠાવવું અથો ત્યાર પછી
 ચરારોપ ગધેડાપર બેસવાનો
 અટોપ આડમ્બર તદનુ ત્યાર પછી
 જગદ્ગાલિસહનમ્ જગતની ગાળો
 તતઃ ત્યાર પછી [સહન કરવી
 શૂલારોહઃ શળીપર ચઢવું

ભવાતિ થાય છે તતઃ ત્યાર પછી
 દુર્ગતિગતિઃ નરકની ગતિ
 વિચાર્ય વિચારીને એતત્ એ સધણ
 ચોર્યાચરણ ચોરીને આચરવાનું
 ચરિતમ્ આચરણ
 મુશ્ચતિ તણ દેહે ન કઃ કોણ નથી

॥ શ્લોક ૧૧૭ ॥

નૃણામ્ મનુષ્યોના પ્રાણાં પ્રાણે
 બાહ્યાં બહારનાં યદ્ જ ધન
 અનવયશઃ નિર્દોષ ગૃશ
 યત્યત્ જ ધન અમલ નિર્મળ
 કુલાચારઃ કુલનો આચાર
 યત્ જ ધન
 અનુપમમહિમા મોટા મહિમા
 યત્, ચ જ ધન, અને
 ગરિમા મોટાઈ છે
 કલાનામ્ કળાઓનું
 યત્ કેલિ જ ધન કીડા છે
 અસમતમા તૂલના ન અપાપ એવું

હરપરચના રૂપની રચના છે
 ધનમ્ તત્ તે ધન
 યૈઃ આત્મ જ્ઞેઓએ લઈ લીધું
 નિખિલમ્ સમગ્રમ્ અપિ પણ
 તૈઃ તે માણસોએ
 સહતમ્ હરણ કરેલું છે
 હદમ્ આ બધું

॥ શ્લોક ૧૧૮ ॥

વૈરમ્ શત્રુતા
 વિશ્વજનૈઃ જગતના લોકો સાથે
 અકારિ કરેલું છે
 કલહઃ કળયો કર્યો છે
 કીર્ત્યા કીર્તિ સાથે
 લોકદ્વેષીકૃત્યૈઃ બંને લોકોના કા-
 મત્સરઃ મત્સર [ર્યો સાથે
 ઉત્સવૈઃ ઉત્સવો સાથે
 વિરહઃ વિયોગ કરેલો છે
 સૌખ્યૈઃ સુખો સાથે
 અસૂયોદયઃ અદેખાધનો ઉદય

પ્રાણૈઃ પ્રાણો માથે
 અપ્રિયતા અપ્રાપ્તિ કરેલી છે
 પ્રિયૈ સ્નેહીયો સાથે
 અલપનમ્ અભોક્ષા કરેલા છે
 દ્રોહ દ્રોહ કરેલો છે
 ધર્મેચ્છયા ધર્મની ઈચ્છાથી સાથે
 વિશ્રન્તેન વિશ્વાસ સાથે
 હઠઃહઠ કરેલી છે તૈઃ તે માણસોએ
 અતિશઠે અતિ દુષ્ટ એવા
 યૈઃ ન દુષ્ટોએ ચૌરિકા ચોરી
 નિર્મમે નક્કી કરી છે

॥ શ્લોક ૧૧૯ ॥

તત્કીર્તિઃ તેમની કીર્તિ
 કુમુદ ચન્દ્ર વિકારી કમલ
 ન્દુ ચન્દ્રમા
 કુન્દકલિકા કુન્દ પુષ્પની કળી
 કર્પૂરપૂર કપૂરના સમૂહની
 ઉપમા ઉપમાવાળી
 તત્સ્ફુર્તિ તેમની સ્ફુર્તિ

પરમપ્રમોદ પાણા હર્ષથી
 વિલસત્પાવિત્ર્ય ફેલાવુ પવિત્ર
 પાણુ રૂપી
 પાથઃપ્રવા પાણીના પરબ જવી
 તન્મૂર્તિ તેઓની મૂર્તિ
 સ્મરપાર્થિવ કામદેવ રૂપી રાજાના
 સ્મરશશિ કામરૂપી ચન્દ્રને ગળ-
 સ્વર્માનુઃ ગહુ જવી [વામા
 ઉદ્ભ્રાજતે શોભે છે ચૌર્યમ ચોરીને
 યૈઃ જ્યોત્સ્યે મુમુચે તજ્જીવી છે
 લસદ્ગુણગણ ઉત્તમ ગુણોના સ-
 મૂહ રૂપી

આરામ બગીચાને બાલવામા
 એકદાવાનલમ્ દાવાનલ સરખી

॥ શ્લોક ૧૨૦ ॥

શ્રીકીર્તિ અપકીર્તિના
 વિસ્ફુર્તિ ફેલાવા રૂપી
 લતામ્બુવાહમ્ વેલડીને વધારવામાં
 મેધ સરખી

દૌર્ભાગ્ય દુર્ભાગી પાશુ
 દૈન્યઅમ્બુજ દીનતા રૂપી કમલોને
 વિકસ્વર કરવામાં
 સપ્તવાહમ્ સૂર્ય સગ્ગી
 વિશ્રમ્બ વિશ્વાસ રૂપી
 વારાધર મેદને નાશ કરવામાં
 ગન્ધવાહમ્ પવન સરખી
 વિમુચ્ચ તજ દે ચૌર્યમ ચોરીને
 દુરિતપ્રવાહમ્ પાપોના પ્રવાહ જેવી

॥ શ્લોક ૧૨૧ ॥

નોહાસ્યમ્ હાસ્ય કરી શકતો નથી
 સુરતપ્રપચ્ચ સભોગના પ્રપચમાં
 ચતુરમ્ યોગ્ય એવું
 ન આલિંગન આલિંગન નથી
 નિર્ભરમ્ અતિશય [કરતો
 ન એવ નથીજ ડરોજ સ્તન રૂપી
 સરોજયુગ્મમ્ કમલના જોડણને
 અલુઠત્ ફેરવતો નથી
 પાણિમ્ હાથને

પ્રમીલામ્ આંખો મીચીને
 અલમ્ બગબગ નથી કરતો નોનહિ
 વિંવાધરચુબનમ્ બિબ્બવા ઓછું
 સ્થિરતયા શાન્તિથી [ચુબન
 કુર્યાત્ કરી શકતો પુમાન પુરૂષ
 પ્રેયસીમ્ પ્રીયાને
 અન્યેષામ્ પરાયાની
 રમચન્ વિલાસ કરતો
 નિકામચકિતઃ ધણી બીકનો માર્યો
 ઇતિ એટલા માટે
 કામ્યાઃ ઈચ્છા કરવા યોગ્ય
 ન, તા તે સ્ત્રીયો નથી

॥ શ્લોક ૧૨૨ ॥

પૌરાણામ્ નગરના લોકોની
 પુરતઃ સમક્ષ પ્રપચ્ય વિસ્તારીને
 મહિમામ્ ઉત્સવને દત્તઃ આપેલો છે
 પિતૃધ્યામ્ માતૃ પિતાએ
 સ્વયમ્ પોતે યઃ જે પતિ
 દત્ત્વા આપીને

સ્વકરમ્ પોતાના હાથને
 કરેણ હાથ વડે વૃત. વરેલો છે
 સત્તાર્ચિષામ્ અગ્નિની
 સાક્ષિકમ્ સમક્ષ તમ્ તેવા પ્રકારના
 દિત્વા તજીને પતિમ્ ધણીને
 રૂંદેતે ઇચ્છા કરે છે
 યત્ સ્વતરમ્ જે બીજાને
 યા કામિની જે સ્ત્રી
 કામિનમ્ કામી પુરૂષને
 તત્તનૂતમ્ તે નિશ્ચય કથમ્ કેવીરીતે
 આત્મસાત્ પોતાની ભવતિ થાય ?
 સ્વચ્છન્દ મન પ્રમાણે
 સચારિણીમ્ ચાલનારી

॥ શ્લોક ૧૨૩ ॥

પૂર્ણઃઅપિ પૂર્ણ એવો પણ
 અન્યપરાભવ રાહુના પરાભવ રૂપી
 એકતમસા અધિકારથી
 યત્ સગતઃ જે સ્ત્રીના સંગથી
 પ્રસ્યતે ખવાઈ જાય છે

પ્રાદુર્ભૂતકલક ઉત્પન્ન થયેલા ક-
 લક રૂપી
 પદ્મકલિતઃ કાદવથી છવાયેલો
 સુશ્લોકશીતવૃત્તિઃ પ્રખ્યાત ચદ્રમા
 નીચાચારવિઘ્નૌ નીચના આચારની
 વિધિમાં

મહાનૃદ્વ મોટા માણસ જેમ
 ભવેત્ થાય
 આપાતમાત્રપ્રીયે આગ ભમાજ વહાલો
 કઃ કોણ અસ્મિન્ આ એવા
 સ્વૈરવિહારકારિણિ ઇચ્છા પ્રમાણે
 વિહાર કરનારા

સુધી ડાહ્યા મણસ
 પ્રીત પ્રીતિવાળો
 પરસ્ત્રીજને પરાયા સ્ત્રી વર્ગમાં

॥ શ્લોક ૧૨૪ ॥

ઘોષેષુ ગોકુલમાં
 સ્થિતિમ્ રૂંદેતે રહેવાને ઇચ્છે છે
 સઃવિમતિઃ તે બુદ્ધિવગરનો માણસ

(૧૨૫)

મુક્ત્વા તથાને
અમરાણાપુરીમ દેવેની નગરીને
લક્ત્વા તથાને
મદરમેદિનીમ મદરાચલની ભમિને
અવકરાન્ ઉકરડાને
ઉત્ત્વાતુમ ખોદવાને
ઉત્કઃ, સ. તે ઉત્સાહ કરે છે
પાતુમ પીવાને વાઙ્છતિ ઇચ્છાકરેછે
મુક્તનિર્મલજલઃ નિર્મલ જલ તથાને
સઃ તે મુખ
ગ્રામમાર્ગોદકમ ગામડાની ગટરનું
લક્ત્વા તથાને [પાણી
આત્મપ્રમદાઃ પોતાની સ્ત્રીયોને
પરપ્રિયતમા બીજની સ્ત્રીયોને
યઃ જ મુખ સેવિતુમ સેવવાને
વાઙ્છતિ ઇચ્છા કરે છે

॥ શ્લોક ૧૨૫ ॥

નિજઅઙ્ગનાસઙ્ગ પોતાની સ્ત્રીના
સગને

અનગરગાત કામદેવના ૨૩ થકી
અન્યેષુ બીજ પુરૂષો
વાઙ્છત્સુ ઇચ્છા કરતા યથા જમ
આત્મકોષઃ આપણને કોષ
તથા તે પ્રમાણે પરેષા બીજને
ઈતિમન્યમાનાઃ એમ માનનારા
લયજન્તિ તથા દે છે સન્તઃ સજ્જનો
પરકીયપત્ની બીજની સ્ત્રીયોને

॥ શ્લોક ૧૨૬ ॥

સારઙ્ગાન્ હરિણોને
ભ્રમરાન્ લમરાઓને
ઈમાન્ હાથીયોને
શલમાન્ પતંગીયાઓને
મૃત્યુગતાન્ મૃત્યુ પામેલા
કર્ણ કાન ગ્રાણ નાસિકા
શરીર સ્પર્શ ઇન્દ્રિય નેત્ર આખ
રસનાકામૈઃ જીભની ઇચ્છાથી
પ્રકામોત્સુકઃ ધણે ઉત્સુક એવો
દૃષ્ટ્વા બેઠને

શિષ્ટપથ ઉત્તમ માર્ગમાં
 પ્રવૃત્તિ પ્રવૃત્તિ રૂપી
 વિષિનશ્રેણી વનની પક્તિના
 મમુત્પાટને નાશ કરવામાં
 માટોપદ્ધિમ્ ઉદ્ધત હાથી જેવા
 ઇન્દ્રિયવ્રજમ્ ઇન્દ્રિયોના સમૂહને
 હમમ્ આવા પ્રકારના
 ધીમાન હાથા માણસો
 વિધત્તે ધારણ કરે છે
 વશે આધિનતામાં

॥ શ્લોક ૧૨૭ ॥

દમઅમ્બોરુહિણી કપટરૂપી કમ-
 લનીને

વિકાશનવિઘ્નૌ વિકસ્વર કરવામાં
 ય જે ઇન્દ્રિયોનો સમૂહ
 અમ્બોજિનીવલ્લભઃ સૂર્યના જેવો
 યઃ જે ઇન્દ્રિયોનો સમૂહ
 લપત્ય લપટતાની
 કલાકલાપ કલાના સમૂહ રૂપી

જલઘ્નૌ સમુદ્રને વિષે
 પીયૂષપાદઉપમ ચ દ્રમાનીઉપમા
 સ્પર્ધા સ્પર્ધા રૂપી [વાળો
 વસુધારુહ વૃક્ષોની આલિ પક્તિમાં
 જલદ મેધ જેવો
 ય જે ઇન્દ્રિય ગણ
 ઉત્પથપ્રાસ્થિતૌ કુમાર્ગમાં જવાને
 પારીણઃ પાગ પામેલો
 તમ્ તેવા પ્રકારના
 ઉઘ્ધૂરમ ઉદ્ધત એવા
 વિષયિણામ્ ઇન્દ્રિયો વ્રાતમ્ સમૂહને
 જયન્ જીતતો એવો
 મદ્રમાક્ કલ્યાણ ભજનારો

॥ શ્લોક ૧૨૮ ॥

સ તે એવો પ્રાજ્ઞૈઃ દે દ્વીપ્યમાન
 જ્વલનૈવિના અગ્નિવિના [એવા
 રસવતીપાક રસોઈના પાકને
 ચિકીર્ષુઃ કરવાની ઇચ્છાવાળો
 કુધીઃ મુર્ખ માણસ

ચક્ત્વા તચ્ચને પૌતમ વહાણને
 અગાવવાર્ધિતરણમ અગાધ સમુદ્ર
 દોઝ્યામ ભુજ્યો વડે [તગ્વાને
 વિવિત્સુ કરનાગે
 સ તે મુખ માણસ
 બીજાનામ્ બીજોના
 વપનૈઃવિના વાવેતઃ વિના
 હન્છતિ ધન્ય કરે છે
 સ તે મુખ ક્ષેત્રેષુ ખેતગેમા
 ધાન્યોદ્ગમમ ધાન્યની ઉત્પત્તિને
 ચ ન મુખ અક્ષાણામ્ ઇન્દ્રિયોના
 વિજયૈર્વિના વિજય વગર
 સ્પૃહ્યતિ ઈચ્છા કરે છે
 ધ્યાન વિધાતુ ધ્યાન કરવાને
 શુભમ્ સુન્દર

॥ શ્લોક ૧૨૯ ॥

રાગદ્વેષ રાગ તથા દ્વેષના
 વિનિર્જય વિજય રૂપી
 અમ્બુજવને કમલોના વનમા

યઃ ન ઇન્દ્રિયોનો જય
 પદ્મિનીનામ્પતિ મુખ જેવો
 કૃત્યાકૃત્ય કરવા ન કરવા યોગ્યનો
 વિવેકકાનને વિવેક રૂપી વનમા
 પયોવાહપ્રવાહ વરસાદના પ્રવાહ
 યઃ ન ઇન્દ્રિયોનો જય [જેવા
 સદ્બોધ ઉત્તમ યોધના
 વિરોધ વિરોધ રૂપી
 મૂઘરાશિર પર્વતના શિખરને
 લેદવામા

શવપ્રવાહ વજના પ્રહારની
 ઉપમઃ ઉપમાવાળો
 સામ્યોહાસમયમ્ સમતાના ઉદ્ધાસ
 તમ્ તેવા પ્રકારનો [વાળો
 ઇન્દ્રિયજયમ્ ઇન્દ્રિયોના જયને
 કૃત્વા કરીને ભવ થા

આનદવામ્ આનંદવાળો

॥ શ્લોક ૧૩૦ ॥

વિદ્વાસ પડિતો મહુશઃ ધણુ

વિચારવચનૈ વિચારવાળાં વચ-
ચેતઃ ચિત્તને [નોથી

ચમત્કારિણઃ આશ્ચર્ય કારક
શૂરાઃ શરવીર પુરૂષો સન્તિ છે
સહસ્રશઃ હજારો

સમરવ્યાપાર સત્રામના કાર્યમા
બદ્ધાદરશ્ચ આદર રાખનારા

દાતારઃઅપિ દાન આપનારા પણ
પદેપદે પગલે પગલે

ઘનઘનૈઃ ધણા ધનથી

કલ્પદ્રુક્ત્યા કલ્પવૃક્ષ જેવા

કલૌ કલિયુગમાં

તે,કે,અપિ તેવા વિરલાજ છે

ઇન્દ્રિયતસ્કરૈ ઇન્દ્રિયોરૂપીયોરોએ

અપહ્રતમ્ ચોરી લીધુ

યેષા જે માણસોનુ ન નથી

પુણ્યમ્ધનમ્ પુણ્યરૂપી ધન

॥ શ્લોક ૧૩૧ ॥

શક્તસ્યેવ ઇન્દ્રનુજ જેમ

સુરદ્વિપઃ ઔરોવત હાથી

મધુરિપોઃ,એવ વિષ્ણુનુજ

અહ્જાનામ્ પક્ષીયોનો

પતિ સ્વામી (ગરુડ)

શ્રીદસ્યેવ કુબેરનુ જેમ

પુષ્પકમ્ પુષ્પક વિમાન

પશુપતઃએવ મહાદેવનુજ જેમ

ઉક્ષચૂડામણિઃ અલદ

સ્કન્ધસ્યેવ કાર્તિક સ્વામીનુજ

મુજગમુક્ મયૂર

ગણપતે એવ ગણપતિનુ જેમ

ઉન્દર,વાહન ઉદરજ વાહન છે

ઘન્યસ્યેવ ઘન્ય માણસનુજ જેમ

શિવાધ્વાનિ ભોક્ષ માર્ગમા

પ્રવિદિતા કહેલીછે જ્ઞાનમ્ વાહન

કૃપા દયા કોવિદૈઃ પડિતોએ

॥ શ્લોક ૧૩૨ ॥

ગામ્ભિર્યમ્ ગમ્ભીરતાને

જલધૈઃ સમુદ્રની ધનમ્ ધન

ઘનપતે કુબેરથી એશ્વર્યમ ઐશ્વર્યને
 એકેક્ષણાત મહાદેવ પાસેથી
 સૌન્દર્યમ સુન્દરતાને
 સ્મરત કામ દેવથી શ્રિયમ્ લક્ષ્મીને
 જલસયાત વિષ્ણુ થકી
 આયુઃ આયુષ્ દોષમ્ લાઘુ
 ધ્રુવાત્ ધ્રુવ થકી
 સૌભાગ્યમ્ સૌભાગ્યને
 શુભમ્ મનોહર એવું
 અશ્વિનીસુત અશ્વિની કુમારના
 યુગાત્ એકલાથી શક્તિ શક્તિને
 સત્યાઃ સત્યવતીના
 સુતાત્ પુત્ર (વ્યાસ) થકી
 લાત્વા લઇને તમ, વિદશે તેને
 વિધિઃ બ્રહ્માએ [બનાવ્યો છે
 વિધિમના વિધિમા મન વાળા
 ચક્રે કરી છે કૃપામ દયાને
 ચઃ જે માણસે અગ્નિપુ માણીયોમાં

॥ શ્લોક ૧૩૩ ॥

નાના મૌકિક અનેક પ્રકારના
 મોતીને
 હેમ, વિદુમ્, સુવર્ણ, પરવાલા,
 મણિગુન્તાદિય મણિ તથા ધન રૂપી
 ગોમયમ્ છાલુને દુઘમ્ દુધને
 દુઘ પયોધિ શીર સાગરની
 હારિલહરી સુન્દર મોજ સરખા
 શુભ્રમ્ ધવલ એવા
 યજ્ઞ સચય યજ્ઞના સમૃદ્ધરૂપી
 વિશ્વમ્ જગત્
 વિશ્વજન સમગ્ર જનોને
 રૂહનીયમહત્ સુન્દર પ્રભાવવાળા
 સ્વર્ગઅપર્વર્ગ સ્વર્ગ તથા મોક્ષના
 ઉદયમ્ ઉદય રૂપી વત્સને ચા જે
 ચચ્છવિ આપે છે મનિષ્ઠમ નિરન્તર
 દયામરમતી દયારૂપી કામધનુ
 સા તે દયા રૂપી ધેનુ
 રક્ષયતામ્ નક્ષત્ર કરવું
 અશ્વમ્ નાશ નધાય તેમ

॥ શ્લોક ૧૩૪ ॥

અસ્તાદ્રેઃ અસ્તાયલ થકી
 ઉદયમ્ ઉદયને રવે સૂર્યના
 સઃ તે મુખ્ય જ્ઞાનાત્ લવણ થકી
 માધુર્યમ્ મીઠાશને
 આસ્થાત્ મુખ્ય થકી અહેઃ સર્પના
 પીયૂષમ્ અમૃતને
 કુહોઃ અભાવાત્યા થકી
 અનુજ્ઞાકિરણ ચન્દ્રમાને
 હાનિમ્ ક્ષયને
 કુપથ્યાત્ અપથ્ય ભોજનથી
 રુજામ્ રોગોના
 પાવિત્ર્યમ્ પવિત્ર પણાને
 શ્વપચાત્ ચ ડાલ થકી
 દિનમ્ દિવસને રજનેઃ રાત્રિ થકી
 દીક્ષામ્ દીક્ષાને શ્રિયામ્ લક્ષ્મીના
 સમ્રહાત્ સ અહ થકી
 કાતારાત્ જ ગલથકી નગરમ્ નગરને
 કાક્ષતિ ઇચ્છા કરે છે

વધાત્ વધ થકી યઃ જો
 ધર્મમ્ ધર્મને ઇચ્છતિ ઇચ્છા કરે છે
 અધીઃ બુદ્ધિ વગરનો

॥ શ્લોક ૧૩૫ ॥

ધર્માણામ્ ધર્મોના નિધિઃ ભ ડાગ ૩૫
 આસ્પદમ્ સ્થાન ૩૫ યશસામ્ યશોના
 સભોગભૂમિ સ યોગના સ્થાન ૩૫
 શ્રિયામ્ લક્ષ્મીયોના
 આસ્થાનમ્ સભા ૩૫
 મહસામ પ્રભાવોની મૂ ભમિ ૩૫
 અવિષદામ્ સુખોની યાનમ્ વહાણ
 ભવાન્મોઘૌ સ સાર સમુદ્રમા ૩૫
 સ્કન્ધઃ સ્કન્ધ ૩૫
 સન્મતિવિરુધા સારી મતિ ૩૫
 વૃક્ષોના
 પ્રિયસસ્ત્રી વહાલી સખી ૩૫
 સ્વર્ગાપવર્ગશ્રિયા સ્વર્ગ અને મોક્ષ
 ધન્યાનામ્ ધન્ય પુરૂષોને [લક્ષ્મીની
 દયિતા વહાલી દયા દયા ૩૫

अस्तु थाय्यो दयिता स्त्री
 क्लेशैः क्लेशो यद्वा
 अशेषैः सभयं येवा अलम् सयु

॥ श्लोक १३६ ॥

कीर्तौ कीर्तिभां
 कज्जलकूर्चकम् कज्जलनी पीड्यी
 सरणा

हलमुखम् हलना भुजं जेवु
 विश्वासविश्वा विश्वास इपी पृथ्वी
 तले तलभा
 नानातर्क्य अनेकप्रकारनामनर्थोनी
 कदर्थनावन कदर्थना इपी वनभां
 घनम् मेध सरणा
 कौलीन दुष्ट कार्याने
 केलिगृहम् कीडाना धर सरणा
 प्रेमप्रौढ प्रेमइपी मोटा
 पयोदपूर मेधना समूह प्रत्ये
 पवनम् वायु सरणा
 सन्मान सन्मानइपी

मुस्ताङ्कुरे मोथना अकुरामां
 कोलम् सुअर सरणा
 कः कथो भाणुस
 लसदाशय स्वच्छ आशय वाणो
 अद्भुतमतिः श्रेष्ठमति वाणो
 भाषाम् वाणीने मृषाम् जुडी
 भाषते गोवे छे

॥ श्लोक १३७ ॥

सिन्दूर सिन्दूर
 करिमुर्जि हाथीना मस्तक उपर
 मदिरमणिः दीपक गेहे धरभा
 देहे शरीरभा असुमान् अव
 तारुण्यम् तद्वत्ता
 चलचक्षुषि स्त्रीने विषे
 द्युतिपतिः सूर्य व्योम्नि आकाशभां
 द्विजेश चन्द्र निशि रात्रीभा
 प्रासादे देवालयभा प्रतिमा प्रतिभा
 अलिके ललाटभा तिलकम् तिलक
 मूषा शोभाइप

યથાજાયતે જીમ થાય છે
 કીર્તેઃ કીર્તિને
 કેલિગૃહમ્ કીડાના ધર સરખા
 તથા તે પ્રમાણે
 તનુમતામ્ પ્રાણીયોના
 વક્ત્રે મુખમા વચઃ વચન
 સૂનૃત્તમ્ સત્ય વચન

॥ શ્લોક ૧૩૮ ॥

હાનિમ્ હાનિને ણતિ પામે છે
 દદતામ્ દાન દેનારાઓનું
 ઘનમ્ ધન ઉચ્ચૈઃ ધણુ એવું
 શીલતઃ શીલ પાલવાથી
 ભવતિ થાય છે
 ભોગવિયોગઃ ભોગનો વિયોગ
 જાયતે થાય છે તપ્સા તપવડે
 તનુકાર્યમ્ શરીરની દુખખાઈ
 હીયતે નાશ પામે છે
 ક્ષિમપિ ન કાંઈ પણ નહિ
 અનઘવાક્યૈઃ સત્ય વચનોથી

॥ શ્લોક ૧૩૯ ॥

અગ્નિ દેવતા શામ્યતિ શાન્તથાયછે
 મુચ્ચતિ મુંડે છે
 પ્રમુઃઅપામ્ સ્વામી, જલનો(સમુદ્ર)
 ઔદ્ધત્યમ્ ઉદ્ધતાઈને
 ઓષ સમૂહ રૂજામ્ રોગોનો
 યાતિ, અસ્તમ્ અસ્તને પામે છે
 વિકટાઃ લય કર ઘટાઃ સમૂહો
 કરાદિનામ્ હાથિયોના
 આદીકતે, ન આવતી નથી
 અન્તિકમ્ નજીકમાં
 શૈથિલ્યમ્ શિથિલ પણાને
 સમુપૈતિ પામે છે સિન્ધુરારિપુઃ સિંહ
 સર્પઃઅપિ સર્પ પણ
 ન, ઉત્સર્પતિ નજીક આવતો નથી
 દ્રાક્ તુરંતજ દૂરાત્ દૂર
 ઉપયાતિ આહી બચ છે
 દસ્યુરજર્મીઃ ચોરી અને સ આમની
 સત્યમ્ વચઃ સત્ય વચનને [બીક

જલ્પતામ્ બોલનારા પ્રત્યે

॥ શ્લોક ૧૪૦ ॥

તસ્માત્ તે પુરૂષ થકી
 વૈરમ્ વૈર ઉપૈતિદૂરમ્ દૂર જાય છે
 ઊરગશ્રોણિઃ સર્પોની શ્રેણિ
 સુપર્નાત્તદ્વ ગરૂડ થકી જેમ
 ક્લેશ નશ્યતિ ક્લેશ નાશ પામે છે
 માસ્કરાત્તદ્વ સૂર્ય થકી જેમ
 તમઃ અન્ધકાર
 તસ્માત્ તે પુરૂષ થકી
 અકસ્માત્ અચાનક મવ થયેલો
 તસ્માત્ તે પુરૂષ થકી મીઃ બીક
 તુહિનાત્તદ્વ હિમ થકી જેમ
 અબુરુહિણી કમલિની
 સજાયતે યાય છે નશ્વરા નષ્ટજ
 સત્યા સત્ય એવી
 હદ્રઃછતિ નીકળે છે ગીઃ વાણી
 ચદીચવદનાત્ જે માણુમના મુખથી
 ગજાદ્વ ગગા જેમ

ગૌરીગુરો. હિમાલયમાંથી

॥ શ્લોક ૧૪૧ ॥

અપ્રેમ અપ્રીતિ રૂપ
 પકરુહિણીપતિ સર્થને (ઉદય માટે)
 પૂર્વશૈલમ્ ઉદયાચલ સમાન
 ધર્મઅર્થકામ ધર્મ અર્થ અને
 કામ રૂપી
 કમલાકર કમળોના સમૂહને
 (નાશ કરવામા)
 શર્વરીશમ્ ચન્દ્ર સમાન
 સ્વર્ગઅપવર્ગસ્વર્ગ તથા મોક્ષ રૂપી
 પુરમાર્ગનિરોધ નગરીના માર્ગને
 યોધમ્ સુભટ સમાન [ગેકવામા
 સ્તેયમ્ ચોરીને નિરાકુરુત દૂર કરે
 કીર્તિલતા કીર્તિ રૂપી વેલડીને
 (કાપવામા)

કુઠારમ્ કોવાડા જેવી

॥ શ્લોક ૧૪૨ ॥

કીર્તિમ્ કીર્તિને હાન્તિ નાશ કરે છે

खलः दुर्जनं भाजुस
 बालमिलनम् भुर्भ सायेतो भेलाप
 माहात्म्यम् भोटाधने।
 अङ्गम् शरीरने
 महाव्याधिः भोटा गेग
 दुस्तनयः दुपुत्र कुलम् वशने
 विमलम् निर्भल अवेवी
 चिन्ता चि ता
 मनश्चावृताम् मननी मनोહनाने
 स्त्रीशीलम् स्त्रीना शीलने
 स्मरलपटः कामी भाजुस
 कपटः कपट पुण्यम् पुण्यने
 गुणान् गुणोने नीचता नीच पाजु
 मर्त्यैः भाजुसोअये वित्तम् धन
 अदत्तम् योगीनु आत्तम् भेगय्यु છે
 इह આલોકમા ચૈ જમણે
 મર્ત્યમ્ સર્વ વસ્તુને હત્તમ્ હણી છે
 તૈઃ તે માણસોઅયે હદમ્ આ

॥ શ્લોક ૧૪૩ ॥

मुक्त्वा भाजने उच्चैः अतिशय
 विषमम् आकङ्क्ष विषम् अग्ने
 विषभृताम् भर्षोनु
 तैः ते भाजुसोअये
 कामितम् ઇચ્છેલુ છે
 जीवितम् लवितने
 तै ते માણસોઅયે અઘ્ધેઃ સમુદ્રનુ
 અતુલમ્ અતિશય
 निपीय पान करीने सलिलम् जलने
 तृष्णाक्षय* तृष्णानो क्षय
 अभीक्षितः ઇચ્છેલો છે
 क्षिप्त्वा नाभीने
 कुन्तमुखम् लालानी આણી
 તૈઃ તે માણસોઅયે
 नयनयो. આખોમા
 कण्डुकक्षतिः ખર જનનો નાશ
 काक्षिता ઇચ્છેલી છે
 ચૈઃ જ માણસોઅયે આદાય લધને
 परार्थम् परायानी ઋધિને

આત્મસદને પોતાના યરમા
પૂર્તિઃ પૂર્ણતા
શ્રિયાઈહિતા લક્ષ્મીને ઈચ્છી છે

॥ શ્લોક ૧૪૪ ॥

સ્ત્રીણામ્ સ્ત્રીયોના
હારઃ૩૪ હાર જેમ
અતિપીનકુચયો અતિ કઠીન ચત-
કાચીદ્રવ ક દોરે જેમ [નો ઉપર
કાચીપદે કેડ ઉપર ગહે ગાલ ઉપર
પત્રલતાદ્રવ પીલ જેમ
કજ્જલમિવ કાજલ જેમ
અલકારકૃત્ અલકાર ૩૫
ચક્ષુષો નેત્રોને વિષે રેણુઃ ૨૭
ભૂમિવિભૂષણ પૃથ્વીના આલૂપણ
ચરણયો બને ચરણના [૩૫
પુણ્યાત્મના પવિત્ર માણસોના
જાયતે થાય છે અન્યેષામ્ પરાયાના
વિત્તમ્ ધનને અદત્તમ્ નહિદીધેલા
અત્ર આ જગતમા

જહતામ ત્યાગ કરનારા
પુસામ માણસોના
પ્રશસાપદમ પ્રશસાનુ પાત્ર

॥ શ્લોક ૧૪૫ ॥

અદત્તાદાન ચોરીનુ
મહાત્મ્યમ માહાત્મ્ય
અહો આશ્ચર્ય છે કે
વાચામગોચરમ્ વાણીને અવિષય છે
યત્ શાશ્વી કે અર્થમ્ ધનને
આદદાનામ્ ચોરી કરનારાઓના
અનર્થ દુઃખ અભ્યેતિ આવે છે
સદ્ચાનિ યરમા

॥ શ્લોક ૧૪૬ ॥

દોઝ્યામ્ બને હાથ થકી
યે જે માણસો જલધેઃ સમુદ્રના
તરન્તિ તરે છે સાલિલમ્ જલને
પદ્મ્યામ્ બે પગ વડે
નભઃપ્રાગણે આકાશનાઆગણામા
યે, બ્રામ્યન્તિ જગ્યો ભમે છે

વારવાણરહિતા અખતર વિનાના
 કુર્વન્તિ કુઁ છે યે જ માણસો
 આહવમ્ સ આમને
 દુષ્ટામ્ ભય કર એવી
 અટર્વામ્ જ ગણમા અટન્તિ ભટકે છે
 પટવઃ ચાલાક માણસો
 તે, સન્તિ તેવો છે
 સંસ્થાતિગાઃ સપ્થા વગરના
 તે, કેચિત્ તેવા કોઈક જ છે
 ચલચક્ષુષા ચપલ નેત્રવાળી સ્ત્રી-
 પરિચયે સોબત વડે [યોના
 ચિત્તમ્ મન યદીયમ્ જેમનું
 શુચિ પવિત્ર છે

॥ શ્લોક ૧૪૭ ॥

સ્વયંતૈઃ સ્વ પતંગીયાથી જેમ
 મનુમાન્ સૂર્ય મષણેઃ કુતરાઓથી
 કુર્મીઃ હાથી જેમ
 જમદગ્નિઃ ધન્દ્રનો
 સારક્ષઃ સ્વ હરિણોથી જેમ

કેસરી મિહુ મસ્તમુજા દેવોના
 મર્ત્તાઃ ધણી (ધન્દ્ર) જેમ
 દૈત્યવ્રજૈઃ દૈત્યોના સમૂહોથી
 સૌપર્ણેયઃ સ્વ ગરુડ જેમ
 ઝરગૈઃ સર્પોવડે મરુતામ્ પવનોના
 સ્તોમૈઃ સ્વ સમૂહો થકી જેમ
 સ્વાર્ગીરિઃ મેરૂ પર્વત ન નહિ
 સ્ત્રીભિઃ સ્ત્રીયોથકી વિમિદે બેઠાયુ
 યદીયહૃદય જેનું હૃદય
 શૂરાય શૂરવીર એવા
 તસ્મૈ તે માણસને
 નમઃ નમસ્કાર થાયો

॥ શ્લોક ૧૪૮ ॥

ગુહ્યમ્ ગુહ્ય વાત
 દુર્જનચેતસીવ દુર્જનના મનમાં
 સલિલમ્ પાણી [જેમ
 મુર્છિઃ શિખરમાં જેમ
 ધાત્રીશ્રુતઃ પર્વતના
 યુદ્ધોર્વ્યામ્ સમરાંગણમાં જેમ

કાતરઃ કાથર માણસ
 કલિમલ ક્વેશનો મેલ
 મ્વાન્તે ચિત્તમા
 સુસાધોઃ૬૪ ઉત્તમ મુનિના જમ
 દૌર્ગયમ ઉદ્ધતપણુ
 ધરણીરૂઢીવ પર્વતમાં જમ (મે=)
 મરુતામ દેવોના મેજે, ન નથીરહેતુ
 ચેતોંડુજે ચિત્તરૂપી કમલમા
 સ્થૈર્યમ્ સ્થિર પાણુ
 યસ્ય જ માણસના
 મૃગીદશામ્ સ્ત્રીયોના
 વિલસિતમ્ વિલાસ
 વન્યાય ધન્ય એવા તસ્મૈ તેપુરૂપને
 નમઃ નમસ્કાર થાઓ

॥ શ્લોક ૧૪૬ ॥

બ્રૂમક્ષમોગેઃ બ્રહ્મીના ભગ રૂપી
 ક્ષણવાળા
 લસદન્તરાલૈઃ અદર ઉલાસમાન
 ન નહિ [એવા

एणीदशाम् स्त्रीयोना
 देहसदर्पसर्पैः शरीररूपी उद्ध-
 सर्पेभ्य
 सदध्यानदीपः उत्तम ध्यानरूपी
 समियाय प्राप्त થયો [દીપક
 शान्तिम् शान्तिने
 तस्मै तेवा प्रकारना
 नम नमस्कार थाओ
 मयमिकुजराय मुनियोभा श्रेष्ठ

॥ શ્લોક ૧૫૦ ॥

भूयोभारभर धलाभारनासमूहवी
 अभिभूततरणी दुपनार वहाल
 बाधौइव समुद्रमां जम [जवी
 उद्भीषणे लय कर एवा
 ससां ससारमा
 सपरिग्रह परिग्रहवाणी
 तनुजुष माणસોની રાજિઃ બ્રહ્મી
 निमज्जति दुपે છે
 जघः नीचे (नरकादि भूतिमां)

તત્તેટલા માટે કાશ્ચન્તિ ઇચ્છે છે
 પરિગ્રહમ્ પરિગ્રહને
 જપતપચ્ચારિત્રજપ,તપચ્ચનેચારિત્ર
 પાવિત્ર્યધી પવિત્રતા ચ્ચને બુદ્ધિ
 શુદ્ધધ્યાન શુદ્ધ ધ્યાનરૂપી
 વિઘ્નૌ ચન્દ્રમામા
 વિષ્ણુતુદમ્ રાહુ જેવા
 અમુમ્ ચ્ચા પરિગ્રહને
 મોક્તુમ્ તથાદેવાને
 વિમુક્તો મુક્તિ માર્ગમા
 રતાઃ પ્રેમવાળા

॥ શ્લોક ૧૫૧ ॥

પ્રદેશવન્ધુઃ દ્રેષના બન્ધુ સરખો
 કલહૈકસિન્ધુઃ ક્લેશસમુદ્રસરખો
 પ્રમાદપીનઃ પ્રમાદથી પુષ્ટ થયેલો
 કુમતાધ્વનીનઃ કુમતમાદોરીજનાગે
 ઔદ્યત્યહેતુઃ ઉદ્ધતપણાના હેતુરૂપ
 ધૃતિષ્ઠમકેતુઃ ધીરજ પ્રત્યે અશ્નિ
 પરિગ્રહઃ પરિગ્રહ અચમ્ ચ્ચા [જેવો]

દૂરિતદ્રુત પાપપી ઉપદ્રવ વાળો
 અચમ્ ચ્ચા પગિગ્રહ

॥ શ્લોક ૧૫૨ ॥

પિત્રો મા બાપની
 ઉપાસ્તિમ્ સેવાને સુકૃત પુણ્યની
 અનુશાસ્તિમ્ શિષ્યામણને
 પ્રાજ્ઞૈઃ વિદ્વાનો સાથે
 પ્રસન્નમ્ મન્યને
 ગુણવત્સુ ગુણવાળા જનોમા
 રગમ્ અભિલાષાને
 પરિગ્રહપ્રેરિત પરિગ્રહથી પ્રેરાયેલી
 ચિત્તવૃત્તિ, મનની વૃત્તિ જેની [છે]

જઠાતિ તજે છે
 ચૈતન્યમૃદ્ધવ ચૈતન્યને જમ
 પ્રમીતઃ મૃત્યુ પામેલો જન

॥ શ્લોક ૧૫૩ ॥

ન નથી આદિત્યાત સૂર્ય થકી
 અપરઃ બ્રીજે કોઈ
 પ્રતાપનપદુઃ તાપ આપવામાં ચતુર

ન નહિ અઘ્ધે પર ન મુદ્ર થકી ખીજો
 તોયવાન જલ વાળો
 ન, એવ, અન્યઃ ખીજો નથીજ
 પવમાનતઃ ચ પવન થકી
 ચતુલઃ ચ પલ એવો દુષ્ટ ન દુષ્ટ નથી
 મૃત્યો પરઃ મૃત્યુ થકી ખીજો
 ન એવ નથીજ
 અગ્નેઃ હિતરં અગ્નિ થકી ખીજો
 છુઘાછુમિતધીઃ ભૂખ થકી લધુધી
 ચૌરઃ ચૌર [વાળો (ભુખાવરો)
 સ્મરાત કામ થકી
 ન, હિતર ખીજો નથી
 દોષાહ્યાત્ દોષ થકી ભરેલા એવા
 ન નહિ પરિગ્રહાત્ પરિગ્રહ થકી
 પરમ્ ખીજુ અધઃસ્થાનમ્ પાપનુ
 તથા તે પ્રમાણે [સ્થાન
 સર્વથા સર્વ પ્રકારે

॥ શ્લોક ૧૫૪ ॥

ધર્મધ્યાનમ્ ધર્મ ધ્યાનને

અધીરયન ચલિત કરતો
 તરુમૂલ્ક વૃક્ષને જેમ
 પ્રોત્સર્પિ ચલાયમાન એવો
 કલ્પાનિલ કલ્પ કાલનો વાયુ જેમ
 પ્રીતિમ્ પ્રીતિને
 પકજિનીમૂલ્ક કમલનીને જેમ
 દ્વિપતિઃ ઉન્મત્ત હાથી
 નિર્મૂલ્કમ્ મુલકમાથી
 ઉન્મૂલ્યન ઉખેડી કહાડતો
 પ્રાવિણ્યમ્ પડિતાધને
 પયોજિનીપતિમિવ સૂર્યને જેમ
 સ્વર્ભાણુ રાહુ
 આચ્છાદયન આગ્રહાદિત કરતો
 શ્લાઘામ્ પ્રશસાને એવિ પામે છે
 પરિગ્રહઃ પરિગ્રહ કિમુ શુ ?
 કદા કયારે પણ
 કાદમ્બરીપાનવત્ મદિરાપાનની પેટે

॥ શ્લોક ૧૫૫ ॥

તુલ્કેષુ તુલકાઓમાં

ચાપેષુ ધનુષોમા

મૌક્તિકેષુ મોતીયોમા

ગુણાધિરોપાત ગુણોના આરોપાનુથી

મહિમાનમ્ મહિમાને

ઉદ્દેશ્ય જોધને કાર્ય. કરવા જોધએ

કદયેઃશ્વ લોભી જનોએ જેમ

કાચનેષુ દ્રવ્યમા ચલ્લ: પ્રયામ

ગુણેષુએ ગુણોમાંજ

મનસ્વિ પશ્ચિડતોમા

માન્યૈ. ઉત્તમ જનોએ

॥ શ્લોક ૧૫૬ ॥

દૌર્જન્યસજ્જે દુર્જનતાથી ભરેલા

મનુજે મનુષ્યમા વસન્ત: રહેનારા

ગુણા ગુણો ભવેયુ: થાય નહિ નહિ

ગૌરવાય મોટાઇ માટે

ગુણાધિરોપ: દોરીનુ આરોપણુ

પરપીઢનાય ખીજને પીડા કરવા

કદાપિ ડોઇ વખત પણ [માટે

ચાપેષુશ્ચ ધનુષોમાં જેમ

કિં, ન દષ્ટ: થુ નથી જોયો ?

॥ શ્લોક ૧૫૭ ॥

વેષવ્યુતિ વેશની રચના

વિશદવસનાતએ નિર્મલ વસ્ત્રથીજ

સાધ્યતિ થઇ શકે છે

મેધ્યા પવિત્ર એવી વિદ્યા વિદ્યા

હઘ્યા મનોહર એવી

સ્વમતિ પોતાની બુદ્ધિના

વિભવાતએ વૈભવ થકીજ

લભ્યા મળી શકે છે

અતિસભ્યા શોભા વાળી

વિત્તાવાસિ. ધનની પ્રાપ્તિ

ભવતિ થાય છે બહો ધણા

ઉદ્યમાતએ ઉદ્યોગથીજ

દિવ્યા દિવ્ય એવી

વસ્ત્રપ્રદ્ધ વસ્ત્ર અને બુદ્ધિ

ઉદ્યમપરિચયૈ: ઉદ્યોગના પરિચ-

પ્રાપ્યતે પ્રાપ્ત કરાય છે [થથી

નો નહિ ગુણૌષ: ગુણોના સમૂહ

॥ શ્લોક ૧૫૮ ॥

પાષાણસ્વદાનિ પથ્થરના હુકડાઓ
અપિ પણ મૌક્તિકાનિ મોતી રૂપે
યત્સક્રમાત્ જ ગુણના સક્રમણથી
લોલવિલોચનાનામ્ ચપલ નેત્ર
વાળી (સ્ત્રીયો) ને

વક્ષઃસ્થલે દૃઢય સ્પર્શમા
અલકરણીભવન્તિ આભ્રપણુતરીકે
થાય છે

તેષા, ગુણાનામ્ તેવા ગુણોનો
મહિમા પ્રભાવ મહીયાન્ મોટોજ

॥ શ્લોક ૧૫૯ ॥

જાતિ ઉત્તમ અતિ
ગારદ શરદ ઋતુના
શર્વરીશ્વર ચન્દ્રમાની
રુચામ્ કાન્તિયોના
સૌન્દર્યસહારિણી સુન્દરતાને હર-
બુદ્ધિ બુદ્ધિ [નારી
વહુ અતિશય અસમાન અતુલ

વાહ્મય વિદ્યારૂપી
સરિત્તાથ સમુદ્રને
પ્રમાથ મન્યન કરવામાં
અદ્રિરાટ્ મન્યાદ્રિના જેવી
દર્પકદર્પ કામદેવના અહ કારરૂપી
સર્પ સર્પને ફળશ્રુત સર્પોના
પ્રત્યર્થી શત્રુ (ગરુડ) ની
તુલ્યમ્ સમાન પુનઃ વળી, દ્વેરથી
તાદૃક્ તેવા પ્રકારનું
ગૌરવભાજન સત્કારનું પ્રાપ્ત
ભવતિ, નો, નથી થતું
યાદૃક્ જે પ્રમાણે
ગુણાનામ્ ગુણોનો ગણ. સમૂહ

॥ શ્લોક ૧૬૦ ॥

પ્રામીણેષુઐવા ગામડીઆઓમા જેમ
નાગરઃ નગરનો રહેવાસી
અર્કકુસુમ આકડાના પુષ્પના
સ્તોમેષુઐવા સમૂહમા જેમ
અશ્લિઃ અમર યુવા જીવાન

માતઙ્ગઃ હાથી મરુ મારવાડની

મેદિનીષુઙ્ગ ભ્રમિમા જમ

મૃગઃ હરિણુ દગ્ધેષુ મળગતા

દાવેષુ દાવાનલના વનમા

ચક્ર ચક્રવાક

ચદિરવીધિતિષ્ઠિવ ચન્દ્રના કિર-

ણોમા જમ

ગમીગર્મેષુઙ્ગ અગ્નિમા જમ

અમશ્વરઃ જલચર પ્રાણી

નો નહિ ભોગેષુ ભોગોભાં

રતિકરોતિ પ્રીતિ કરેછે હૃદયમ હૃદય

વૈરાગ્યભાજા વૈરાગ્યવાળાઓનુ

કચિત્ કમપણુ

॥ શ્લોક ૧૬૧ ॥

યદ્વાછન્તિ જ હૃદય કરે છે ન નહિ

દુર્ભગામૃદ્ધ દુર્ભાગિણીની પેઠે

વધૂમ્ સ્ત્રીને

પ્રોત્તુગપીનસ્તનીમ્ ઊંચા અંને કઠીન

સ્તન વાળી

યતસ્તિહ્યતિ, ન, જનથી સ્નેહકળા

તસ્કરૈઃ, ઇવ ચોરો સાથે જમ

સદા હૃમેશ

મુત્સુન્દરૈઃ, હર્ષથી પ્રકૃષ્ટિત

સોદરૈઃ ભાઈઓ સાથે

નો, મુહ્યન્તિ નથી મુઝાતા

પન્નગેષુઙ્ગ સર્પોમા જમ

મણિહારેષુ માણીયોના હારોમા

અપારેષુ ધણા એવા

યોગઙ્ગયોગ યોગના ઉદ્યોગમા

નિયોગિનઃ ઝેડાયલા

પ્રશમિનઃ શમતાવાળા

તત્ત તે સધળુ

સામ્ય સમતા (વૈરાગ્ય)નુ

લીલાયિતમ્ મહાત્મ્ય છે

॥ શ્લોક ૧૬૨ ॥

યત્ જ વૈરાગ્ય

સસારસરોજ સસારરૂપી કમલને

નષ્ટ કરવામાં

મોમસદ્રશમ્ ચન્દ્ર સરખો છે

યત્તે વૈગય

દમદીપશુતૌ કપટરૂપી દીપકની

કાન્તિ “દગ કરવામા”

સર્પ સર્પ જેવો

સૂર્યકશનુ શયરનો અરિ (કામ)

દર્પદલને અહુકારને દલવામા [તેના

યત્તે વૈગય

ચન્દ્રચૂડામણિઃ મહાદેવ સરખો

સદ્બુદ્ધિવધૂ ઉત્તમ યુદ્ધિરૂપી સ્ત્રીને

વિનોદસદન કીડાનુ પર સરખો

સામ્યસર્જીવનમ્ સમતાને જીવાડ-

વૈરાગ્યમ્ વૈરાગ્યને [નારો

લસદાત્મને નિર્મલ આત્માને માટે

પ્રિયસુહૃદ્ પ્રિય મિત્ર સરખો

તદ્દેહિ તેવો વૈરાગ્ય આપો

દેહિપ્રિયમ્ પ્રાણીયોને પ્રિય એવો

॥ શ્લોક ૧૬૩ ॥

યત્તે પ્રાણીયોનુ હૃદય

કાન્તાકેલિકુઠ સ્ત્રીયાની કીડામા

યત્તે હૃદય [કુઠિત થયુ છે

અમૃતમધુરે અમૃત જેવા મધુર

મોજને ભોજનમા

મગ્નભાવમ્ ભાવ વગરનુ થયુ છે

યત્તે માલ્યામોદમદમ્ પુષ્પોના

સુગંધમા મન્દ થયુ છે

અનઘનિનદે ઉત્તમ શબ્દવાળા

વાચવૃન્દે વાજીતના સમૂહમા

સનિદ્રમ્ મન્દ થયેલ છે

સદ્રૂપસ્વરૂપે સારા રૂપને એવામા

ક્ષણસુખવિમુખમ્ ક્ષણીક સુખથી

યત્તે [વિમુખ થયેલુ

ક્ષણે ઉત્સવમા

ક્ષીણકાક્ષમ્ વાછા રહિત

યત્તે વિત્તે ધનમા

વીતવાછમ્ દૃષ્ટિ વગરનુ

હૃદયમ્ હૃદય હૃદય, અમૃત આથયુ છે

તત્તે સધજી વિરક્તવ વૈરાગ્યનુ

ચિહ્નમ લક્ષણુ છે

॥ શ્લોક ૧૬૪ ॥

હેમન્તે હેમન્ત ઋતુમાં
હિમવાત ઠંડા પવનથી
વેલ્લિતવને વિટાણેલા વનમાં
વસે વિના વસ્ત્રે વિના
યત્તમ્યિતિ જે ગ્રહેડાળ
ગ્રીષ્મે ગ્રીષ્મ ઋતુમાં
મીષ્મચરાશુ ભય કર મર્યાના
કર્કશ કિરણોથી તપેલા
રજઃપુજેષુ રેતીના ઢગલામાં
શય્યા શયન યત્ જે
વર્ષાસુ વર્ષા ઋતુમાં
ગિરેઃ પર્વતની ગુહાસુ ગુફાઓમાં
વસતિ વામ કંગો
ઘ્રાકાકિનામ્ એકાકી રહેતા
યોગિનામ્ યોગીઓના તદ્ તે સત્ત્વ
દુષ્ટ્યાનનિવચનૈઃ દુષ્ટ ધ્યાનના
કારણેથી

અવિજિતમ નહીં જીતાયેલુ

વૈરાગ્ય વૈરાગ્યનુ

વિસ્ફુર્જિતમ્ માહાત્મ્ય છે

॥ શ્લોક ૧૬૫ ॥

કાવ્યાનામ્ કાવ્યોના
કરણૈઃ કરવા વડે કૃતમ્ બાંધ છે
સુરુચિરૈઃ મનોહર એવા
વાચામ વાણીના
પ્રપ્રચૈઃ વિસ્તારથી સૂતમ્ શર્યુ
બાહુબલૈઃ ભુજઓના બલથી
અભ્યમ્ બાંધ છે
તપસાપુરૈઃ તપના ગમ્ભીરથી
પ્રસિદ્ધિ કીર્તિના
અકુરૈઃ અકુરા સરખા
એકં દ્વંકત એક
છેકજન ઉત્તમ માણસોના
પ્રમોદવિપાણિ. હર્ષની દુઃકાનસરખો
સેવ્યઃ સેવ્યો બ્રેમ્ય
વિવેકઃ વિવેક સચ્ચે હે મિત્ર

સર્વા મધ્યળી
 યેનાવિના જ વિવેક વિના
 હિન્દુનાઈવ ચન્દ્ર વિના જમ
 રજનિઃ રાત્રી શ્રેણિઃ પકિત, સમૂહ
 ગુણાનામ્ તે ગુણોની
 મુઘા નિષ્ફલ છે

॥ શ્લોક ૧૬૬ ॥

યસ્મિન્ જ વિવેક રૂપી ક્ષીર
 સમુદ્રમાંથી
 ગમ્યરૂઢેઃ સુન્દર કાન્તિવાળા
 યશ કુસુમિનીમર્તુ યશરૂપીચન્દ્રનો
 મવેત્ થાય છે સમ્ભવ ઉત્પત્તિ
 મપ્રાપ્ત્ય પ્રાપ્તિને માટે
 વિવુઘેશ્વરે. પડિતોએ (છન્દ્રાદિ)
 રૂઢ આ લોકમાં [એ
 ગવામ્ કીર્તિની (પાણીની)
 યઃ જ વિવેક રૂપી સમુદ્ર
 મેવ્યતે સેવાય છે
 રત્નમ્ રત્નની ભૂમિરૂપ

યેન જ વિવેકરૂપી સમુદ્ર વડે
 ઉચત્ ઉત્પન્ન થતી
 કતિ કુટલાક હારિણી મનોહર
 ગુણમણિશ્રેણિઃ ગુણોરૂપી મણી
 યોની પકિત

વિશ્રાણ્યતે મેલવી શકાય છે
 દત્તે આપે છે કસ્ય કયા માણુમને
 હરેન્દ્રવિષ્ણુ ભગવાનને જમ
 એવો તે વિવેકરૂપી સમુદ્ર
 ન નહિ રમાય લક્ષ્મીને
 વૈદ્યધ્વદ્રુમ્બોદધિઃ વિવેકરૂપી ક્ષીર
 સમુદ્ર

॥ શ્લોક ૧૬૭ ॥

વૈરાગ્યમ્ વૈરાગ્યને
 સુમગમ્ મનોહર અણુવે
 વદુણ્વ તેજ યશસામ્ યશનો
 યશિ. સમૂહ સઃએવ તેજ
 ઉદ્ભવ ઉદ્ભવસમાન એવો
 સ્ફુર્તિઃ નીતિ સાપ્ત તેજ

શુભા મનોહર છે સાવ તેજ

ગુણશ્રેણિઃ ગુણોની પકિત

મનોહરિણી મનોહર એવી

વ્યાનમ ધ્યાનને

વન્યતમમ વધારે વન્ય અણુવુ

તદેવ તેજ વચસાઓષ વાણીને।

સ એવ તેજ [સમૂહ

અનઘ નિર્મલ અણુવે।

તારાસુ તારાઓમા ઇન્દુઃ ચન્દ્રજમ

અમદમદમવન અતિશય પૂજના

યત્ર જમા [સ્થાનક રૂપ

ઔચિતિ વિવેક

ચચતિ શોભી રહેલો છે

॥ શ્લોક ૧૬૮ ॥

વર્માશુઃ સૂર્ય

મહધોરણિષુદ્ધ અહોની શ્રેણી-

યોમા જમ

કરિષ્ણતેષુદ્ધ હાથીયોના ટોળામા

દેરાવળઃ ઔરાવત હાથી [જમ

કલ્પદ્રુઃ કંદપ વૃક્ષ

પૃથિવીરુહેષુદ્ધ વૃક્ષોમાં જમ

ફણિશ્રેણિષુદ્ધ મર્પોની શ્રેણિમાં

અહીશ્વરઃ શેષ નાગ [જમ

સ્વઃશૈલ મેરૂ પર્વત

ધરણીધરેષુદ્ધ પર્વતોમા જમ

હયસ્તોમેષુદ્ધ યોડાઓના મમ્બા-

ઉચ્ચેઃશ્રવા ઇન્દ્રનો યોડો [મા જમ

માતિ શોભે છે

સ્વાતિગૃહમ્ કીર્તિના સ્થાન મગ્ધો

ગુણેષુ સપ્તમા ગુણોમા

વિલસન્ ઉદ્ધામમાન એવે।

એક ફકત

વિવેકોદયઃ વિવેકનોજ ઉદય

॥ શ્લોક ૧૬૯ ॥

યસ્માન્ જ વિનયરૂપીયિતામણિ-

યાચકલોક યાચક લોકરૂપી [શ્રી

કોક ચકાર પ્રત્યે

રુચિમાન્ ચન્દ્ર સરખે।

अर्थः अर्थं समर्थोदय नमर्थं
काम काम [उदय वालो

इन्द्रियचित्तवृत्ति इन्द्रियोने यि-
त्तनी वृत्तिरूप

तटिनीप्रोत्कर्ष नदीने वधारवाभा
वर्षागम वरसादना आववाइप
वर्मच अने धर्म त्रिदिव स्वर्गने
अपुनर्भव मोक्षने।

भवः उत्पन्न करनागे

प्रादुर्भवति उत्पन्न करे छे

अजसा तुरन्त

नव्यःअयम् नवीन, आ

मुदम् हर्षने आतनोलु विस्तार करे।

महताम् मोटा पुइषोना

औचित्य विवेकरूपी

चिन्तामणिः यि ताभलि रत्न

॥ श्लोक १७० ॥

भक्तिः सेवा तीर्थकृताम् तीर्थकरानी

नतिः नभस्कार

प्रशमिताम् भुनीथोने।

जैनागमानाम् जैन सिद्धान्तो।नु

श्रुति श्रवण मुक्तिः त्याग

मत्सरिणाम् मत्सरीओने।

पुनः वणी परिचितिः स ग

नैपुण्य डाहापणुथी

पुण्यात्मनाम् पवित्र भाणुसोने।

अन्येषाम् भीम भाणुसोना

गुणसस्तुतिः गुणनां वभाणु

परहृतिः परिहार, त्याग

क्रोधादि क्रोध विगेरे

विद्वेषिणाम् शत्रुओने।

पापानाम् पापोनी विरतिः विराम

रतिः प्रेम

स्वसुदृशाम् पोतानी श्रीयो प्रत्यं

एषागतिः अवी रीतनी गति

धर्मिणाम् धर्मी भाणुसोनी

॥ श्लोक १७१ ॥

सौजन्यम् सञ्जनता रूपी

(૧૪૮)

જનકઃ પિતા પ્રસૂ માતા
 ઉપશમઃ શાન્તિરૂપી
 ત્યાગાદરઃ દાનના આદરરૂપી
 સોદરઃ ભાઈ પત્ની સ્ત્રી
 પુણ્યમાતિઃ પુણ્યની બુદ્ધિરૂપી
 સુહૃદ્ ભિન્ન ગુણગણઃ ગુણોના
 પુત્રઃ છોકરો [નમ્રરૂપી
 ત્રપાસગમ લજ્જાના સગરૂપી
 નૈર્દશ્યમ્ નિર્દશ્યતારૂપી
 ભગિની બેન દયા દયારૂપી
 દુહિતા દીકરી પ્રીતિઃ પ્રીતિરૂપી
 માતૃસ્વસા માતૃસી
 સાન્દ્રાનંદકુટુમ્બ અતિ આનંદના
 કુટુમ્બકમ્ કુટુમ્બને [સમૃદ્ધરૂપી
 રૂદમ્ આવા પ્રકારના
 પ્રાહુઃ કહે છે સત્તામ્ સંજ્ઞાનોનુ
 ધીધનાઃ બુદ્ધિને ધન માનનારા

॥ શ્લોક ૧૭૨ ॥

અર્ચા પૂજા

અર્હતામ્ અરિહન્ત પ્રભુઓની
 સયમિનામ્ સયમવાળાઓને
 નમસ્ત્યા નમસ્કાર સગઃ સોખ્યત
 સતામ્ સંજ્ઞાનોની સશ્રુતિ શ્રવણ
 આગમાનામ્ આગમોનુ દાનમ્ દાન
 ધનાનામ્ દ્રવ્યોનુ કરુણા દયા
 અગમાજામ્ પ્રાગ્જીઓ ઉપર
 માર્ગઃ અયમ્ આ માર્ગ
 આર્યૈઃ ઉત્તમ જનોએ
 ઉદિતઃ કહેલો છે શિવસ્ય મોક્ષને

॥ શ્લોક ૧૭૩ ॥

વિસ્ફુર્તિમત્ સ્ફુરાયમાન થતી
 કીર્તિ કીર્તિ
 અનિદ્યવિદ્યા પવિત્ર વિદ્યા
 સમૃદ્ધિઃ સપત્ત્વદ્વા વૃદ્ધિપામેલી
 રમણીયરૂપમ્ મનોહરરૂપ
 સૌભાગ્યસિદ્ધિઃ સૌભાગ્યની સિદ્ધિ
 વિમલકુણ્ડલમ્ નિર્મલ કુલ
 ફલ્ગુની રૂપી છે ધર્મસ્વ ધર્મનાં

વડાપિ છ એવાં અમૂનિ આ એવાં

॥ શ્લોક ૧૭૪ ॥

મૌહાર્દ્રદ્રષ્ટિઃ પ્રેમવાળી દ્રષ્ટિ
મુકુતૈકપુષ્ટિ પુણ્યની પુષ્ટિ
પરોપકારઃ બીજને ઉપકાર
કરુણાધિકારઃ દયાલુ પણ
વિવેકયોગઃ વિવેકનો સયોગ
મમતામિયોગઃ સમતાનુ ધારવુ
મતોષવૃત્તિ સતોષ વૃત્તિ
કૃતિનામ પુણ્યશાળીયોની
પ્રવૃત્તિ. પ્રવૃત્તિ

॥ શ્લોક ૧૭૫ ॥

જ્ઞાની જ્ઞાની થઇને
વિનીતઃ વિનયવાળો
સુમગ સૌભાગ્યવાલો થઇને
સુચીલ. ઉત્તમશીલવાળો
પ્રભુત્વવૌન્ હોદ્દાવાળો થઇને
ન્યાયપદ્મપ્રવૃત્તઃ ન્યાયમાર્ગે ચાલ-
તાંત્રી દાનેશ્વરી [નીરે]

ધનાઢ્યઃ ધનાઢ્ય થઇને
પ્રશમો શાન્ત સ્વભાવવાળો
સમર્થ. સત્તાવાળો થઇને
પચઅપિ પાંચપણ અમી આ
મૂમીષુ જગત્માં
કન્યવૃક્ષાઃ કદપવૃક્ષ જેવા છે

॥ શ્લોક ૧૭૬ ॥

દુઃસ્થઃઅપિ દરિદ્રી છતાં પણ
યઃ જ માણસ પાતક પાપ થકી
મીતચેતાઃ બીતામનવાળો
યુવાઅપિ યુવાન પણ માર કામદેવના
વિકારહીનઃ વિકાર વગરનો
આઢ્ય.અપિ સમર્થ છતાં પણ
યઃ જ માણસ
નીતિમતામ ન્યાયી જનોનાં
ધુરીણ અગ્રેસર છે
પ્રયઃઅપિ ત્રણ પણ અમી તેઓ
દેવનેદીપ્રવાહી. ગંગાના પ્રવાહ
જેવા પવિત્ર છે

(૧૫૦)

॥ શ્લોક ૧૭૭ ॥

વૃત્તિઃ મનોવૃત્તિ
 નીતિમતી નીતીવાળી રમા લક્ષ્મી
 પરમા અતિશય શશ્વત્ નિરન્તર
 વિનીતા વિનયવાળા
 મુતાઃ પુત્રો બન્ધુઃ ભાઈ
 બન્ધુરધીઃ મનોહર યુદ્ધિવાળો
 મતિઃ યુદ્ધિ સ્મૃતિમતી સ્મરણ
 વશ વશ [કરનારી
 પ્રશસાસ્પદમ્ પ્રશસાને યોગ્ય
 વીર્યમ્ શકિત વીર્યતરમ્ ઉત્તમ
 વચઃ વચન મધુરમ મીઠું
 મૂર્તિઃ મૂર્તિ
 વિસ્ફુર્તિભાક્ દેહીપ્રમાન
 સાનન્દમ્ આનંદ સહિત
 વિદુરૈ પડિનોએ
 હ્રદમ્ આ, એ પ્રમાણે
 નિગદિતમ્ કહેલું છે ધર્મસ્ય ધર્મનો
 લીલાયિતમ્ મહિમા છે

॥ શ્લોક ૧૭૮ ॥

શાસ્ત્રૈઃ શાસ્ત્રો વડે
 શાસ્ત્રવતામ્ શાસ્ત્રવાળાઓના
 બલૈઃ બલ વડે
 બલમૃતામ્ બલવાળાઓના
 શ્રિભિઃ લક્ષ્મી વડે
 શ્રિયાશાલિતા લક્ષ્મી વાળાના
 શીલૈઃ શીલ વડે
 શીલજુષામ્ શીલ ધારીયોના
 ગુણૈઃ ગુણો વડે
 ગુણજુષામ્ ગુણીઓના
 ધીભિઃ યુદ્ધિ વડે
 ધીમાલિનામ્ યુદ્ધિવાનોના
 સર્વેષામ્ સર્વના ગુરુઃ અસ્તિ ગુરુ છે
 અમી આ મમ મારા પુત્રઃ વળી
 મત્વા માનીને હિતિ એ પ્રમાણે
 યેષામ્ જ્યોની વ્યથાત્ કરેલી છે
 વિશ્વાનદકરીમ્ જગતમાં આનંદ
 જગદ્ગુરુઃ જગતના ગુરુ [કરનારી

ક્રિતિ એ પ્રમાણે સ્થાતિમ કિર્તિને
હુમાયુ હુમાયુને
સુતઃ પુત્ર (અકબર)

॥ શ્લોક ૧૭૯ ॥

તથામ્ તે એવા ચંદન ચ દન સગળી
ચન્દ્ર ચન્દ્ર સરખી
મૌલિક ભોતી સરખી
કુમુદ ચ દ્ર વિકાસી કમલ સરખી
કૈલાસશૈલ કૈલાસ પર્વત જીવી
ઝહસત્ ઉદ્ધાસ પામતી
કીર્તિ કીર્તિના સ્ફીત વિકરવર
મરીચિ કિરણોથી [એવા
મણ્ડિત શુશોભિત કરી છે
દિશામ્ દિશાએ જમણે એવા
પ્રૌઢપ્રતિષ્ઠા ભોટી કીર્તિને
સ્પૃશામ્ સ્પર્શ કરનારા
સુગીણામ્ ભુનિયો
મુનિહીર ભુનિયોમા હિરા જેવા
હીરવિજયાહ્વાનામ્ હીરવિજયસુરીના

શિવશ્રીમતામ્ મોક્ષકામી લક્ષ્મી
રાજ્યે રાજ્યમા [વાળા
રાજિનિ મનોહર એવા
વિજ્ઞાનેશ્વરવિજયઃ પડિતદેશવિજય
સૂક્તાવલિમ્ કન્તુરી પ્રકરણને
નિર્ભમે રચી છે

॥ શ્લોક ૧૮૦ ॥

કમલવિજય કમલ વિજય
સજ્જ નામ
પ્રાજ્ઞપારીદ્ર મહા પડિતના
પાદદ્વયકમલ બંને ચરણ કમલના
વિલાસે વિલાસમા
મૃદ્ધતામ્ શ્રમર તુલ્ય એવાને
સગતેન પ્રાપ્ત થયેલા
રસિકજનવિનોદા રસિક જનોને
આનંદ આપનારી
સૂત્રિતા બનાવેલી
સૂક્તિમાલા આ કન્તુરી પ્રકરણ
શ્રિયમ્ લક્ષ્મીને અચતુ આપો

જનાનામ્ માણસોને
કઠપીઠે ક ઠસ્થકમા
લુઠન્તી રહેલી એવી

॥ શ્લોક ૧૮૧ ॥

સત્સૂત્ર ઉત્તમ સૂત્રરૂપી
મૌલિક ભોતીયોના
મહોદધિતુલ્ય સમુદ્ર જેવી
ગુપ્ત રચના
પ્રાજ્ઞહન્દુ વિદ્વાનોમા ચન્દ્ર જેવા

હેમવિજયેન હેમ વિજયજીએ
વિનિર્મિતઃ બનાવેલ છે
યઃ જે પ્રકરણ આદાય લક્ષને
સૂક્તજલ સૂક્ત રૂપી પાણીને
અબુધરા ઇવ મેધો જેમ
અસ્માત આ રચના થકી
વ્યારવ્યાજુષઃ વ્યાખ્યાન કરનારા
ક્ષિતિતલમ્ પૃથ્વી તલપગ
સુખયન્તુ સુખી થાઓ
સન્તઃ સન્નનો

॥ શ્લોક ૧ ॥

ગચ્છતઃ માર્ગે ચાલનાગ્ને
સ્વલનમ્ સ્ખલના કાપિ ક ધક
મવત્યેવ થાયછેજ
પ્રમાદતઃ પ્રમાદથી હસન્તિ હમેછે
દુર્જનાઃ દુર્જન માણસો
તત્ર તે વખતે
સમાદધતિ સમાધાન કરે છે
સજ્જનાઃ ડાઘા માણસો

॥ શ્લોક ૨ ॥

લઙ્ઘ્વા પ્રાપ્તકરીને યદીય જેગુરના
ચરણામ્બુજ ચરણ કમલના
તારસારમ્ ઉત્તમ તત્વને
સ્વાદચ્છદા સ્વાદની પર પગથી
અધરિત હલકો કયો છે
દિવ્યસુધાસમૂહમ્ દિવ્ય અમૃતને
સસાર સસાર રૂપી [સમૂહ જેણે
કાલનતટે વનના તટ ઉપર

(૧૫૩)

હિ, અટતા નિશ્ચ ક્રૂરતા
અલિનાઈવ ભ્રમર જેવા
પીત પીંધ્યો (પાન કયો)
મયા મે પ્રવર ઉત્તમ
દ્યોધરસ જ્ઞાનનોરસ પ્રવાહ પ્રવાહ

॥ શ્લોક ૨ ॥

વન્દે વન્દન કંઈકુ સમ મારા
ગુરુમ્ ગુરુ એવા તમ તેવા
ચારિત્રવિજય ચારિત્ર વિજય
અભિધમ્ નામવાળા
પરોપકારિણા પરોપકારીયોમાં
ધુર્યમ્ પ્રથમ એવા

દત્તજ્ઞાનન્દ આપ્યો છે આનંદનો
કદમ્બકમ્ સમૂહ જેણે

॥ શ્લોક ૧ ॥

હીનપુણ્યાઃ પુણ્ય વગરના
નપડ્યન્તિ જોતા નથી
રાગાન્ધાઃ અનુરાગમાં અન્ધ
તત્ત્વસાસ્થિતિમ્ તત્ત્વની સ્થિતિને
લાભે લાભમાં
અલાભફલ અસાધના પ્રગટે
નણવ નિશ્ચય લભન્તે મેળવે છે
તે તે એવા
નરાધમાઃ અધમ માણસો

સમાપ્તભિદમ્.

મોર ખખર.

શાસ્ત્રી ટાઇપથી છાપેલી ચોપડીઓ. કિ. રૂ આ પા	
છ કર્મ અથ મૂળ (મોટા ટાઇપથી)	૦—૩—૦
જીવ વિચાર નવતત્ત્વ દરક લઘુ સંગ્રહણી	
મૂળ (મોટા ટાઇપથી)	૦—૩—૦
પૂજ સંગ્રહ (ગુજરાતી)	૨—૦—૦
વીસ સ્થાનક કથા સંગ્રહ	૦—૧૨—૦
દૂહા સંગ્રહ	૦—૧—૦
ચતુર્વિંશતિ દેશના સંગ્રહ	૦—૧૨—૦

ઉપરના પુસ્તકો નીચેને ઠેકાણેથી મળશે.

શા. બાલાભાઈ કકલભાઈ.

માંડવીની પોળ, નાગજી હુદરની પોળ

અમદાવાદ.

